

ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้
กิจกรรมทางภาษา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น

สารนิพนธ์
ของ
ณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2553

ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้
กิจกรรมทางภาษา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น

สารนิพนธ์
ของ
ณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้
กิจกรรมทางภาษา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ
ของ
ณิษฐ์รัช สวรรณรงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2553

ณิชรีย์ธร สุวรรณรงค์. (2553). ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์: ดร. อรพรรณ วีระวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จังหวัดขอนแก่น โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรมด้วยความสมัครใจ จำนวน 25 คน ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนดำเนินการฝึกอบรม แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน และแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัธยฐาน และการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent T-test)

ผลการศึกษาพบว่าหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ผลการประเมินความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่าทุกกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยโดยรวม 4.91 ถือว่ามีความสามารถด้านการสอนในระดับสูงมาก ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับ 4.71

THE EFFECTIVENESS OF THE TEACHER TRAINING PROGRAM ON
TEACHING ENGLISH SPEAKING SKILL THROUGH ORAL
COMMUNICATION ACTIVITIES FOR TEACHERS OF ENGLISH AT
LOWER SECONDARY SCHOOLS
IN KHON KAEN

AN ABSTRACT

BY

NICHAREETHORN SUWANNARONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

May 2010

Nichareethorn Suwannarong. (2010). **The effectiveness of the teacher training program on teaching English speaking skill through oral communication activities for teachers of English at lower secondary schools in Khon Kaen.** Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Dr. Aurapan Weerawong.

The objectives of this research were to investigate the effectiveness of the teacher training program on teaching English speaking skill through oral communication activities for teachers of English at lower secondary schools in Khon Kaen by comparing the trainees' knowledge and understanding of teaching communicative English speaking skill, to study the trainees' ability of teaching by using knowledge from the teacher training program and to study the trainees satisfaction of the teacher training program.

The subjects of this study were 25 English teachers at lower secondary schools in Khon Kaen, zone 1, graduated bachelor degree or master degree of any majors, except teaching English major, have at least 6 months of experience of teaching English and were willing by applying. The teacher training program was conducted for 5 days and was for 30 hours in total.

The instruments used were training plans, a pre-post test evaluation form on teaching communicative English speaking skill, an evaluation form on teacher's training performance, and a questionnaire on teacher's satisfaction of the training program. The gathered data were statistically analyzed by mean scores, percentage, standard deviation, median and Dependent T-test.

The result indicated that the teachers' knowledge and understanding of teaching communicative English speaking skill was significantly increased at the .01 level. Moreover the trainees had the highest level of ability in teaching practice; the mean of every group was 4.91. The teachers' satisfaction of the teacher training program was the highest level, 4.71 points.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
จังหวัดขอนแก่น ของ ณิชรีย์ธร สุวรรณรงค์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. อรพรรณ วีระวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร. วัลลภา ไทยจินดา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. อรพรรณ วีระวงศ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ อัครา บุญทิพย์)

วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร. อรพรรณ วีระวงศ์ อาจารย์ที่
ปรีกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล และ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ กรรมการ
สอบสารนิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด
พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณ ดร. วไลพร ฉายา กรรมการสอบโครงร่างสารนิพนธ์ ที่ได้ให้
ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ นายบัญชา
อยู่ยง รุ่นพี่สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมครูในครั้งนี้ จึงขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นที่เห็นความสำคัญของการฝึกอบรมครู
และอนุญาตให้ครูมาฝึกอบรมในเวลาราชการ และขอขอบคุณครูโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียน
ขยายโอกาส ในจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าร่วมฝึกอบรมครูในครั้งนี้ ที่ได้ให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถาม
ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณ พ.ต.ท. มงคล และนางสังเวียน สุวรรณรงค์ บิดาและมารดาที่ให้
กำลังใจในการศึกษา และทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมารดาของผู้วิจัยที่เป็นแรง
บันดาลใจให้ผู้วิจัยศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รอคอยความสำเร็จของผู้วิจัยจบ
จนกระทั่งถึงแก่กรรม ขณะเดียวกันนางสาวสุภัทรา สุวรรณรงค์ น้องสาวของผู้วิจัยก็เป็นกำลังใจ
สำคัญให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการพูด.....	20
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม.....	30
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งในประเทศ และต่างประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ระยะเวลาในการวิจัย.....	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผล.....	68
อภิปรายผล.....	72
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	80
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	93
ก จำนวนสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ที่ขยายโอกาสทางการศึกษา ประจำปี 2550.....	95
จำนวนครูในจังหวัดขอนแก่นทุกเขตจำแนกตามวุฒิ สํารวจในปีการศึกษา 2552.....	95
จำนวนครูและพนักงานราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 สํารวจในปีการศึกษา 2552.....	96
จำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาขาดแคลน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 สํารวจในปีการศึกษา 2552.....	96
ข แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ.....	100
ค แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อน และหลังการฝึกอบรม.....	105
แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา.....	108
แบบสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา.....	109
ง ตารางการฝึกอบรม.....	115
ตัวอย่างแผนการฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม.....	116
จ หนังสือรับรองเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	135
ฉ บรรยายภาคการฝึกอบรม และตัวอย่างผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม.....	138
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	176

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ และอายุ.....	52
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจำแนกตาม ข้อมูลส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่จบการศึกษา.....	53
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน.....	53
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านสถานที่ทำงานในปัจจุบัน.....	54
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนระดับการศึกษาของนักเรียนที่สอน.....	54
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอน.....	55
7	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และหลัง การฝึกอบรมโดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent.....	56
8	แสดงผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent.....	56
9	การเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อน และหลังการฝึกอบรม.....	58
10	ผลการประเมินความสามารถด้านการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา.....	59
11	ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา.....	67
12	แสดงจำนวนสถานศึกษาสังกัด สพฐ. ที่ขยายโอกาสทางการศึกษาประจำปี 2550.	95
13	แสดงจำนวนครูในจังหวัดขอนแก่นทุกเขตจำแนกตามวุฒิ สํารวจใน ปีการศึกษา 2552.....	95
14	แสดงจำนวนครูและพนักงานราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1-5 สํารวจในปีการศึกษา 2552.....	96

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	แสดงจำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาที่ขาดแคลน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 สํารวจในปีการศึกษา 2552.....	96

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อน และหลังการฝึกอบรม.....	57
2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความสามารถด้านการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมทางภาษาหลังการฝึกอบรมแยกเป็นรายด้าน.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่งตามระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge – based economy) (Kriengsak Chareonwongsak. 2003) การก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการเพิ่มทุนทางปัญญาของทรัพยากรมนุษย์ โดยการปฏิรูปการศึกษาหรือการเร่งรัดพัฒนากำลังคนทั้งด้านวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน และทางด้านทักษะการสื่อสาร (communication skill) กล่าวคือประเทศไทยต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีการสะสมทุนปัญญา คือ คิดเป็น รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีคุณสมบัติด้าน Global Literacy (Pandian, A (ed.). 1999) คือ มีความรู้ภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) และรู้วัฒนธรรมนานาชาติ ดังนั้นเพื่อตอบสนองนโยบายการศึกษา ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบควรเร่งสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษามีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และรู้วิธีศึกษาด้วยตนเอง เพื่อสามารถแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต (สมหวัง วิทยาปัญญา นนท์. 2546: 1) คุณสมบัติของแรงงานที่สถานประกอบการต้องการประการหนึ่งคือ สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี (ธงชัย สันติวงษ์. 2544: 427-428) สอดคล้องกับชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์ (2543: 9) ที่อธิบายว่าทักษะหนึ่งในสี่ประการที่เป็นความต้องการเบื้องต้นของธุรกิจในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเฉพาะในอาชีพ แนวโน้มในยุคโลกาภิวัตน์อีกประการหนึ่ง คือ บรรษัทข้ามชาติที่แผ่ขยายการลงทุนไปทั่วโลกมีความต้องการพนักงานที่มีทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2544: 115) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสุข ตันตระกูลโรจน์ และอนงค์นาถ นวมน้อย (2549) พบว่านักศึกษาจากประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน ซาอุดีอาระเบีย และไทย สนใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด โดยเห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษมีประโยชน์ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียน และการประกอบอาชีพ และเห็นว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษจำเป็นที่จะได้รับการปรับปรุงและฝึกฝนเพิ่มเติมมากที่สุด

จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีปัญหาในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนมีโอกาสน้อยมากในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน เนื่องจากขาดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดในชีวิตประจำวัน (วัชรินทร์ เมฆา, 2542: 22) และสอดคล้องกับแนวคิดของชอนเบิร์ก (Schoenberg. 2000: 18) ที่ระบุว่า ปัญหาของผู้เรียนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษ คือ ผู้เรียนมักเลี่ยงการพูดภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับโรงเรียนยังมีปัญหามากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนส่วนภูมิภาค ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่มาจากตัวครู จากรายงานผลการสำรวจเรื่อง ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นผู้ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 65 และวุฒิการศึกษาที่ครูส่วนใหญ่ได้รับคือ ระดับปริญญาตรี ตัวเลขดังกล่าวก่อให้เกิดคำถามขึ้นมาว่าปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะมีสาเหตุหนึ่งมาจากเรื่องนี้หรือไม่ ปัญหาของครูในระดับมัธยมศึกษาชั้นต้นมีหลายด้าน จากผลการสำรวจของสำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552) พบว่า สาขาวิชาภาษาอังกฤษถือเป็นสาขาที่ขาดแคลนครู

ส่วนปัญหาด้านการสอนของครูในระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น ดวงพร หนูพงษ์ (2550) พบว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษน้อย โดยมีปัญหาทางด้านตัวครูที่เป็นปัญหาคืออันดับที่ 1 คือ ครูขาดความรู้ความสามารถทางการสอน อันดับที่ 2 ครูขาดความรู้ความสามารถทางการจัดกิจกรรมทางภาษา อันดับที่ 3 ครูขาดความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ส่วนการจัดอันดับความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษในด้านของลักษณะการพัฒนาความรู้ความสามารถ ที่ต้องการมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ลักษณะการฝึกอบรม ประชุม สัมมนาทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านความต้องการในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอนภาษาอังกฤษในด้านเนื้อหาความรู้ที่ต้องการมากเป็นอันดับที่ 1 คือ เนื้อหาความรู้ในการสอนฟัง-พูด อันดับที่ 2 คือ เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อันดับที่ 3 เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาจากเกมและเพลง

จากงานวิจัยข้างต้นเห็นได้ว่างานวิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันยังคงแสดงผลด้านปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับโรงเรียนในส่วนภูมิภาคที่คล้ายคลึงกัน การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างมากเนื่องจากการเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่นำไปสู่การเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาทักษะต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ถ้าสถาบันการศึกษาผลิตผู้สำเร็จการศึกษาออกมาได้คุณภาพเป็นที่ยอมรับของภาคอุตสาหกรรมก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศ ดังนั้นจึงเป็นความสำคัญและจำเป็นในการที่จะศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนภาษาระดับนี้มีความสำคัญยิ่งในการวางรากฐานความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ถูกต้องให้เกิดแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องเพิ่มและปรับบทบาทความสามารถของตนจากครูระดับประถมศึกษามาเป็นครูระดับมัธยมศึกษา บทบาทใหม่นี้อาจสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับครูสอนภาษาอังกฤษอย่างแน่นอน

กรมวิชาการ (2544: 11) ได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษสรุปได้ว่าวิธีการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะบูรณาการที่ดีคือ วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ซึ่งสอดคล้องกับ บราวน์ (Brown. 2001: 275-276) ที่เสนอว่าการใช้กิจกรรมทางภาษาในการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการพูดนั้นครอบคลุมความต้องการของผู้เรียนโดยเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน การสื่อความหมาย และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังพร้อมไปกับการพูดด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ เรืองศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2543: 2-3) สรุปได้ว่ากิจกรรมทางภาษาสามารถส่งเสริมสมรรถภาพในการเรียนภาษาของผู้เรียนโดยเน้นหนักไปในทางผ่อนคลาย เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้ทั้งในรายบุคคล และสมาชิกในกลุ่มภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

จากแนวคิด และงานวิจัยข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา เป็นการเพิ่มพูนทักษะ และพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของครูอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะกรณีครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนที่ขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดขอนแก่นในเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีเป้าหมายให้นักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับที่อยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกล มีสภาพยากจนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งขาดอัตราครูรายวิชาภาษาอังกฤษ มีครูปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ร้อยละ 69.41 ที่สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีเพียงร้อยละ 0.29 ที่สอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านบุคลากร จำนวนถึง 33 โรงเรียน อัตราครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา กำหนด ครูที่รับผิดชอบสอน 21-35 คาบ ต่อสัปดาห์ ต่อภาคเรียน ประมาณร้อยละ 70.30 (สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และเหตุที่ผู้วิจัยศึกษาครูในจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางในการติดต่อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสามารถทำธุรกิจกับชาวต่างชาติสามารถนำรายได้เข้าประเทศได้หากประชากรสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี นอกจากนี้จังหวัดขอนแก่นยังมีจำนวนสถานศึกษาที่มากที่สุดที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากจากจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเดินทาง และย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อเข้ามาศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษแล้ว พบว่างานวิจัยส่วนมากเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ส่วนน้อยที่ศึกษาครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษา เช่น สายฝน ทรงเสียงไชย (2544) ศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษาในระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา, ร้อยกรอง

ตุลานันท์ (2547) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะการพูดที่เน้นสถานการณ์จำลอง สำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน, วราภรณ์ ชนะพันธ์ (2548) ศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าไผ่ สระบุรี, ธนากร ทองประยูร (2551) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาที่จำเพาะเจาะจงไปยังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่ส่วนใหญ่ยังห่างไกลความเจริญ และยากจน กอปรกับในปัจจุบันนี้บริบททางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น จะทำให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้จบสาขาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ มีความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ในภาคทฤษฎี
2. เพื่อให้ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาได้อย่างถูกต้อง และน่าสนใจ
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาครูด้านการสอนภาษาอังกฤษ
4. เพื่อวางแผน และพัฒนาการฝึกอบรมด้านการสอนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
5. เพื่อเป็นข้อมูลในการให้การสนับสนุน และเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ครูจะทราบแนวทางการทำงานที่ถูกต้องเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายในการทำงาน และงานวิจัยนี้เป็นการเพิ่มพูนทางวิชาการด้านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 เขต จำนวน 3,324 คน (ภาคผนวก ก ตาราง 14)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรม จำนวน 25 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ และความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าว

ระยะเวลาในการทดลอง

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลอง 5 วัน ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ณ โรงเรียนสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมครูในครั้งนี้เป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแบ่งเป็น 4 แผนการฝึกอบรมดังนี้

1. แผนการฝึกอบรมที่ 1 การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Communicative English Speaking)
2. แผนการฝึกอบรมที่ 2 กิจกรรมทางภาษา และการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Oral Communication activities and managing the activities)
3. แผนการฝึกอบรมที่ 3 การวางแผนการสอน (Lesson Planning)
4. แผนการฝึกอบรมที่ 4 การฝึกปฏิบัติการสอนและการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Teaching Practice and Feedback)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ** หมายถึง ครูประจำการสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือโรงเรียนที่ขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน และมีความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม

2. **การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร** หมายถึง เทคนิคการสอนทักษะการพูด ขั้นตอนการสอน และการจัดกิจกรรมทางภาษาในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสื่อสารโต้ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลบางอย่างซึ่งกันและกัน

3. กิจกรรมทางภาษา หมายถึงกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Oral Communication Activities) ในชั้นเรียน เพื่อเป็นสื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาจากความรู้ทางโครงสร้างภาษาที่ได้เรียน และได้ฝึกมาแล้วในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล เติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายในการทำกิจกรรม ซึ่งขั้นตอนในกิจกรรมเหล่านั้นเป็นตัวกำหนดบทบาทให้นักเรียนเกิดความจำเป็นที่ต้องสื่อสาร และดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม กิจกรรมทางภาษาที่ใช้ในการฝึกอบรมในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่ใช้ในขั้นตอนการฝึก (Controlled Practice Stage) และขั้นตอนการใช้ภาษา (Production Stage/ Free Practice Stage)

4. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การฝึกอบรมครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ที่ประกอบด้วย

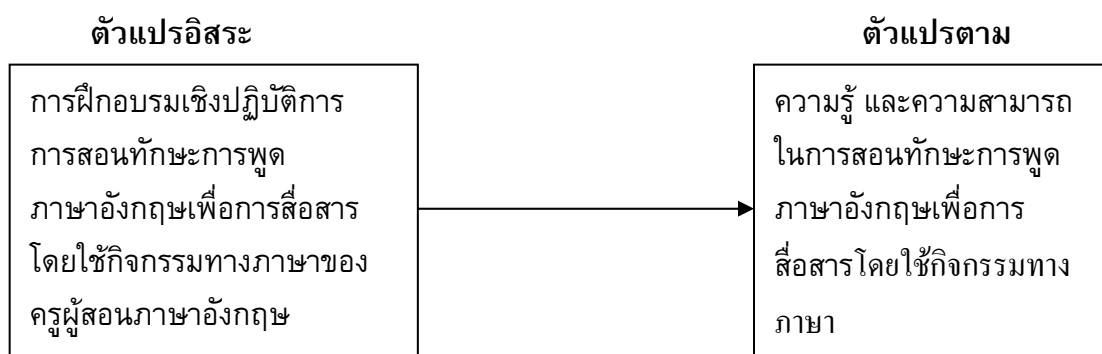
4.1 การฝึกอบรมในภาคทฤษฎีเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในการสอน (Awareness - raising) คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจในหลักการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ เทคนิคการสอน ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา และการวางแผนการสอนที่ดี

4.2 การฝึกประสบการณ์การสอนในภาคปฏิบัติของการฝึกอบรม (Experiential Practice) คือ การฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูในชั้นเรียนจริงเพื่อให้เกิดทักษะ และความชำนาญในการสอน

5. ความรู้ ความเข้าใจ หมายถึง ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลคะแนนการประเมินความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาจากการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีหลังการฝึกอบรมมากกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น แสดงออกทั้งทางบวก และทางลบ หรือที่แสดงออกในลักษณะความชอบ อยากรู้อีก หรือไม่อยากรู้อีกกิจกรรมในการฝึกอบรม โดยวัดจากคะแนนแบบทดสอบวัดความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมทางภาษา มีความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม และมี ความสามารถในการนำความรู้ในภาคทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติการสอนได้ในระดับสูง

2. ครูที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษามีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการฝึกอบรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 2.1 ความหมายของการสื่อสารและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 2.2 แนวการสอน และหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการพูด
  - 3.1 ความหมายของการพูด
  - 3.2 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
  - 3.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
  - 3.4 การประเมินทักษะการพูด
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม
  - 4.1 ความหมายของการฝึกอบรม
  - 4.2 ทฤษฎีทูนมนุษย์
  - 4.3 กระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรม
  - 4.4 การวัด และประเมินผลการฝึกอบรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติขึ้นมาใหม่ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ตามสาระการ เรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และภาษาอังกฤษจัดเป็นสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศที่เป็นวิชาพื้นฐานที่ ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนทั้ง 4 ช่วงชั้น คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545ข: 6)

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานยังกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามสาระการ เรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เพื่อใช้เป็น จุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องมีเมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (12 ปี) ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษา ขั้นพื้นฐานดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545ข: 6)

1.1 ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนต้องเข้าใจกระบวนการฟัง พูด อ่าน เขียน และมี ทักษะในการสื่อสาร

1.2 ด้านภาษากับวัฒนธรรม ผู้เรียนต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับ วัฒนธรรม และวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

1.3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ผู้เรียนต้องสามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างวิชาต่างๆ

1.4 ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก ผู้เรียนต้องสามารถใช้ ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการ ร่วมมือกันในสังคม

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อ ผู้เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545ข: 6)

2.1 เข้าใจกระบวนการฟัง และการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อ ประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

2.2 มีทักษะในการสื่อสารทางแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความ คิดเห็นโดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

2.4 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

2.5 เข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

2.6 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา และเปิดโลกทัศน์ของตน

2.7 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

2.8 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา นำภาษาไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการติดต่อกับคนในสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้นั้น นอกจากผู้สอนต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีแล้ว ผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของจุดมุ่งหมายดังกล่าวด้วย

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2.1 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้ความหมายของการสื่อสาร และการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

กาญจนา มีศิลป์วิภักย์ และสุตารักษ์ เนื่องชมภู (2551) การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลหนึ่งซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel)

ลาร์เซน-ฟรีแมน (Larsen-Freeman, 2000: 120) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ การเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร

บราวน์ (Brown, 2000: 266-267) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาในชั้นเรียนอย่างคล่องแคล่ว เหมาะสม และมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้ โดยไม่มีการเตรียมคำพูดไว้ก่อนล่วงหน้า

ริชาร์ดส์ และรอดเจอร์ส (Richards; & Rodgers. 2002: 69) การสอนเพื่อการสื่อสาร เป็น ทฤษฎีในการสอนภาษาอย่างหนึ่ง que เริ่มสอนให้มีการสื่อสารตามรูปแบบทางภาษาที่กำหนดไปจนถึง ความสามารถในการนำภาษาไปใช้จริง ตลอดจนการแสวงหาวิธีการสอน สื่อการสอนในแต่ละ กิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

สมยศ แม่นแยม (2543: 26) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอนที่เน้นการใช้ ภาษาของผู้เรียนเป็นหลักโดยอาศัยหลักการของภาษาศังคมศาสตร์ (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วย เนื้อหา บริบท (Context) ภาษา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ในแต่ละชุมชนอาจมีการใช้ภาษาที่ผิด ผกแตกต่างกันออกไปตามสภาพแวดล้อม

กรมวิชาการ (2544: 3) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการ สื่อสารภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากผู้เรียนต้องสามารถจดจำคำศัพท์ และ รูปประโยคในภาษาแล้ว ผู้เรียนต้องใช้ภาษาได้คล่อง เข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และ ตระหนักถึงวิธีการที่จะนำภาษา และวัฒนธรรมไปใช้ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในสังคม

เนาวิรัตน์ ชารสมบูรณ์ (2546) การสอนภาษาตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นการ จัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนโดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับ ใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำและนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เด็กจะเรียนได้ดีถ้าเข้าใจ จุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ของการนำสิ่งที่เรียนไปใช้โดยสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียน ไปแล้วให้เข้ากับสิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยใหเรียนภาษาอังกฤษได้ดีนอกจาก 2 เรื่องนี้แล้ว คือต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วย

สรุปได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ให้ ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการสื่อสาร เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเกิด ประสิทธิภาพในการสื่อสาร ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อความหมายได้ในสถานการณ์จริงที่ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยผ่านกระบวนการในการแสดงความคิดเห็น การตีความ และการเจรจาสื่อ ความอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการ เรียน ผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ

2.2 แนวทางการสอน และหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร

จอห์นสัน (Johnson. 2001) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารไว้ 8 ข้อ ได้แก่

1. หลักการถ่ายโอนข้อมูล (The Information Transfer Principle) การถ่ายโอนข้อมูล เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนรู้จักถ่ายทอด ข้อมูลจากทักษะหนึ่งได้ เช่นการเล่นบทสนทนาสมมติ หรือการฝึกฟังโดยนักเรียนฟังบทสนทนาแล้ว กรอกข้อมูลลงในงาน ส่วนการเขียนนั้นอาจทำได้โดยใช้หลักการถ่ายโอนข้อมูลจากตาราง หรือโน้ต ย่อไปสู่การเขียนข้อความ หรือการเขียนจดหมายก็ได้

2. หลักการเกิดช่องว่างระหว่างข้อมูล (The Information Gap Principle) การสื่อสารจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องการทราบข้อมูลจากฝ่ายตรงข้าม หลักการนี้จะทำให้เกิดการใช้ภาษาสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือข่าวสารซึ่งกันและกัน ประโยชน์ที่ได้รับจากหลักการนี้คือพัฒนาความคล่องแคล่ว (Fluency) ในการใช้ภาษา และทักษะการการสื่อสารวัดได้จากความสามารถในการรับข่าวสารข้อมูลซึ่งผู้เรียนอาจใช้ภาษาตั้งแต่ไม่เป็นทางการหรือไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จนกระทั่งใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎ หรือระเบียบของสังคมได้

3. หลักการต่อเติมข้อมูล (The Jigsaw Principle) เป็นหลักการที่ผสมผสานกันระหว่าง The Information Transfer และ The Information Gap โดยกิจกรรมที่นักเรียนทำจะแตกต่างกันในการทำแบบฝึกทักษะ แต่เนื้อหาเดียวกัน นักเรียนจะแลกเปลี่ยนข้อมูลกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

4. หลักการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (The Task Dependency principle) หลักการนี้ยึดการพึ่งพาอาศัยข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อทำงานในขั้นตอนต่อไป ถ้าในขั้นตอนแรกแต่ละฝ่ายทำงานไม่ถูกต้องผลงานต่อมาจะล้มเหลว กิจกรรมนี้เน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการใช้ภาษาในชีวิตจริง

5. หลักการความถูกต้องของเนื้อหา (The Correction for content principle) ใช้ทุกหลักการที่กล่าวมาข้างต้นประกอบกันเพื่อตรวจสอบว่าหลังจากทำกิจกรรมต่างๆ แล้ว ได้ข้อมูลที่ถูกต้องหรือไม่โดยครู หรือนักเรียนช่วยกันตรวจสอบว่าข้อมูล หรือข่าวสารที่ส่งมานั้นสามารถสื่อความได้หรือไม่

บราวน์ (Brown. 2001: 43) เสนอหลักการของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในด้านโครงสร้างภาษา ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำในการสนทนาตามหน้าที่ทางภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ยุทธวิธีในการสื่อสาร

2. เทคนิค และกิจกรรมที่ใช้เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอย่างแท้จริง เพื่อสื่อความหมายให้สอดคล้องกับหน้าที่ทางภาษาในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3. ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว (Fluency) มากกว่าความแม่นยำในการใช้ภาษา (Accuracy) เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีความหมาย

4. ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ทั้งใน และนอกชั้นเรียน มีภาระงาน (Task) หรือกิจกรรมเป็นสื่อกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ

5. เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษา ตามรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองจากกระบวนการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจทางภาษา อีกทั้งมีการพัฒนายุทธวิธีในการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้อย่างเหมาะสม

6. บทบาทของครู คือ เป็นผู้อำนวยความสะดวก และผู้แนะแนวทาง แต่ไม่ใช่เป็นการบอกกล่าวทั้งหมดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะถูกกระตุ้นให้ใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 2001: 84-86) ได้เสนอแนะหลักในการจัดกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. มีความต้องการในการสื่อสาร (A desire to communicate) กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น หรือสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะสื่อสาร หรืออยู่ในสภาวะที่จำเป็นจะต้องสื่อสาร

2. มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร (A communicative purpose) ควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างแท้จริง ไม่ใช่การฝึกโครงสร้างทางภาษา ควรมีกิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหาย (Information gap) หรือกิจกรรมการแสดงความคิดเห็น (Opinion gap) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพยายามที่จะสื่อสาร และเติมเต็มช่องว่างของข้อมูลที่ขาดหายในขณะทำกิจกรรม

3. เน้นเนื้อหาในการสื่อสาร ไม่ใช่รูปแบบโครงสร้างทางภาษา (Content not form) ในการทำกิจกรรม ผู้เรียนต้องรู้ว่าจะพูดอะไร (What to say) ไม่ใช่รู้ว่าควรพูดอย่างไร (How to say) ผู้เรียนต้องมีข้อมูล (Message) ที่พร้อมจะสื่อสารได้

4. มีความหลากหลายในการใช้ภาษา (Variety of Language) กิจกรรมที่ใช้ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนรู้สึกมีอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่ได้เตรียมการ หรือคาดเดามาก่อน (Improvise) ในการสื่อสาร

5. ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No teacher intervention) ในการทำกิจกรรมซึ่งอยู่ในขั้นตอนการใช้ภาษา ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันเองมากกว่ากับครูผู้สอน ผู้สอนจะไม่ไปขัดจังหวะหรือแทรกแซงในระหว่างการทำกิจกรรม หากมีข้อผิดพลาด หรือการประเมินผล ควรกระทำเมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรม ผู้สอนจะประเมินความสำเร็จของการทำกิจกรรมว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ไม่ใช่ประเมินการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

6. ไม่มีสื่อ หรือเอกสารมาควบคุมการใช้ภาษา (No materials control) ควรเป็นกิจกรรมที่ไม่มีการกำหนดรูปแบบทางภาษาที่ต้องใช้ และไม่มี การควบคุมการใช้ภาษาของผู้เรียน โดยการให้คะแนน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 110-111) ได้ให้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียน และการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน คือสามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะพูดผู้เรียนสามารถพูดถามทางไปยังสถานที่ที่ต้องการจะไปได้

2. การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วนๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลายทักษะรวมๆ กันไป และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ

3. ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา กิจกรรมดังกล่าวควรมีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลเพิ่มเติม (Information Gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาท และสถานการณ์ด้วย

4. ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามากๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น นอกจากผู้เรียนต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาแล้วยังต้องมีโอกาสได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วย เช่น เกม (Games) การแก้ปัญหา (Problem Solving) สถานการณ์จำลอง (Simulation) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) กิจกรรมเหล่านี้ย่อมมีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา

5. ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage) ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ และไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) เป็นอันดับแรกซึ่งภาษาที่ใช้อาจไม่ถูกต้องนักแต่สื่อความหมายได้ ส่วนความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) ก็ควรคำนึงถึงด้วยเช่นกัน

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 25-26) กล่าวถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. เป็นการสอนให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะในสถานการณ์จริง หรือ สถานการณ์จำลอง ปริมาณเนื้อหาที่นักเรียนเรียนไม่สำคัญเท่ากับความสามารถในการใช้ภาษา การมีเจตคติที่ดี การเห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนาน

2. เป็นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนว่าต้องการเรียนเพื่อจุดประสงค์ใด คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความตั้งใจ ตลอดจนความรู้ และประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3. การดำเนินการสอน กิจกรรมทางภาษาเป็นหัวใจในการสอน เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนฝึกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ฝึกใช้ความคิด สติปัญญา ความกล้าในการใช้ภาษา ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคนด้วย

4. นักเรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่ มิใช่จากการสอนของครูฝ่ายเดียว นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรม และสื่อต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือนักเรียน โดยเรียนจากการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือตามลำพัง นับเป็นการสร้างนิสัย ในการแสวงหาความรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

5. บทบาทของครูผู้สอนจะเปลี่ยนจากครูผู้สอนหรือผู้แสดงมาเป็นผู้ชี้แนะ หรือผู้กำกับ การแสดง เป็นผู้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน คอยกระตุ้นชี้แนะแนวทางให้การเรียน คล่องตัวมีชีวิตชีวา

6. เน้นการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ โดยมีได้มุ่งแต่เนื้อหาวิชา และ ทักษะทางภาษาอังกฤษอย่างเดียว ซึ่งเป็นการสอนแบบบูรณาการมากกว่าการเน้นจุดย่อยๆ เพราะ ในสภาพชีวิตจริง การกระทำใดๆ ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน

สมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้เสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการ สื่อสารดังนี้

กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional communication Activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อการทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเท่าที่สามารถใช้ได้เพื่อการสื่อสารความหมายให้เข้าใจกันได้มากที่สุด การทำกิจกรรมประเภทนี้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องตามหลักไวยากรณ์ หรือเหมาะสมกับ สถานการณ์เสมอไป การประเมินกิจกรรมทำได้โดยประเมินจากผู้เรียนว่าสามารถใช้ภาษาได้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ด้านการสื่อสารที่กำหนดไว้หรือไม่

กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์นี้ อาจจัดได้หลายรูปแบบภายใต้ หลักการเดียวกันคือ ครูกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูล ที่ยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลจำกัดในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Cooperation) กิจกรรมนี้อาจจัดอยู่เป็นงานคู่ (Pair Work) หรืองานกลุ่ม (Group Work) ก็ได้ ผู้เรียน แต่ละกลุ่มจะได้ข้อมูลเพียงส่วนหนึ่ง และต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีกับเพื่อน เพื่อหาข้อมูลซึ่งกันและ กันด้วยการถาม ตอบ จึงจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน โดยตอบเฉพาะคำถามที่ตนกำหนดไว้เท่านั้น

2. กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Cooperation) กิจกรรมนี้คล้ายคลึงกับกิจกรรมแรก แต่ในการทำกิจกรรมผู้เรียนจะมีอิสระในการใช้ ภาษามากกว่า คือแทนที่จะใช้วิธีถาม ตอบตามที่กำหนด ผู้เรียนสามารถใช้วิธีใดก็ได้ในการพูด เพื่อให้ได้ข้อมูลมาตามที่คิดว่าเหมาะสม

3. กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) กิจกรรมนี้มีลักษณะคล้ายกับการเล่นต่อภาพ คือแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มจะได้รับ ข้อมูลคนละส่วนแตกต่างกันไป ในขั้นตอนแรกนักเรียนต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันก่อน จนกระทั่งได้ ภาพรวมของข้อมูลทั้งหมด จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือหาข้อสรุปอย่างใด อย่างหนึ่งตามที่กำหนดเอาไว้

4. กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing Information) กิจกรรมนี้นักเรียนจะได้รับข้อมูลที่เหมือนกันหมด แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในข้อมูลที่ได้รับ หรือประเมินข้อมูลนั้นเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยครูผู้สอนอาจนำปัญหาจากชีวิตประจำวันมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน

5. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกันกับประเภทแรกในแง่ของการใช้ภาษาเป็นสื่อการทำให้กิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่กิจกรรมนี้จะกำหนดการณ์ และบทบาทของผู้เรียนไว้ด้วย ดังนั้นนอกจากผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแล้ว ยังต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบาทของตนเองด้วย ความสำเร็จของการทำกิจกรรมได้จากความสามารถในการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ และความสามารถในการเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบาทที่ได้รับ กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อปฏิสัมพันธ์ในสังคมสามารถจัดได้ดังนี้

5.1. การแสดงบทบาทสมมติ

5.2. สถานการณ์จำลอง

5.3. การแสดงละคร

5.4. การแสดงสด

นอกจากนี้ สุมิตรา อังวัฒนากุล (2540) เสนอวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การใช้สื่อของจริง (Authentic Materials) เพื่อแก้ปัญหาที่นักเรียนไม่สามารถนำภาษาไปใช้นอกห้องเรียนได้ และเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ตัดข้อความจากหนังสือพิมพ์จริง ๆ มาสอน ให้ฟังการพูดจากวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

2. การเรียงประโยคที่จัดวางอย่างสับสน (Scrambled Sentences) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้เกี่ยวกับ Cohesion และ Coherence โดยเรียนรู้ว่าประโยคต่างๆ เชื่อมต่อกันได้อย่างไรโดยให้อ่านข้อความที่เรียงไว้อย่างสับสนแล้วให้นักเรียนเรียงใหม่ให้ถูกต้อง ซึ่งครูอาจจะให้ผู้เรียนเรียงบทสนทนา หรือจัดชุดภาพให้เป็นเรื่องราว และเขียนประโยคประกอบเรื่องขึ้นได้

3. เกมทางภาษา (Language Games) ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน และเป็น การฝึกการใช้ภาษาได้อย่างดี เกมที่ดีที่ควรนำมาใช้ควรมีลักษณะ 3 ประการคือ การหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ตัวเลือก (Choice) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

4. ภาพชุดเรื่องราว (Picture strip story) กิจกรรมนี้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับภาพชุดกลุ่มละชุด คนหนึ่งในกลุ่มจะให้เพื่อนดูภาพแรก และให้ทายว่าภาพที่ 2 จะเป็นอย่างไร ดังนั้นจะมีข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) เกิดขึ้น และผู้เรียนในกลุ่มไม่ทราบภาพที่ 2 เป็นอะไร เขามีตัวเลือก (Choice) ที่จะเลือกทายภาพนั้นว่าจะใช้คำใดในการทาย อย่งไร และได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งอาจจะไม่ได้อยู่ในรูปของประโยคแต่อาจเป็นรูปภาพก็ได้

5. บทบาทสมมติ (Role Play) ผู้เรียนสามารถที่จะใช้บทบาทสมมติในการฝึกสนทนาเพื่อการสื่อสารในสภาพสังคมต่างๆ ในฐานะต่างๆ โดยครูกำหนดบทบาทของแต่ละคนให้ว่าจะแสดงเป็นใครจะพูดอย่างไร หรือออกแบบโดยกำหนดว่าผู้เรียนจะแสดงเป็นใคร อยู่ในสถานการณ์อะไร พูดเกี่ยวกับเรื่องอะไร แล้วให้นักเรียนพูดเอง แบบหลังจะเข้าถึงหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าเพราะให้ตัวเลือกว่าผู้เรียนมากกว่า บทบาทสมมติจะมีข้อมูลที่ขาดหายไป เมื่อผู้เรียนไม่แน่ใจว่าคนอื่นจะพูดอะไร ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับให้ทราบว่าที่เขาพูดสื่อสารนั้นเป็นอย่างไร

กองวิจัยทางการศึกษา (2542: 13) อธิบายว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องเน้นให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้ คือ

1. เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์การใช้ภาษา (Usage)
2. ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการทำกิจกรรมแต่ละอย่างอย่างชัดเจน
3. การสอนจะต้องเน้นความสำคัญของส่วนทั้งหมดของภาษาที่สอนแล้วค่อยเน้นลงไปส่วนย่อย
4. เน้นกระบวนการเรียนมากกว่าเน้นรูปแบบ
5. เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
6. ไม่ควรยับยั้ง หรือแก้คำผิดระหว่างทำกิจกรรม ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

กรมวิชาการ (2544ข: 109) วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นแนวการสอนที่เน้นการใช้ภาษา (Use) มากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา (Usage) และลักษณะเด่นของวิธีการสอนแบบนี้คือ ครูต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการให้ผู้เรียนคิดค้น และลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ครูต้องรู้ และเข้าใจวิธีสอนภาษาอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความรู้อันได้รับก่อนการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง

ริชาร์ดส์ และรอร์ดเจอร์ส (Richards; & Rodgers. 2002: 72) กล่าวถึงหลักการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้ คือ

1. หลักการในการสื่อสารจริงในการทำกิจกรรม (The communication principle) กิจกรรมในการสื่อสารจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษา
2. หลักการเน้นภาระงานในการสื่อสาร (The task principle) กิจกรรมที่มีภาระงานที่ชัดเจนจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสื่อสารประสบผลสำเร็จ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้
3. หลักการสื่อสารอย่างมีความหมาย (The meaningfulness principle) ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ภาษาผ่านกระบวนการสื่อสารในการถ่ายโอนข้อมูลอย่างมีความหมายในสถานการณ์ต่างๆ

สรุปได้ว่าแนวทางสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้ภาษามากกว่ากฎเกณฑ์ทางภาษา โดยครูยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนคิดค้น ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และฝึกฝน เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาอังกฤษ กิจกรรมการเรียนการสอน

สอนดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา และสนุกสนาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยกิจกรรมที่จัดควรมีลักษณะการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) มีการให้ตัวเลือก (Choice) ในการใช้ภาษา ใช้ภาษา และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่าสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้หรือไม่ ทั้งนี้อาจจัดโดยใช้ของจริง บทบาทสมมติ เกมทางภาษา ภาพชุดเรื่องราว เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ และสามารถเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ และบทบาทที่ได้รับ

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) ได้เสนอขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language Item) การเสนอเนื้อหาจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา การนำเสนอเนื้อหาอาจนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead - in) โดยครูผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนก่อนโดยใช้รูปภาพเล่าเรื่อง เป็นต้น จากนั้นจึงเสนอเนื้อหาแก่ผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนฟัง หรืออ่าน เนื้อหาที่เสนอมีบริบทหรือสถานการณ์กำกับอยู่ด้วย อาจเป็นเรื่องราว หรือบทสนทนา แต่ไม่ควรเป็นประโยคเดี่ยวๆ เนื้อหานอกจากจะมีคำศัพท์ รูปแบบทางภาษาที่สอนแล้ว ควรนำคำศัพท์ หรือรูปแบบทางภาษาที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้วรวมอยู่ด้วย จากนั้นผู้สอนกระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยการถาม ตอบ หรือกระตุ้นให้พูด ถ้าผู้เรียนตอบไม่ได้เลย ผู้สอนจะต้องอธิบายเนื้อหาทางภาษาเหล่านั้นให้ผู้เรียนฟัง และแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาทางภาษานั้นมีรูปแบบวิธีการใช้และมีความหมายอย่างไร ซึ่งอาจใช้ภาษาไทยในการอธิบายก็ได้

2. ขั้นตอนการฝึก (Presentation/ Controlled Practice) เป็นการที่ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้มาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practices) โดยผู้สอนเป็นผู้นำฝึก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบของภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน จะใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่า การฝึกซ้ำๆ (Repetition Drill) คือเป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำๆ ตามตัวอย่างจนสามารถจดจำ และใช้รูปแบบภาษานั้นได้แต่ยังไม่เน้นด้านความหมาย เพราะฉะนั้นการฝึกในขั้นนี้ผู้เรียนจะเข้าใจ หรือไม่เข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในการฝึกก็ได้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ Free Practice) การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจัดเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพราะการฝึกในขั้นนี้จะเปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในห้องเรียนกับการนำไปใช้ในห้องเรียน การฝึกฝนในขั้นนี้จุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำทางเท่านั้น ในขั้นนี้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ได้

เต็มที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างอิสระ ไม่จำเป็นต้องใช้ตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนขั้นการฝึกแบบควบคุมซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี การฝึกจะทำในรูปแบบต่างๆ โดยมีครูเป็นผู้ริเริ่มในการจัดกิจกรรม เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน และให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเองทั้งหมด ครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือประเมินผลการทำกิจกรรมภายหลัง

สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมี 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language Item) 2) ขั้นตอนการฝึก (Presentation/ Controlled Practice) และ 3) ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ Free Practice)

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนทักษะการพูด

3.1 ความหมายของการพูด

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 167) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่ซับซ้อน และเกิดจากการฝึกฝนเป็นเวลานาน ไม่ได้เกิดจากความเข้าใจ และจดจำ

กรมวิชาการ (2542: 107) ได้ให้ความหมายของการพูดว่า การพูดเป็นการสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยการใช้เสียง ภาษา และท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และความเข้าใจจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง หรือเป็นการสื่อความหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารต่างๆ การพูดที่ดีต้องสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการสื่อได้

อวยชัย ผกามาศ (2542: 1-2) ให้ความหมายของการพูดว่า การพูดคือการสื่อสารความคิด ประสบการณ์ และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจโดยอาศัยน้ำเสียง ภาษา กิริยาท่าทางอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามจรรยาบรรณ และประเพณีนิยมของสังคม ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง

ศศิลักษณ์ เกตุจรุง (2543: 31) ได้สรุปความหมายของการพูดไว้ว่า การพูดเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล หรือถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้อีกระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 บุคคลขึ้นไปโดยใช้ถ้อยคำ หรือกิริยาท่าทางเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ชัยยา เปรมภักดิ์ (2543: 18) อธิบายว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ข่าวสารโดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง หรือกิริยาอาการโดยต้องมีความรู้เกี่ยวกับเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และวัฒนธรรม ผู้พูดจะต้องใช้วิธีการพูดที่ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมชาติ กิจรียง (2546: 237) การพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น หรือข้อคิดต่อผู้ฟังโดยใช้เสียง ภาษา อากัปกิริยา และภาพ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้

ลูโอมา (Luoma. 2004: 27) การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างบุคคลที่ประกอบด้วยระบบเสียง โครงสร้างทางไวยากรณ์ และหน่วยคำ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ ข้อมูลของทั้งสองฝ่าย

สรุปได้ว่า การพูดคือ การปฏิสัมพันธ์ทางคำพูดระหว่างคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป คือผู้พูดกับผู้ฟังเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล หรือถ่ายทอดความคิดหรือความรู้สึกโดยใช้ถ้อยคำ หรือกิริยาท่าทางที่เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์

3.2 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

สกอตต์ (Scott. 2004: 70) เสนอขั้นตอนในการสอน และกิจกรรมในการพูดไว้ดังนี้

1. ชื่นชอบวัตถุประสงค์ของการเรียน ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้อถึงสิ่งที่จะเรียน
2. ชื่นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่จะพูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ชั้นการฝึก และการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจจะฝึกพูดพร้อมๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยิน ได้ฟังสำนวนภาษาหลายๆ แบบ ควรเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระ ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

ไบร์น (Byrne. 1987: 2-3) ได้เสนอแนะขั้นตอนของการสอนทักษะการพูดดังนี้

1. The presentation stage ชั้นการนำเสนอบทเรียนด้วยวิธีที่ทำให้ความหมายของภาษาใหม่ชัดเจน และน่าจดจำมากที่สุด

2. The practice stage เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์ที่มีความหมาย ผู้เรียนจะสามารถจดจำไปใช้ได้

3. The production stage เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษาด้วยตนเอง และมีโอกาสได้ใช้ภาษาอย่างอิสระโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ครูเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำ ในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรม ครูประเมินว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จเพียงใด เพราะการเรียนรู้จริงจะไม่เกิดขึ้นถ้าหากผู้เรียนไม่สามารถใช้ภาษาได้ด้วยตัวเอง และสามารถนำไปใช้นอกห้องเรียนได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 22) สุมิตรา อังวัณกุล (2540: 112-115) และ ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990: 45-49) ได้เสนอขั้นตอนของการสอนทักษะการพูดที่คล้ายคลึงกันดังนี้

1. ชั้นการนำเข้าสู่บทเรียน (Warm Up) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหาที่จะเรียน แจ่มจุประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนเพื่อปูพื้นฐานก่อนการขึ้นเนื้อหาใหม่ โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที

2. ชั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language Item) การเสนอเนื้อหาจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจความหมาย และวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา ในการเสนอเนื้อหาอาจดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้สอนเสนอบริบท หรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนโดยอาจใช้รูปภาพ การเล่าเรื่อง ให้ฟัง ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาแต่ไม่ควรเป็นประโยคเดี่ยวๆ และเนื้อหาต้องมีทั้งคำศัพท์ หรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาบ้างแล้ว และรูปแบบภาษาที่ต้องการสอนอีกด้วยเพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้บ้าง

2.2 กระตุ้นการเรียนรู้ (Elicitation) โดยตรวจสอบดูว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟัง หรืออ่านเพียงใด เช่น ถามคำถามให้ตอบ หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด ถ้าผู้เรียนตอบได้ หรือสามารถใช้ภาษาได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการเสนอเนื้อหามากนัก ทั้งนี้เพราะผู้เรียนอาจเคยเรียนรู้เนื้อหา ดังกล่าวมาบ้างแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนตอบได้บ้าง หรือไม่ได้เลย ผู้สอนต้องตระหนักว่าจำเป็นต้องสอน หรืออธิบายเนื้อหาทางภาษาดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ และในการสอนผู้สอนต้องอธิบาย และแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าเนื้อหาทางภาษานั้นมีรูปแบบ วิธีการใช้ และมีความหมายอย่างไร และถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายก็ได้

3. ขั้นตอนการฝึก (Presentation/ Controlled Practice) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยทั่วไปการฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลักแต่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน การฝึกแบบควบคุมนี้ในขั้นเริ่มแรกมักใช้วิธีการฝึกแบบกลไก (Mechanical Drill) หรือบางครั้งเรียกว่าการฝึกซ้ำๆ (Repetition Drill) คือ เป็นการให้นักเรียนฝึกซ้ำๆ ตามตัวอย่าง จนกระทั่งสามารถจดจำ และใช้รูปแบบภาษานั้นได้แต่ยังไม่เน้นด้านความหมาย ดังนั้นในการฝึกแบบนี้นักเรียนอาจจะเข้าใจ หรือไม่เข้าใจความหมายของรูปภาษาที่ฝึกก็ได้ ในการฝึกในขั้นนี้อาจทำตามขั้นตอนในการฝึกดังนี้

3.1 ให้นักเรียนฟังตัวอย่างภาษาจากเทป หรือจากครูผู้สอนประมาณ 2-3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้สอนเป็นผู้พูดให้ฟัง จะต้องออกเสียง หรือพูดอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติ

3.2 ให้ผู้เรียนฝึกพูด หรือออกเสียงพร้อมกันตามตัวอย่าง อาจจะให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งห้อง หรือแบ่งฝึกทีละครึ่งห้องตามความเหมาะสม การฝึกในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อมๆ กับได้เรียนรู้การออกเสียง หรือการพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย

3.3 หลังจากฝึกพร้อมกัน ผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนให้ฝึกทีละคน ในขณะที่เดียวกันให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ที่เหลือมีส่วนช่วยผู้ที่ถูกเรียกให้ฝึกเดี่ยวได้ ถ้าผู้เรียนนั้นมีปัญหาในการฝึก ทั้งนี้เพื่อให้ร่วมกิจกรรมแม้จะเป็นการฝึกทีละคนก็ตาม นอกจากนี้ผู้สอนต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนแต่ละคนด้วยเพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่

3.4 ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนในด้านความหมายได้โดยถามด้วยคำถามง่าย ๆ ให้ผู้เรียนตอบสั้น ๆ ว่าใช่-ไม่ใช่ หรือถูก-ผิด เป็นต้น

4. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ free Practice) การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์ให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอน และผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนเข้าใจ และเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด ซึ่งการที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงก็คือ การที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนมาแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ในขั้นนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนกับการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่างๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม หรือจัดการขั้นเริ่มต้นของกิจกรรม เช่น อธิบายวิธีทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนประสบปัญหาในการทำกิจกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

5. ขั้นสรุปผล (Wrap Up) เป็นการสรุปบทเรียนที่เรียนมาโดยนักเรียนเป็นผู้สรุปเอง แต่ครูเป็นผู้ชี้แนะ และกระตุ้นให้นักเรียนสรุปบทเรียนโดยอาจวาดเป็นตาราง หรือแผนภูมิเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย

สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น มีขั้นตอนในการสอนคือ 1). ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm Up หรือ Introduction) 2). ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation) 3). ขั้นการฝึก (Practice) 4). ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production) 5). ขั้นสรุปผล (Wrap Up)

3.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

บราวน์ (Brown. 2001: 275-276) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดไว้ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมความต้องการของผู้เรียนโดยเน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน การสื่อความหมาย และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา
2. เป็นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และเหมาะสมกับสถานภาพของผู้เรียน
3. คัดเลือกกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดอย่างมีความหมายได้ในสถานการณ์จริง
4. หลังจากสิ้นสุดการทำกิจกรรมควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน
5. ใช้กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังพร้อมไปกับการพูดด้วย
6. ให้ผู้เรียนมีโอกาสออกแบบกิจกรรมเองบ้าง
7. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนากลยุทธ์ในการพูด

จรุงพร แสงจันทร์ (2543: 21) เกมภาษาช่วยผู้เรียนเกิดความสนใจ และตั้งใจเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ทั้ง 4 ด้าน

เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2543: 2-3) กล่าวว่าเกมทางภาษา (Language Games) หมายถึง กิจกรรมทางภาษาที่จัดขึ้นเพื่อที่จะทดสอบ (Test) และเสริมสมรรถภาพ (Enlarge) ในการเรียน ภาษาของผู้เรียนโดยเน้นหนักไปในทางผ่อนคลาย (Relax) เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน (Fun) และ เกิดการเรียนรู้ทั้งในรายบุคคล และสมาชิกในกลุ่มภายใต้เงื่อนไข (Conditions) ที่กำหนด และได้ อธิบายเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบของเกมภาษามีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด และการแสดงออกทางภาษา ทั้งทาง ทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ในรูปของการแสดงบทบาทเอง (Active) หรือการเข้าร่วม สังเกตการณ์ (Passive)

2. ทดสอบกิจกรรมที่จัดขึ้น จะเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถเดิมของผู้เรียนใน การคิด การแก้ปัญหา และการแสดงออก โดยการแข่งขัน ในฐานะตนเองเป็นผู้ทำกิจกรรม และการ ให้ความร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มด้วยว่ามีมากน้อยเพียงใด

3. เสริมสมรรถภาพ เมื่อมีการแข่งขันระหว่างตัวเอง และระหว่างกลุ่มจะได้ความรู้ใหม่ เพิ่มขึ้น เช่น เมื่อก่อนรู้คำศัพท์เพียง 10 คำ หลังจากเล่นเกมแล้วมีความจำในคำศัพท์ และโครงสร้าง เพิ่มขึ้นอีก 5 คำ เป็นต้น

4. ผ่อนคลาย การเรียนภาษาไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในการฟัง พูด อ่าน และ เขียน จะมีการฝึกทำซ้ำๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด และเหนื่อยล้า ถ้ามีการหยุดสักครู่ และเล่น เกมทางภาษาบ้าง ก็จะทำให้ลดอาการดังกล่าวได้

5. สนุกสนาน เกมที่จัดขึ้น มุ่งให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน เมื่อมีการแข่งขันเป็นสิ่งเร้า ผู้ ดำเนินเกม หรือครูผู้สอนต้องพยายามควบคุมเกมให้ดำเนินไปได้ด้วยดีมากกว่าจะมุ่งหวังแพ้ชนะ เป็นสำคัญ

6. เกิดการเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยกันทั้งทางภาษา และทางพฤติกรรม เช่น การให้ความร่วมมือ การเสียสละ ความสามัคคี ความรักพวกพ้อง ตลอดจนการกล้าแสดงออก อันจะ เป็นการนำไปสู่ความก้าวหน้าในการเรียนภาษา

7. เงื่อนไข ในการเล่นเกมจำเป็นต้องมีเงื่อนไข เช่น การกำหนดเวลา กำหนดกิจกรรม และบทบาทของผู้เล่น ผู้สังเกตการณ์ กรรมการ การให้คะแนน ตลอดจนข้อบังคับ หรือกติกาอื่นๆ ที่ บอกไว้ในเกมนั้นๆ เพื่อควบคุมการเล่นให้เป็นไปตามขั้นตอน และบรรลุเป้าหมาย

ธนสิทธิ์ ศรีรัตน์ (2543: 20) เกมการสอนเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน ประกอบด้วยผู้เล่น และกฎเกณฑ์ กติกา โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และ ช่วยให้สามารถเข้าใจ และจดจำบทเรียนได้ง่าย และรวดเร็ว

อัจฉรา วงศ์โสธร (2543: 81-83) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดโดย กำหนดกิจกรรม และตัวกระตุ้นสำหรับการสอนพูดไว้ดังนี้

กิจกรรมการสอนพูด

1. ให้บรรยายสิ่งของหรือภาพ
2. ให้ผู้เรียนวาดภาพหรือเขียนแผนภูมิ

3. ให้ผู้เรียนประกอบชิ้นส่วนเครื่องมือ กลไก อย่างใดอย่างหนึ่ง
4. ให้ผู้เรียนจัดเรียงลำดับภาพ
5. บอกทางไปที่ใดที่หนึ่ง
6. เล่าเรื่อง
7. รายงาน
8. แสดงความคิดเห็น
9. บรรยายเหตุการณ์ บุคคล สถานที่

ตัวกระตุ้นสำหรับการสอนพูด

1. ข้อความ
2. ภาพ
3. สถานการณ์ กิจกรรม ที่คู่สอบมีส่วนร่วม
4. โสตทัศนูปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง วิทยุ วีดิทัศน์ เป็นต้น

ลาร์สัน-ฟรีแมน (Larsen-Freeman, 2000: 132-134) และ ฮาร์มเมอร์ (Harmer, 2001: 271-281) ได้เสนอกิจกรรมในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้คล้ายกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional Communication Activities) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้สอนต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นในการใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูลที่ตนยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing information with restricted cooperation) กิจกรรมแบบนี้อาจเป็นงานคู่ (Pair work) หรืองานกลุ่ม (Group work) ผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มจะมีข้อมูลเพียงส่วนหนึ่ง และต้องถาม-ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลจนครบ เช่น

1.1.1 กิจกรรมการเลือกรูปภาพ (Identifying pictures) จากชุดรูปภาพที่กำหนดให้ โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็น A และ B ซึ่ง A จะมีชุดรูปภาพ แต่ B จะมีเพียง 1 รูป ซึ่ง A จะต้องค้นหาว่าภาพ B เป็นภาพใด

1.1.2 กิจกรรมการจับคู่เหมือน (Discovering identical pairs) เป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะได้รับภาพคนละ 1 ใบ ให้ถามเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเพื่อจับคู่คนที่มีความเหมือนกัน

1.1.3 กิจกรรมการหาลำดับที่ และหาที่ตั้ง (Discovering sequences or locations) เป็นกิจกรรมคู่ A จะมีรูปภาพที่จัดลำดับไว้แล้วอย่างถูกต้อง ส่วน B จะมีภาพชุดเดียวกันที่ไม่ได้เรียงลำดับไว้ B จะต้องถาม A เพื่อให้ A บอกตำแหน่งของภาพจนกระทั่งสามารถจัดลำดับภาพได้ถูกต้องให้เหมือนภาพของ A

1.1.4 กิจกรรมการหาข้อมูลที่หายไป (Discovering missing information) หรือกิจกรรมช่องว่างระหว่างข้อมูล (Information gap activity) เป็นกิจกรรมคู่ที่ผู้เรียนแต่ละฝ่ายมีข้อมูลเพียงบางส่วน ผู้เรียนต้องพูดสื่อสาร และถาม-ตอบ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป

1.1.5 กิจกรรมการค้นหาคความลับ (Discovering secrets) เป็นกิจกรรมที่จัดได้หลากหลาย เช่น เกม 20 คำถาม หรือการทายอาชีพ ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งมีข้อมูลลับ ผู้เรียนคนอื่นๆ พยายามถามคำถามเพื่อค้นหาคความลับ

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing information with unrestricted cooperation) มีลักษณะคล้ายคลึงกับกิจกรรมและเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัดแต่ผู้เรียนจะมีอิสระในการใช้ภาษาในวงกว้างกว่า นั่นคืออาจมีการบรรยาย ให้ข้อเสนอแนะ และอธิบายเพิ่มเติม นอกเหนือจากการถาม-ตอบ เช่น

1.2.1 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบ หรือรูปภาพ (Communicating patterns and pictures) เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับวัสดุแล้วนำมาจัดวางให้เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง B ได้รับวัสดุอีกชุดหนึ่งซึ่งเหมือนกัน ทั้งคู่ต้องสื่อสารกันให้เข้าใจจนกระทั่ง B สามารถจัดวางวัสดุได้เหมือน A

1.2.2 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับแบบจำลอง (Communicating models) เป็นกิจกรรมคู่ หรือกลุ่มก็ได้ โดย A สร้างแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วน B มีชิ้นส่วนของแบบจำลองเช่นเดียวกัน และต้องพยายามใช้ชิ้นส่วนนั้นมาสร้างแบบจำลองให้เหมือน A โดยพยายามทำตามคำแนะนำของ A ความสำเร็จของงานจึงขึ้นอยู่กับความเข้าใจในคำแนะนำ

1.2.3 กิจกรรมการค้นหาคความแตกต่าง (Discovering differences) เป็นกิจกรรมคู่ที่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูป ซึ่งรูปภาพนั้นจะมีความแตกต่างกันเล็กน้อย ทั้ง A และ B จะต้องสนทนากันเพื่อหาจำนวนของความแตกต่างในภาพ และบอกว่าแตกต่างกันอย่างไร

1.2.4 กิจกรรมการไปตามทิศทางที่บอก (Following directions) เช่น กิจกรรมคู่ที่ A ได้รับแผนที่ที่มีตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่ ส่วน B มีแผนที่ซึ่งไม่ได้ระบุข้อมูลเอาไว้ A จะต้องสื่อสารกับ B เพื่อบอกทางให้ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่นั้น

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and processing information) กิจกรรมนี้คล้ายกิจกรรมการต่อภาพ (Jigsaw) คือ ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับข้อมูลที่ต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันก่อนจนได้ภาพรวมของข้อมูลทั้งหมด แล้วจึงนำข้อมูลไปแก้ปัญหา หรือหาข้อสรุปต่อไป เช่น กิจกรรมการลำดับเรื่องราว (Reconstructing story-sequences) หรือกิจกรรมภาพชุดเรื่องราว (Picture strip story) กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา (Pooling information to solve a problem) หรือการจัดเรียงประโยคที่ปะปนสลับที่ (Scrambled sentences) ให้ผู้เรียนเรียบเรียงประโยค หรือข้อความขึ้นใหม่ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง การฝึกชนิดนี้ผู้เรียนจะได้เชื่อมต่อบริเวณ และประสานเนื้อเรื่องเข้าด้วยกัน อาจให้ผู้เรียนเขียนเรื่องราว หรือเรียงลำดับภาพเหตุการณ์ และเขียนบรรยายภาพ

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing information) หรือกิจกรรมอภิปราย (Discussion) เป็นกิจกรรมการพูดเพื่ออภิปรายหาข้อยุติ หรือแก้ปัญหา ได้แก่ การพูดบรรยายภาพ การพูดเพื่อค้นหาสิ่งของ รายการซื้อสินค้า กิจกรรมการแก้ปัญหา ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลเหมือนกันหมด และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลนั้นเพื่อนำไปแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. กิจกรรมการใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction activities) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการเข้าสู่สังคมตามบทบาทที่ได้รับ ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยให้ผู้เรียน ซึ่งมี 2 ประเภทคือ การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาในเรื่องใกล้ตัว ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศในการสอน และการจัดระเบียบในชั้นเรียนให้ผู้เรียนสนทนากับครู และเพื่อนเป็นภาษาต่างประเทศ อีกประเภทหนึ่งคือ ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในบริบท หรือสถานการณ์อื่น เช่น

2.1 การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) เป็นการแสดงโดยใช้บทบาทที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความจริง โดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้น และแสดงออกไปตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาทางภาษาใหม่ที่ได้รับจากบริบท หรือสถานการณ์ กำหนดบทบาทในการแสดง แจ็งวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อม และฝึกซ้อม ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม รายงานผลการปฏิบัติ และครูให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ซึ่งกิจกรรมนี้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกภาษาในการเข้าสู่สังคมตามบทบาทของตนเองที่ได้รับ

2.2 สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมที่ใช้สถานการณ์ที่จำลองให้เหมือนจริงที่สุดโดยให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และใช้ประสบการณ์ของตนเองมาตัดสินใจ และแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นๆ

2.3 การแสดงละคร (Acting) ผู้แสดงต้องสวมบทบาทของตัวเองที่กำหนดไว้ กิจกรรมนี้เป็นการฝึกฝนทักษะทางภาษาในการสื่อสาร ความคล่องแคล่วในการพูด และความมั่นใจในตนเอง

2.4 การแสดงสด (Improvisation) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนใช้ภาษาโดยตรงอย่างทันทีทันใดเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่กำหนดโดยที่ผู้เรียนไม่ได้คาดคิด และไม่ได้เตรียมการมาก่อนล่วงหน้า

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดต้องประกอบไปด้วยกิจกรรมการสอนพูด และตัวกระตุ้นสำหรับการสอนพูดโดยผู้สอนสามารถเลือก และปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

3.4 การประเมินทักษะการพูด

แฮร์ริส (Harris, อ้างถึงใน ศศิลักษณ์ เกตุจรุง, 2543) ความสามารถด้านการพูด หมายถึง ความสามารถในการนำองค์ประกอบ 5 ประการมาใช้ในกระบวนการพูด องค์ประกอบเหล่านี้คือ

1. การออกเสียง (Pronunciation)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. คำศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
5. ความเข้าใจ (Comprehension)

ฮีตัน (Heaton, อ้างถึงใน สุกัญญา ศิลประสาท, 2544: 19) ให้ตัวอย่างวิธีการวัด และประเมินผลการพูดไว้ดังนี้

1. การเล่าเรื่องหลังจากได้อ่านแล้ว (Re-telling stories) นักเรียนจะอ่านเรื่องที่กำหนดให้ในใจ แล้วจึงเล่าเรื่องที่อ่านนั้นให้ครูฟัง

2. การใช้ภาพ (Using pictures) การใช้ภาพมีประโยชน์ในการทดสอบทักษะการพูดมาก ภาพที่ใช้ควรมีผลต่อการใช้รูปแบบทางภาษา มองเห็นได้ชัดเจน วิธีการใช้ภาพในการประเมินผลมีวิธีการต่างๆ กัน กล่าวคือ

2.1 บรรยายภาพ (Picture for description) ให้นักเรียนบรรยายภาพเป็นกลุ่ม อธิบายถึงคน วัตถุ และสถานที่ต่างๆ ในภาพ ผู้ประเมินไม่ควรถามคำถามเกี่ยวกับภาพมากไปแต่ควรกระตุ้นให้นักเรียนเป็นฝ่ายพูด

2.2 เปรียบเทียบภาพ (Picture for comparison) นักเรียนจะได้รับภาพที่คล้ายกันเป็นคู่ จากนั้นจะหาจุดที่ต่างกันในภาพของตนโดยจะไม่มองภาพของอีกฝ่ายหนึ่ง นักเรียนจะถาม หรือปฏิเสธคู่สนทนาตามภาพที่ตนได้รับ

2.3 จัดลำดับภาพ (Sequences of pictures) การจัดลำดับของภาพเพื่อเล่าเรื่อง ใช้ภาษาในรูปอดีตมากกว่าการบรรยายสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น การลำดับภาพจะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการทำสิ่งใด ๆ เช่น การเปลี่ยนยางรถเนื่องจากยางรั่ว การลำดับภาพนี้มักใช้ทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.4 บอกคำพูดของคนในภาพ (Picture in speech bubbles) นักเรียนจะได้รับภาพที่ไม่มีคำพูด (อาจเป็นภาพการ์ตูน หรือภาพเรื่องราว) แล้วเดาว่าคนกำลังพูดว่าอะไร ผู้ประเมินจะกระตุ้นให้นักเรียนพูดให้มากที่สุด เนื่องจากจุดประสงค์ของการให้นักเรียนเดาคำพูดของคนในภาพไม่ใช่การเดาให้ถูกต้อง แต่เป็นการแสดงความสามารถในการพูดของนักเรียน วิธีการนี้สามารถใช้ทดสอบนักเรียนเป็นคู่ หรือรายบุคคลได้

2.5 บอกเส้นทางตามแผนที่ (Maps) นักเรียนจะได้รับแผนที่แล้วให้นักเรียนบอกเส้นทางไปตามแผนที่ หากสอบเป็นคู่ นักเรียนคนหนึ่งจะเป็นคนบอกเส้นทาง อีกคนหนึ่งจะปฏิบัติตาม และไปตามเส้นทางบนแผนที่

3. การสัมภาษณ์ (Oral interview) การสัมภาษณ์เป็นการทดสอบการฟัง-พูดที่ดีมากที่สุดแบบหนึ่ง เนื่องจากนักเรียนจะอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นจริง การสัมภาษณ์จะเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนบอกรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ ที่อยู่ งานอดิเรก สิ่งที่ชอบ หรือ ไม่ชอบ เป็นต้น ผู้สัมภาษณ์อาจขอให้นักเรียนสะกดชื่อ หรืออ่านตัวเลข (เลขที่สอบ หมายเลขโทรศัพท์ รหัสไปรษณีย์ ฯลฯ) ในการประเมินผลการพูดด้วยการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องทำให้นักเรียนรู้สึกสบายใจในระหว่างการสนทนา วิธีการดำเนินการสัมภาษณ์มีข้อควรปฏิบัติดังนี้

3.1 การถามคำถาม (Asking questions) ควรเลือกคำถามที่นำไปสู่คำตอบที่น่าสนใจ ไม่ใช่คำถามอะไรก็ได้ ควรพูดให้เป็นธรรมชาติ ไม่ควรกังวลเกี่ยวกับมาตรฐานการใช้ภาษา ควรแสดงความเป็นมิตรกับนักเรียนที่เข้าสัมภาษณ์ และมีส่วนร่วมในการสนทนากับนักเรียนแต่ไม่ควรพูดมากเกินไป

3.2 การให้คะแนน (Marking) ไม่ควรให้คะแนนต่อหน้าผู้เข้าสัมภาษณ์เนื่องจากการจะเป็นการทำให้ผู้เข้าสัมภาษณ์หมดกำลังใจ การให้คะแนนควรทำหลังจากนักเรียนที่ได้รับการสัมภาษณ์ออกจากห้องสอบไปแล้ว

3.3 การสัมภาษณ์เป็นคู่ (Testing students in pairs) การให้นักเรียนเข้าสัมภาษณ์ครั้งละ 2 คน จะเป็นการลดความเครียดของนักเรียนลงได้ ครูผู้สัมภาษณ์อาจขอให้นักเรียนหาความแตกต่างในภาพ 2 ภาพที่มีลักษณะคล้ายกัน หรือ อาจจัดลำดับภาพใหม่เพื่อเล่าเรื่องตามภาพนั้นๆ หรือครูอาจขอให้นักเรียนเตรียมคำถามมาถามกันเองก็ได้ ข้อดีของการสัมภาษณ์คู่ คือผู้สัมภาษณ์จะได้ฟังการสนทนาของนักเรียนที่ระดับภาษาไม่ต่างกันมากเหมือนสัมภาษณ์กับครูผู้ประเมิน และนักเรียนจะแสดงความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

4. การสอบโดยใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Using a language laboratory) การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาจะช่วยให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษได้ และนักเรียนจะเคยชินกับการตอบคำถาม ซึ่งอาจเกิดขึ้นในชีวิตจริง มีวิธีการปฏิบัติดังนี้

4.1 บันทึกคำถามต่างๆ ลงในแถบบันทึกเสียง และกำหนดสถานการณ์สั้นๆ ให้โดยบันทึกลงในแถบบันทึกเสียง นักเรียนจะได้ตอบตามแต่ละสถานการณ์

4.2 กำหนดบทสนทนา ซึ่งเป็นสถานการณ์ในชีวิตจริงให้โดยบันทึกลงในแถบบันทึกเสียง ครูผู้ดำเนินการสอบจะอธิบายสถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างสั้นๆ ก่อนเริ่มการสนทนา นักเรียนสามารถถาม และตอบตามที่ได้ยินจากแถบบันทึกเสียง

4.3 กำหนดบทสนทนาให้คล้ายแบบ 4.2 แต่การโต้ตอบของนักเรียนจะได้รับการชี้แนะโดยครูจะบันทึกเสียงพูดเบาๆ ในแถบบันทึกเสียงซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้นักเรียนรู้ว่าจะได้ตอบอย่างไร

4.4 กำหนดบทสนทนาให้ แล้วนักเรียนอ่านบันทึกประจำวันส่วนหนึ่งที่คัดมาจากบันทึกดังกล่าวเป็นตารางการนัดหมายในหนึ่งสัปดาห์ นักเรียนจะสนทนาโต้ตอบกับเสียงจากแถบบันทึกเสียงโดยอาศัยข้อมูลจากบันทึกที่ได้อ่าน

5. การทดสอบการพูดที่รวมทักษะอื่นไว้ด้วย (Testing Speaking with Other Skills) เช่น การพูดสามารถทดสอบรวมกับการอ่านได้โดยนักเรียนอ่านข้อความ เนื้อหา แล้วอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านกับเพื่อน หรือครูผู้ทดสอบ

6. การทดสอบการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) การให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติง่ายๆ เป็นการทดสอบที่มีประโยชน์ การให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติสามารถทำได้โดยการกำหนดบทบาท และให้สถานการณ์อย่างชัดเจน นักเรียนจะไม่มีเตรียมตัวล่วงหน้า และจะต้องแสดงบทบาท และสถานการณ์ที่ได้รับ

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษนั้นสามารถวัดได้จากการออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ และการสื่อสารแบบปฏิสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามการวัดความสามารถด้านการพูดที่เหมาะสมควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการวัดแต่ละครั้ง ระดับของนักเรียน เนื้อหา และกิจกรรมที่เหมาะสมด้วย

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม

4.1 ความหมายของการฝึกอบรม

เดอ ฟิลลิปส์ และคณะ (De Phillips and Others, อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 330) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมคือกระบวนการดำเนินงานขององค์การในอันที่จะพัฒนาบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การ เพิ่มพูนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต สิ่งสำคัญของการฝึกอบรมที่จะประสบผลสำเร็จได้ก็จะต้องดำเนินการฝึกอบรมอย่างมีแผน มีระบบ มีการประสานงาน และกระทำติดต่อกันไป

คิงส์เบอรี (Kingsbury อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 330) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมเป็นความพยายามขององค์การที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรไปในทางที่พัฒนาขึ้น ทั้งทางด้านทัศนคติ ทักษะในการทำงาน พัฒนาความรู้ ความคิด และยังรวมถึงการช่วยจัดความกังวลใจ ข้อข้องใจ ปัญหาต่างๆ ในการทำงานให้หมดไป

สถาบันฝึกอบรมข้าราชการพลเรือนแห่งสหรัฐอเมริกา และแคนาดา (Civil Service Assembly of the United States and Canada อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 331) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมคือกรรมวิธีในอันที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในด้านความคิด การกระทำ ความสามารถ ความรู้ความชำนาญ และทัศนคติต่างๆ ซึ่งจะมีขึ้นในปัจจุบัน และอนาคต

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 331) การฝึกอบรมเป็นกระบวนการในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการทำงาน และเปลี่ยนแปลงเจตคติ (ทัศนคติ) ของคนในทางที่ดีขึ้น

อมร รักษาสัตย์ และโสรัจ สุจริตกุล (อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคผลากรณ์, 2544: 331) การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพของพนักงานในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการพัฒนานิสัยแห่งความคิด การกระทำ ความรู้ ความชำนาญ และท่าทีต่างๆ

กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคผลากรณ์ (2544: 326) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมดังนี้

1. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และ ทักษะคติ ให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมจะต้องรู้จักเลือกใช้ประเภทของการฝึกอบรมให้ถูกต้อง และคำนึงถึงหลักการสำคัญประกอบการฝึกอบรมด้วย

2. การฝึกอบรมเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของระบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และระบบการฝึกอบรมก็ประกอบด้วยระบบย่อยๆ ซึ่งการแบ่งประเภทของระบบย่อยของระบบการฝึกอบรมสามารถแบ่งได้โดยใช้หลักเกณฑ์แตกต่างกันไป หลักเกณฑ์หนึ่งที่สำคัญคือพิจารณากระบวนการฝึกอบรมแบบกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ

3. การวิเคราะห์หาความต้องการการฝึกอบรมเป็นขั้นตอนแรกของการกระบวนการฝึกอบรมที่จะต้องค้นหาว่าปัญหาหรือสภาพการณ์อะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์กร และสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการฝึกอบรม ผลจากการวิเคราะห์จากความต้องการการฝึกอบรมจะเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการฝึกอบรมต่อไป

4. การจัดทำโครงการการฝึกอบรม หมายถึงการกำหนดหลักสูตร ขั้นตอน วิธีการ ตลอดจนแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมต่อไป การจัดทำโครงการจะต้องระบุองค์ประกอบหรือรายละเอียดต่างๆ โดยเฉพาะหลักสูตรการฝึกอบรมจะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความสามารถ และทัศนคติ

จากแนวคิดการฝึกอบรมข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2 ทฤษฎีทุนมนุษย์

จุฑา มนัสไพบูลย์ (2543: 41-43) การศึกษาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตหรือเพิ่มพูนความชำนาญแก่ผู้ที่ได้รับ ทำให้คนเลือกอาชีพตามผลตอบแทนที่มีต่ออาชีพนั้น ซึ่งมักมีผล การโยกไปสู่การเลือกสาขาการศึกษาต่างๆ และจะทำให้เพิ่มอุปทานแรงงานในสาขานั้นๆ จนกระทั่งแรงงานซึ่งได้รับความชำนาญที่เหมาะสมสามารถเลือกที่จะโยกย้ายงานได้ ในกรณีดังกล่าวจะทำให้ อุปทานแรงงานของแต่ละสาขาอาชีพเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจของผู้บริโภคแต่ละคน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในแบบแผนการศึกษาด้วย การประเมินผลนั้นจะต้องขึ้นกับข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงซึ่งในที่นี้

เราจะคาดคะเนโดยอาศัยข้อสมมติฐานว่าแต่ละบุคคลมีความตระหนักถึงผลตอบแทนที่มีต่อการทำงานของตน ผลตอบแทนนี้จะแปรผันตามความชำนาญซึ่งได้มาจากการฝึกฝนอบรม และการศึกษาของตน พิจารณาถึงลักษณะความชำนาญของแรงงานดังนี้

ประการแรก การที่แต่ละคนจะมีความชำนาญจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ซึ่งโครงการศึกษาบางประเภทจะต้องใช้เวลาเป็นปีแทนที่จะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ

ประการที่สอง ความชำนาญนั้นเสื่อมลงไปตามกาลเวลาอันเนื่องมาจากความจำที่ลดลง หรือใช้ความชำนาญนั้นน้อยเกินไป ปกติแล้วมันจะลดลงตามอายุของตน

ประการที่สาม ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงิน อันได้มาจากความชำนาญนั้นๆ มักจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งๆ

ประการที่สี่ เนื่องจากความชำนาญเป็นสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งก็ย่อมเสื่อมถอยลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ดังนั้นการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือการฝึกอบรมใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้ลดความเขลา หรือป้องกันมิให้ความชำนาญนั้นเสื่อมถอยลง ดังนั้นความชำนาญของแรงงานจึงคล้ายกับทุนกายภาพอื่นๆ เช่น โรงงาน หรือเครื่องจักรซึ่งเราจะต้องคอยดูแลรักษามิให้มีการเสื่อมสภาพลง ในที่นี้เราถือว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการเพิ่มทุนมนุษย์ และส่วนหนึ่งของการศึกษานั้นต้องถือว่าเป็นสินค้าทุนด้วย

จากทฤษฎีทุนมนุษย์ได้ตัวแปร คือ การศึกษา และการฝึกอบรม อีกทั้งทฤษฎีทุนมนุษย์ยังสนับสนุนการฝึกอบรมว่ามีความสำคัญ และจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งก็คือครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีความสามารถในด้านการสอนมากขึ้น

4.3 กระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรม

ซูซัน สมิทธีไกร (2542: 29-41) เสนอกระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. การสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยผู้ทำโครงการฝึกอบรมจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาปัญหาขององค์กรที่ต้องการแก้ไขโดยการฝึกอบรม

2. การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม (Training Needs) หมายถึง ความต้องการของบุคคล หรือหน่วยงานในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่ขาดประสิทธิภาพ เช่น การขาดความรู้ ประสบการณ์ หรือขาดทักษะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหา และความจำเป็นในการเข้ารับการฝึกอบรม

3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมว่ามีความตั้งใจ หรือมีความประสงค์ที่จะจัดการฝึกอบรมขึ้นเพื่อให้ได้ประโยชน์กับหน่วยงาน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถจะแสดงออกให้เห็นได้ วัดได้อย่างชัดเจน และเป็นไปได้

4. วัตถุประสงค์ของวิชา การกำหนดขอบเขตของวิชาให้กะทัดรัดเป็นข้อๆ เพื่อให้วิทยากรได้เตรียมเนื้อหา วิธีการสอน ตรงตามหลักสูตร หรือโครงการต้องการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง

5. กำหนดแนวทางฝึกอบรม พิจารณาถึงแนวทางที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงต้องใช้ทฤษฎี หรือหลักการอะไรบ้างที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมให้มากที่สุด

6. กำหนดเทคนิค และวิธีการฝึกอบรม พิจารณาถึงเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาวิชาในหลักสูตร จึงจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากที่สุด

7. กำหนดสถานที่ฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ

8. กำหนดตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากร การเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อจะทำให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพ และเกิดผลเสียน้อยที่สุด วิทยากรควรเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ มีความแม่นยำในเนื้อหา และมีประสบการณ์ในการให้ความรู้ จะทำให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จ

9. กำหนดแนวทาง และวิธีประเมินผล เพื่อประเมินค่าของการฝึกอบรมว่าเกิดความพึงพอใจ และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

10. รายงานผล เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้สนใจได้มีโอกาสเรียนรู้ และวิเคราะห์โครงการว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร และมีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด

สมชาติ กิจยรรยง (2546: 123-150) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมโดยทั่วไป ซึ่งเป็นวิธีการในการนำเสนอข้อมูล ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม 2 ประเภทดังต่อไปนี้

1. เทคนิคการฝึกอบรมประเภทเน้นบทบาทของวิทยากร เป็นการฝึกอบรมที่วิทยากรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการฝึกอบรม โดยการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งมีหลายวิธี เช่น การบรรยาย (Lecture) การสาธิต (Demonstration) เป็นต้น

2. เทคนิคการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นการฝึกอบรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการทำงานได้อย่างมั่นใจ เช่น เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การระดมสมอง (Brainstorming) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work shop) เป็นต้น

เอลลิส (Ellis. 2000) ได้ให้ทัศนะว่าสิ่งที่สำคัญในการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมของครูเพื่อนำไปสู่การปฏิบัตินั้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การฝึกสร้างความตระหนักในการสอน (Awareness-raising) เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางการสอนให้กับครูเพื่อที่จะพัฒนาจิตสำนึกในการเป็นครูที่ดี อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักการของการสอนภาษาต่างประเทศ และเทคนิคในการฝึกปฏิบัติที่ครูควรคำนึง เพื่อสามารถนำไปใช้ในการสอนจริงในแต่ละบทเรียน ซึ่งสามารถพัฒนาได้จากการคิดไตร่ตรอง และวิเคราะห์ผลสะท้อนกลับ (Reflection) ในการปฏิบัติการสอนตลอดจนมีการประเมินผลการสอน

(Evaluation) เพื่อพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น การสร้างความตระหนัก หรือปลูกฝังจิตสำนึกในการสอนนั้นควรคำนึงถึงส่วนประกอบดังนี้

1.1 กิจกรรม (Activities) ที่ใช้ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความตระหนักในการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอน ซึ่งในแต่ละกิจกรรมควรมีภาระงาน (Tasks) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้กระทำ ตลอดจนมีการเก็บข้อมูล (Data) ในการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมเพื่อนำข้อมูลนั้นมาประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

1.2 ขั้นตอนในการปฏิบัติ (Procedures) เป็นวิธีการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จ โดยมีการวางแผนการสอนแต่ละขั้นตอนในแผนการสอนเพื่อช่วยให้ครูสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การฝึกประสบการณ์การสอน (Experiential) หรือการฝึกสอน (Teaching practice) เพื่อฝึกประสบการณ์ตรงในการสอนให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม จะสามารถช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนของตนจากการประเมินผลการสอนร่วมกัน และตระหนักถึงจุดดี และจุดบกพร่องในการสอนของตนเองได้ดังคำกล่าวที่ว่า ยิ่งมีการฝึกฝนมากเท่าใดยิ่งมีความชำนาญมากเท่านั้น จนสามารถพัฒนาตนเองเป็นครูสอนภาษาที่ดี ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

2.1 การฝึกสอนกับนักเรียนจริง เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกสอนจริงในชั้นเรียน

2.2 การฝึกสอนกับเพื่อนครูด้วยกัน

ดอर्फ (Doff, 1989: 3-4) เสนอแนะกิจกรรมในการฝึกอบรมครูที่ต้องการให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ ได้แก่ การสาธิต (Demonstration) การอภิปราย (Discussion) และการทำกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and group activities) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสาธิต (Demonstration) เหมาะสำหรับการแนะนำเทคนิคใหม่ๆ แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้มองเห็นว่าเทคนิคดังกล่าวนั้นเป็นอย่างไร การสาธิตอาจจะใช้ความรู้ทางภาษาในระดับเดียวกับครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีประสบการณ์เรียนรู้ด้วยตนเอง หรืออาจจะสาธิตในระดับภาษาของผู้เรียนก็ได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้มองเห็นภาพของการเรียนรู้ในห้องเรียนชัดเจนมากขึ้น

2. การอภิปราย (Discussion) ให้ความรู้ความคิดใหม่ที่แตกต่างจากการบรรยาย เพราะการอภิปรายเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการนำเสนอความรู้ ความคิด นำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในแนวความคิดใหม่มากน้อยเพียงใด ความสำเร็จของการอภิปรายขึ้นอยู่กับผู้ฝึกอบรมซึ่งต้องมีความยืดหยุ่น รู้จักปรับความคิดของตนเอง และยอมรับความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย

3. การทำกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม (Pair and group activities) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากขึ้น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนสามารถพัฒนาความคิดไปด้วยกัน โดยมีขั้นตอนของการทำกิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่มดังนี้

3.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม (Introduction to the activity)

3.2 ขั้นทำกิจกรรม (The activity itself)

3.3 ขั้นสรุป (Round-up)

สรุปได้ว่ากระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรม ได้แก่ การสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหา การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของวิชา กำหนดแนวทางฝึกอบรม กำหนดเทคนิค และวิธีการฝึกอบรม กำหนดสถานที่ฝึกอบรม กำหนดแนวทางและวิธีประเมินผล และการรายงานผล นอกจากนี้ยังควรมีเทคนิคการฝึกอบรมครูที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด ได้แก่ การสาธิต การอภิปราย การทำกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม การระดมสมอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.4 การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543: 67) เสนอแนะวิธีการวัด และประเมินผลการฝึกอบรมการสอนคือ การสังเกตการณ์สอน เป็นการจัดให้บุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนมาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาการสอน ซึ่งกระทำในลักษณะสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น มิใช่เป็นการตรวจตราหรือจับผิด

รัชณีพร จารุงวณิชสกุล (2543: 195-203) เสนอวิธีการสังเกตพฤติกรรมในการสอนภาษาโดยได้แบ่งพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูไว้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน ประกอบด้วย การจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนล่วงหน้า การจัดเตรียมกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดเตรียมสื่อการสอนได้เหมาะสมกับการเรียนรู้ และการจัดเตรียมเครื่องมือวัดผล และประเมินผล

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ขั้นตอนการสอน

2.1.1 ขั้นเตรียมความพร้อม ได้แก่ การจัดกิจกรรมสร้างความสนใจ การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ การทบทวนความรู้เดิม การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทเรียนเดิมกับบทเรียนใหม่

2.1.2 ขั้นดำเนินการสอน ได้แก่ การสอนตามขั้นตอน 3P's (Presentation Practice Production) การจัดลำดับขั้นตอนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้เทคนิควิธีสอนน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาในกิจกรรมที่หลากหลาย

2.1.3 ขั้นสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ครูมีการเชื่อมโยงบทเรียนนี้เข้ากับครั้งต่อไป และมอบหมายงานให้ผู้เรียนเตรียมล่วงหน้า

2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นกระบวนการคิดร่วมกัน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีโอกาสได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล คู่ และกลุ่ม การจัดกิจกรรมหลากหลายตามความสามารถของผู้เรียน การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา ผู้เรียน และเวลา การจัดกิจกรรมที่เร้าความสนใจ สนุกสนาน และเหมาะสมกับเนื้อหา

2.3 การใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในการเตรียมความพร้อม การออกคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจงต่างๆ การถาม-ตอบคำถาม การชมเชย การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสรุปสาระสำคัญของบทเรียน รวมทั้งการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับผู้เรียนอย่างคล่องแคล่ว ซึ่งนอกเหนือจากนั้นยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชั้นเรียน

3. การใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ การใช้สื่อที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหา ระดับภาษา และวัยของผู้เรียน การใช้สื่อที่มีความชัดเจน เร้าใจผู้เรียน และจัดลำดับการใช้สื่ออย่างเหมาะสม

4. การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน

4.1 การสร้างบรรยากาศทางกายภาพ ได้แก่ การจัดชั้นเรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสื่อป้ายนิเทศ หรือมุมส่งเสริมความรู้ด้านภาษา บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกันเอง สนุกสนาน มีชีวิตชีวา

4.2 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ การเสริมแรงต่อผลการปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การใช้ภาษาท่าทาง การประสานสายตา การแสดงออกทางสีหน้า การให้คำแนะนำกับผู้เรียนที่เหมาะสม และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น

4.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในการปฏิบัติกิจกรรม

5. การวัดผลและประเมินผลทั้งก่อนบทเรียน ในระหว่างบทเรียน และภายหลังจบบทเรียน

พิชัย เสริมจิตต์ (2545: 19-22) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมถึงวิธีการวัด และประเมินผลการฝึกอบรมการสอน ในการสังเกตการสอนจะต้องมีข้อช่วยในการสังเกตในชั้นเรียน 8 ประการดังนี้

1. บรรยากาศการเรียนรู้ เป็นการสังเกตการจัดชั้นเรียน โดยจัดสิ่งแวดล้อมในเชิงบวกในการเรียนรู้ ได้แก่ ความอบอุ่น ความใส่ใจ การถ่ายทอดความรู้ การจัดลักษณะทางกายภาพของชั้นเรียน ความสัมพันธ์ หรือปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน การแข่งขัน ความร่วมมือ และกิจกรรมที่จัดขึ้นในชั้นเรียน

2. การจัดการชั้นเรียน เป็นการสังเกตการณ์จัดชั้นเรียนโดยมีความคาดหวังของการตอบสนองพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้มีลักษณะที่สำคัญได้แก่ การจัดการชั้นเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ กฎเกณฑ์ชั้นเรียนที่กำหนด ขั้นตอน

การสื่อสาร การพัฒนาการเรียนการสอน การกำหนดระบบการจูงใจ ผลลัพธ์ที่ตามมา และการใช้เทคนิคการควบคุมชั้นเรียน

3. ความชัดเจนของบทเรียน เป็นการสังเกตการณ์นำเสนอบทเรียนให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนจะเข้าใจได้ ลักษณะต่างๆ ที่สังเกตจะทำให้เกิดความกระจำ และชัดเจนของเนื้อหาในบทเรียน ได้แก่ การเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งเนื้อหาในอดีต และอนาคต การทบทวน การสรุป การใช้ตัวอย่าง การจัดแสดง การสาธิต

4. ความหลากหลายในวิธีการเรียนการสอน เป็นการสังเกต การใช้วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ได้แก่ การดู การฟัง การเคลื่อนไหวเพื่อรักษาความสนใจ และความเอาใจใส่ของผู้เรียน รวมทั้งการเลือก และการผสมวิธีการต่างๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ การใช้สายตา การใช้เสียง การใช้ท่าทาง การผสมผสาน การให้รางวัล การเสริมแรง ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจ และผูกพัน

5. ภารกิจหลักของการสอน เป็นการสังเกตว่าปฏิบัติแบบมีอาชีพ หรือปล่อยให้ตามยถากรรม โดยการสังเกตการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาที่ส่งผลต่อการดำเนินการในชั้นเรียน อาจพิจารณาจากแผนการสอน การใช้กฎกระบวนการที่เตรียมไว้เพื่อลดพฤติกรรมไม่พึงปรารถนา การกำหนดภาระงานที่จะกระทำเพื่อความชัดเจนในการก้าวหน้าของการเรียนรู้ เช่น การทดสอบ การทบทวน การให้การบ้าน

6. การผูกติดของผู้เรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรม ได้แก่ การสังเกต การจัดเตรียม การกำหนดปัญหา กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดปฏิบัติ ผักผ่อน เช่น การจัดเตรียมกิจกรรมสำหรับฝึกปฏิบัติ การให้ผลสะท้อนกลับ การใช้กิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล การยกย่องชมเชยโดยใช้วาจา การตรวจติดตามการบ้านที่มอบหมาย

7. ความสำเร็จของผู้เรียน เป็นการสังเกตความสมบูรณ์ของสิ่งที่นำเสนอ หรือมอบหมายให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้แก่ ผลการสอนจากบทเรียนที่สอนไป ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรอการตอบคำถาม ความถูกต้องของงาน เป็นต้น

8. ผลลัพธ์การปฏิบัติ และกระบวนความคิดที่ดีกว่าเดิม เป็นการสังเกตการวางแผนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนความคิดให้ดีขึ้น ได้แก่ การใช้กิจกรรมความร่วมมือ และกิจกรรมกลุ่ม การสาธิตรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ความสามารถทางสมอง การให้ผู้เรียนบรรยายสิ่งที่ปฏิบัติ การจัดเตรียมโอกาสให้ฝึกปฏิบัติอย่างอิสระ การใช้การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นต้น

สรุปได้ว่าการวัด และประเมินผลการฝึกอบรมสามารถทำได้โดยสังเกตการสอน เป็นการจัดให้บุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนมาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาการสอน ซึ่งกระทำในลักษณะสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกการสังเกตการสอนในการวัด และประเมินผลการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5.1 งานวิจัยในประเทศ

รัชณีพร จาวรุ่งวณิชสกุล (2543) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูต้นแบบ วิชาภาษาอังกฤษปี พ.ศ. 2542 ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา พบว่าครูต้นแบบมีพฤติกรรมการสอน 5 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผล

ศศิลักษณ์ เกตุจรุง (2543) ศึกษาการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชุลีพร เพียรช่าง (2544) ศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะการพูดโดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟ คอนแวนต์ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการสร้าง และจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ทรงสิทธิ์ ทองจรัส (2544) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้เกมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านนาเลา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เกมที่พัฒนาโดยกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดไว้ร้อยละ 83.10

สายฝน ทรงเสียงไชย (2544) ศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม และเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีการสอนทักษะฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้าง และนำเสนอกิจกรรมฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม และเกมภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพของวิธีดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก

สุกัญญา ศิลประสาท (2544) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โรงเรียนมณีเสวตรอุปถัมภ์ จังหวัดปราจีนบุรี ใช้เครื่องมือในการทดลองได้แก่ แผนการสอน แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ แบบประเมินตนเอง และแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า หลังการทดลองความสามารถ

ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านความรับผิดชอบช่วยเหลือกลุ่มทำงาน ความกล้าในการแสดงท่าทางประกอบการพูด ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

เพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้สถานการณ์จริงของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร พบว่า สถานการณ์จริงทำให้ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.23 มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ และความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษา ก่อน และหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก คือมีค่าเฉลี่ย 4.50 โดยใช้มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ และมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษก่อน และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เรณู ดวงมณี (2546) ศึกษาผลของการใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนที่มีต่อความสามารถด้านทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร พบว่า ภายหลังจากการสอนโดยใช้เทคนิคการใช้วีดิทัศน์ประกอบการสอนแล้วผู้เรียนมีความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความมั่นใจในตนเองขณะเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น

ราไพ โพร้จิต (2547) ศึกษาการใช้เกมและกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดดิสหงสาราม พบว่า หลังจากนักเรียนได้รับการสอนโดยใช้เกม และกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารแล้วนักเรียนมีความสามารถด้านการพูดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมธวีน อินธิไชย (2547) ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางเพื่อเตรียมความพร้อมการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนเริ่มเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเมธา จังหวัดนครปฐม พบว่า ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อน และหลังได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ร้อยกรอง ตูลานันท์ (2547) ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะการพูดที่เน้นสถานการณ์จำลองสำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน พบว่า หลังการฝึกอบรมโดยใช้โปรแกรมการฝึกทักษะการพูดที่เน้นสถานการณ์จำลอง พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินกลุ่มทดลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เช่น การออกเสียง ความคล่องแคล่ว การใช้คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์ และความเหมาะสมในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่

นัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้หลังการฝึกอบรมทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีผลการประเมินตนเองด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเพิ่มขึ้นจากระดับน้อยเป็นระดับปานกลาง แต่ทั้งนี้คะแนนการประเมินตนเองด้านความสามารถด้านการพูดของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วารภรณ์ ชนะพันธ์ (2548) ศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าไผ่ พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมากที่สุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ในภาคทฤษฎีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาในระดับดีมาก

วันวิสาข์ เพ็ชรรัตน์มณี (2548) ศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช พบว่า หลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน นักศึกษามีความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนากร ทองประยูร (2551) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 90.34/ 86.83 และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมเป็นไปในทางบวกระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.44 จากคะแนนเต็ม 5

จากงานวิจัยในประเทศประเทศข้างต้นสนับสนุนกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ และการฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เรด; และแฮมมอนด์ (Reid; & Hammond. 2001). ศึกษาการฝึกอบรมทักษะการเข้าสังคมและการแก้ปัญหาของเด็กด้วยปัญหาเริ่มแรก เป็นประโยชน์ต่อใครบ้าง (Social Skills and Problem-solving Training for Children with Early-onset Conduct Problems: Who Benefits?) พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 4-8 ปี จำนวน 99 คนที่มีปัญหาเข้าอบรมการเข้าสังคมและการแก้ปัญหาโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง (CT) และกลุ่มควบคุม (CON) พบว่า เด็กกลุ่มทดลอง (CT) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่แสดงออกมากเพียงเล็กน้อยที่บ้าน ส่วนที่โรงเรียนมีการก้าวร้าวเล็กน้อย และมีความสามารถในการแก้ปัญหามากที่สุดต่อหน้าผู้คนมากมาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาในเหตุการณ์คับขัน และมีกลยุทธ์มากกว่ากลุ่มควบคุม (CON) จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการดูแลเด็กของผู้ปกครองที่แตกต่างกันให้ผลที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกอบรมเด็ก ซึ่งพ่อแม่ควรเข้ารับการฝึกอบรมวิธีการดูแลเด็ก การติดตามผลหลังจากการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 1 ปี จะให้ผลประโยชน์แก่เด็ก และพ่อแม่มากที่สุด

บรัช; และคณะ (Brush; et al. 2003) ศึกษาการรวบรวมเทคโนโลยีในสาขาวิชาการฝึกอบรมครู: โครงการ พีที 3 @ เอ เอส ยู (Integrating technology in a field-based teacher training program: The PT3@ASU project) พบว่า การเตรียมตัวในอนาคตของครูในการเริ่มต้นใช้เทคโนโลยี พีที 3 (PT 3) ได้มีกองทุนสนับสนุนแล้วจากแหล่งทุนจำนวนมากเพื่อผลักดันให้มีการพัฒนา และส่งเสริมการเตรียมพร้อมของเทคโนโลยีเพื่อพร้อมในการให้บริการครู ที่มหาวิทยาลัย รัฐอริโซนา ได้พัฒนากิจกรรมการสอนที่ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการสร้างเครื่องมือที่จำเป็นขึ้นให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีนี้ เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้ผลโดยนักเรียนมีความสามารถในการเรียนมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรสุข ตันตะรุ่งโรจน์ และอนงค์นาถ นวมน้อย (2549) ศึกษาการใช้วีดิทัศน์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในรัฐอินเดียนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจากประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน ซาอุดีอาระเบีย และไทย พบว่า ร้อยละ 100 สนใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ ร้อยละ 70 เห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษมีประโยชน์ ร้อยละ 65 เห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียน และการประกอบอาชีพ และร้อยละ 65 เห็นว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษจำเป็นที่จะได้รับการปรับปรุงและฝึกฝนเพิ่มเติมมากที่สุด

ชาเวส (Chavez. 2007) ศึกษาการนิเทศนักศึกษาด้านการใช้ภาษาในงาน: บทบาทของครู บทบาทของนักศึกษา และการแสดงตน (The orientation of learner language use in peer work: teacher role, learner role and individual identity) มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ประเทศสหรัฐอเมริกา (University of Wisconsin, USA.) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เรียนภาษาเยอรมันเพื่อใช้ในการทำงาน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม โดยมีครูผู้สอน 3 คน จากมหาวิทยาลัยการวิจัยอเมริกันมิดเวสต์เธอร์น (American Midwestern research university) จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวิธีการสอนที่แตกต่างกันได้แก่ 1) การใช้ภาษาสแลง และถ้อยคำหยาบคาย 2) นักศึกษาได้ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นการตั้งคำถามโดยครู และเพื่อนในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา และ 3) การใช้ภาษาแม่ คือภาษาอังกฤษในชั้นเรียนตลอดเวลา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มได้นิเทศตัวเองโดยการสร้างแบบอย่างในขณะที่ครูสอน การสร้างบทบาทของนักศึกษาเอง และการแสดงตัวตนของพวกเขา สอดคล้องกับทฤษฎีวิวัฒนาการสังคม (Socio Cultural theory) ที่ครูทดลองความร่วมมือที่มีปฏิริยาต่อกัน และสังเกตการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้ได้นำไปใช้แพร่หลายในการสอนการสอนภาษาในชุมชน

จากงานวิจัยต่างประเทศข้างต้นสนับสนุนการฝึกอบรมครู เรื่องการสอนทักษะการพูด เนื่องจากมีความสำคัญ และจำเป็นมากที่สุด

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่าการใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร สามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน และหลังจากที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้รับการฝึกอบรมการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม และเกมภาษาแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมากที่สุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาในภาคทฤษฎีเพิ่มขึ้น และครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาในระดับดีมาก จากงานวิจัยข้างต้นได้ตัวแปรอิสระคือ การฝึกอบรมด้านการสอนพูดโดยใช้กิจกรรมภาษา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้กระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรมตามแนวทางของ ชูชัย สมितिไกร (2542: 29-41) สมชาติ กิจยรรยง (2546: 123-150) และ เอลลิส (Ellis, Rod. 2000) มีขั้นตอนในการฝึกอบรมดังต่อไปนี้

1. การสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหา
2. การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม (Training Needs)
3. กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม
4. วัตถุประสงค์ของวิชา
5. กำหนดแนวทางฝึกอบรม
6. กำหนดเทคนิค และวิธีการฝึกอบรม
7. กำหนดสถานที่ฝึกอบรม
8. การกำหนดตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากร
9. กำหนดแนวทาง และวิธีประเมินผล
10. การรายงานผล และวิเคราะห์โครงการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฝึกอบรมตามแนวคิดของ เอลลิส (Ellis, Rod. 2000) และ ดอฟฟ์ (Doff. 1989: 3-4) โดยใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต การอภิปราย การทำกิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม การระดมสมอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ในการวัดและประเมินผลการฝึกอบรมนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีตามแนวทางของไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543: 67) รัชณีพร จารุงวณิชสกุล (2543: 195-203) และพิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2545: 19-22) โดยการสังเกตการณ์การสอน เป็นการจัดให้บุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการเรียนการสอนมาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาการสอน ซึ่งกระทำในลักษณะสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3,324 คน (ภาคผนวก ก ตาราง 14)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ทำการสุ่มเขตพื้นที่การศึกษา โดยวิธีการจับฉลากรายชื่อเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานขอนแก่น จำนวน 5 เขต ซึ่งผู้วิจัยจับฉลากได้เขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 มีครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 249 คน (ภาคผนวก ก ตาราง 15)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จังหวัดขอนแก่น โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาริชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า

6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรมโดยความสมัครใจ จำนวน 25 คน เนื่องจากมีภาคปฏิบัติในการฝึกอบรม

ระยะเวลาในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เวลาในการฝึกอบรม 5 วันต่อเนื่องกัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ณ โรงเรียนสวนสนุ่ก จังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ชั้นให้ความรู้ภาคทฤษฎี (Theoretical Inputs) ในวันแรก และวันที่สองของการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 ชั้นวางแผนการสอน (Lesson Planning) ในวันที่สามของการฝึกอบรม

ระยะที่ 3 ชั้นฝึกปฏิบัติการสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Teaching Practice and Giving Feedback) ในวันที่สี่ และวันสุดท้ายของการฝึกอบรม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม (ดูภาคผนวก ง)
2. แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู (Pre-test, Post-test) (ดูภาคผนวก ก)
3. แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติในการสอน (ดูภาคผนวก ค)
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา (ดูภาคผนวก ค)

รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม ประกอบด้วย
  - 1.1. ตารางการฝึกอบรม ใช้เวลาฝึกอบรมเป็นเวลา 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 30 ชั่วโมง
  - 1.2. แผนการฝึกอบรม จำนวน 4 แผน
เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมครั้งนี้เป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแบ่งเป็น 4 แผนการฝึกอบรมดังนี้
แผนการฝึกอบรมที่ 1 การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Communicative English Speaking)

แผนการฝึกอบรมที่ 2 กิจกรรมทางภาษา และการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Oral Communication activities and managing the activities)

แผนการฝึกอบรมที่ 3 การวางแผนการสอน (Lesson Planning)

แผนการฝึกอบรมที่ 4 การฝึกปฏิบัติการสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Teaching Practice and Feedback)

วิธีการฝึกอบรมใช้วิธีการบรรยาย (Lecture) การสาธิตการสอน (Demonstration) ใช้เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การระดมสมอง (Brainstorming) และการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work shop) ฝึกปฏิบัติโดยวิธี Peer teaching Practice โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจับกลุ่มขนาดเล็กทำการทดลองวางแผนการสอน และเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบทเรียน และเหมาะสมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังจากนั้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนผลัดกันนำเสนอการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

2. แบบทดสอบ ใช้สำหรับวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อนและหลังการฝึกอบรมจำนวน 37 ข้อ เป็นแบบปรนัย แบบถูกผิด (True-False) ซึ่งกำหนดให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดไม่ได้คะแนน เนื้อหาในการทดสอบประกอบด้วย หลักการของแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร [โดยยึดหลักของนูแนน; ลาร์สัน-ฟรีแมน; และฮาร์เมอร์ (Nunan. 1999; Larsen-Freeman. 2000; & Harmer. 2001)] ขั้นตอนการจัดกิจกรรมทางภาษาในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร [ยึดหลักของสคริเวนเนอร์ (Scrivener. 1994)] โดยดัดแปลงมาจากแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของ ซูลีพร เพียร์ซ่าง (2544: 134-136) และสายฝน ทรงเสียงไชย (2544: 151-152) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของครูในภาคทฤษฎี ก่อนและหลังการฝึกอบรม

3. แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติในการสอน ใช้ประเมินความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในขณะฝึกปฏิบัติ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับการประเมินความสามารถในการสอนโดยผู้วิจัย และวิทยากร ข้อคำถามดัดแปลงจากแบบประเมินของ ธนากร ทองประยูร (2551) วราภรณ์ ชนะพันธ์ (2548) และสายฝน ทรงเสียงไชย (2544) ลักษณะของแบบประเมิน ประกอบด้วย 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ มีหัวข้อในการประเมินดังนี้

1. การวางแผนการสอน	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-2
2. เทคนิค และวิธีการสอน	จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3-9
3. สื่อ และเอกสารประกอบการสอน	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 10-11
4. กิจกรรมที่ใช้ในการสอน	จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12-16

5. การจัดรูปแบบห้องเรียน	จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17
6. บรรยากาศในการสอน	จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 18
7. ระยะเวลาในการสอน	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 19-20

ในส่วนที่ 1 ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความเหล่านั้นมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด	1 คะแนน

การพิจารณาการฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้ผ่านการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ โดยแบ่งช่วยระดับด้วยวิธีหาความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากหลักการดังกล่าวจึงกำหนดระดับความสามารถในการปฏิบัติการสอน ได้ดังนี้

1.00 – 1.80	กำหนดให้เป็นความสามารถในการปฏิบัติการสอนระดับต่ำมาก
1.81 – 2.61	กำหนดให้เป็นความสามารถในการปฏิบัติการสอนระดับต่ำ
2.62 – 3.42	กำหนดให้เป็นความสามารถปฏิบัติการสอนระดับปานกลาง
3.43 – 4.23	กำหนดให้เป็นความสามารถปฏิบัติการสอนระดับสูง
4.24 – 5.00	กำหนดให้เป็นความสามารถปฏิบัติการสอนระดับสูงมาก

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา
ลักษณะของแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา สถานที่ทำงาน ระยะเวลาที่ทำงานด้านการสอนภาษาอังกฤษ ประสบการณ์การฝึกอบรม เป็นคำถามแบบเลือกตอบโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเครื่องหมาย $\surd$ ลงใน และเป็นคำถามแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นการวัดความพึงพอใจในการฝึกอบรม ข้อคำถามดัดแปลงจากแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยวราภรณ์ ชนะพันธ์ (2548) และสายฝน ทรงเสียงไชย (2544) เป็นคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมดจำนวน 24 ข้อ มีลักษณะคำถามดังนี้

1. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม	จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-6
2. เทคนิคในการนำเสนอ	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7-8
3. ระยะเวลาที่ใช้การฝึกอบรม	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9-10
4. สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรม	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11-12
5. บรรยากาศในการฝึกอบรม	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 13-14
6. สถานที่ในการฝึกอบรม	จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15-16
7. ประโยชน์และคุณค่าของการฝึกอบรม	จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17-19
8. ความสามารถของวิทยากร	จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 20-24

ในส่วนที่ 2 ใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นข้อความเชิงบวก มี 5 ระดับคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความเหล่านั้นมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด	1 คะแนน

การพิจารณา ความพึงพอใจในการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ โดยแบ่งช่วงระดับด้วยวิธีหาความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากหลักการดังกล่าวจึงกำหนดระดับความพึงพอใจในการฝึกอบรม ได้ดังนี้

1.00 – 1.80	กำหนดให้เป็นความพึงพอใจระดับต่ำมาก
1.81 – 2.61	กำหนดให้เป็นความพึงพอใจระดับต่ำ
2.62 – 3.42	กำหนดให้เป็นความพึงพอใจระดับปานกลาง
3.43 – 4.23	กำหนดให้เป็นความพึงพอใจระดับสูง
4.24 – 5.00	กำหนดให้เป็นความพึงพอใจระดับสูงมาก

ในส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตอบแบบสอบถามตามหัวข้อที่กำหนดให้ เพื่อประเมินสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับ และเป็นประโยชน์ในการสอนของตน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแผนดำเนินการฝึกอบรม แบบทดสอบ และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนววัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวความคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมครู เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแผนการฝึกอบรม
- 1.2 กำหนดเนื้อหาของแผนการฝึกอบรมเพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา
- 1.3 จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลอง โดยแบ่งออกตามลักษณะของการใช้ในแต่ละกิจกรรม
- 1.4 นำเนื้อหาที่คัดเลือก และจัดเรียงแล้วไปเขียนแผนการฝึกอบรม
- 1.5 นำแผนดำเนินการฝึกอบรมไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยปรึกษาคณะกรรมการสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเป็นแผนดำเนินการฝึกอบรม ที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ครอบคลุม และตรงตามเนื้อหา
- 1.6 นำแผนดำเนินการฝึกอบรมหลังจากทดสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

2. แบบทดสอบ แบบประเมินผลภาคปฏิบัติ และแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวความคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมครู เพื่อนำข้อมูลมาสร้างแบบทดสอบ และแบบสอบถาม
- 2.2 กำหนดเนื้อหาของข้อคำถามในแบบทดสอบ และแบบสอบถามซึ่งบรรจุหัวข้อตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา
- 2.3 นำแบบทดสอบ และแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาเป็นแบบทดสอบ และแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ถูกต้อง ครอบคลุม และตรงตามเนื้อหา
- 2.4 นำแบบทดสอบ และแบบสอบถามหลังจากทดสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ Pretest-Posttest Design ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการฝึกอบรม

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจความต้องการก่อนการฝึกอบรม (Needs Analysis) โดยใช้แบบสอบถามความสนใจ และความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเลือกหัวข้อในการฝึกอบรมให้ตรงกับความต้องการ ความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และกำหนดช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

2. เสนอโครงการฝึกอบรมต่อโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น

3. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อนการฝึกอบรม

2. ทำการฝึกอบรมตามแบบแผนดำเนินการฝึกอบรมกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นหลังการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา และทำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรม เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ภายหลังการฝึกอบรม

2. วิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุป และอภิปรายผล

การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ มัธยฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และร้อยละ (Percentage)

1.1.1 ใช้เพื่อสรุปคะแนนจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และ หลังการฝึกอบรม

1.1.2 นำผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษจากแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย แล้วเปรียบเทียบเพื่อศึกษาความสามารถด้านการสอน

1.1.3 ใช้กับแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และมัธยฐาน (Median) ใช้เพื่อหาค่ากลางของข้อมูล เพื่อสรุปคะแนนความรู้ความเข้าใจ ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และหลังการฝึกอบรม

2. ใช้สถิติ T-test แบบ Dependent ในการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และหลังการฝึกอบรม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ ก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู ก่อน และหลังการฝึกอบรม
3. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู
4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

1. ลักษณะทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จังหวัดขอนแก่น โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรมโดยความสมัครใจ โดยมีผู้สมัครเข้าฝึกอบรมทั้งสิ้นจำนวน 25 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน มีกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิงร้อยละ 88 และมีเพศชายร้อยละ 12 ตามลำดับ

1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มีอายุมากที่สุด 53 ปี และอายุน้อยที่สุด 22 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 32.0 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 22-29 ปี และ 30-39 ปี จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และน้อยที่สุด มีอายุระหว่าง 50-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ด้านเพศ และอายุ

ข้อมูลส่วนบุคคล	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
เพศ		
ชาย	3	12.0
หญิง	22	88.0
อายุ		
22-29 ปี	7	28.0
30-39 ปี	7	28.0
40-49 ปี	8	32.0
50-60 ปี	3	12.0

1.3 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าระดับปริญญาโท โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.0 และระดับปริญญาโทร้อยละ 20.0 ตามลำดับ

1.4 สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง ส่วนใหญ่สำเร็จสาขาที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 88.0 และสำเร็จสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่จบการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	20	80.0
ระดับปริญญาโท	5	20.0
สาขาวิชาที่จบการศึกษา		
ภาษาอังกฤษที่ไม่เกี่ยวข้อง ด้านการสอน	3	12.0
วิชาเอกอื่นๆ ที่ไม่ใช่ด้าน การสอนภาษาอังกฤษ	22	88.0

1.5 ประสบการณ์การทำงาน

กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย 4 ปี โดยมีผู้ที่มีประสบการณ์น้อยที่สุด 1 ปี และมีประสบการณ์มากที่สุด 9 ปี โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.0 และ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
1-5 ปี	16	64.0
6-10 ปี	9	36.0
ประสบการณ์การทำงานโดยเฉลี่ย 4.0 ปี		

1.6 สถานที่ทำงานปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้มีครูจากโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นทั้งสิ้นจำนวน 8 โรงเรียน โดยส่วนใหญ่ทำงานที่โรงเรียนสวนสนุก คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาทำงานที่โรงเรียนบ้านท่ม และโรงเรียนหนองใหญ่จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุดทำงานที่โรงเรียนสนามบิน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านสถานที่ทำงานในปัจจุบัน

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
โรงเรียนกัลยาณวัตร	2	8.0
โรงเรียนขามแก่นนคร	2	8.0
โรงเรียนนครขอนแก่น	2	8.0
โรงเรียนโนนชัย	2	8.0
โรงเรียนบ้านทุ่ม	3	12.0
โรงเรียนสนามบิน	1	4.0
โรงเรียนสวนสนุก	10	40.0
โรงเรียนหนองใหญ่	3	12.0

1.7 ระดับการศึกษาของนักเรียนที่สอน

กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรมสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายถึงมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 24.0 และน้อยที่สุดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาของนักเรียนที่สอน

ระดับการศึกษาของนักเรียนที่สอนในปัจจุบัน	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
อนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	4	16.0
ประถมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนต้น	13	52.0
ประถมศึกษาตอนปลาย-มัธยมศึกษาตอนต้น	6	24.0
มัธยมศึกษาตอนต้นเพียงอย่างเดียว	2	8.0

1.8 ประสิทธิภาพการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอน คิดเป็นร้อยละ 60.0 และเคยเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 40 ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นจำนวนครั้งของผู้ที่มีประสิทธิภาพการฝึกอบรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการฝึกอบรม 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.0 และ 3-4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.0 ตามลำดับ อาจเนื่องจากครูผู้สอนมีภาระงานสอนมากทำให้ไม่มีเวลาเข้ารับการฝึกอบรม และขาดแคลนผู้จัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอนในจังหวัดขอนแก่น ดังรายละเอียดตามตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลด้านประสิทธิภาพการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอน

ประสิทธิภาพการเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือ เทคนิคการสอน	รวม	
	จำนวน (N= 25)	ร้อยละ (100.0)
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	15	60.0
เคยเข้ารับการฝึกอบรม	10	40.0
จำนวนครั้งของการเข้ารับการฝึกอบรม	(N=10)	
1-2	6	60.0
3-4	4	40.0

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู ก่อน และหลังการฝึกอบรม

ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยก่อนการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย 12.56 โดยมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.27 และมีค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 ในขณะที่หลังการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย 24.60 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.51 และมีค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 ดังรายละเอียดตามตาราง 7

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติผลต่างระหว่างคะแนนวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และหลังการฝึกอบรมโดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pre-test	25	12.5600	6.26551	1.25310
Post-test	25	24.6000	4.50925	0.90185

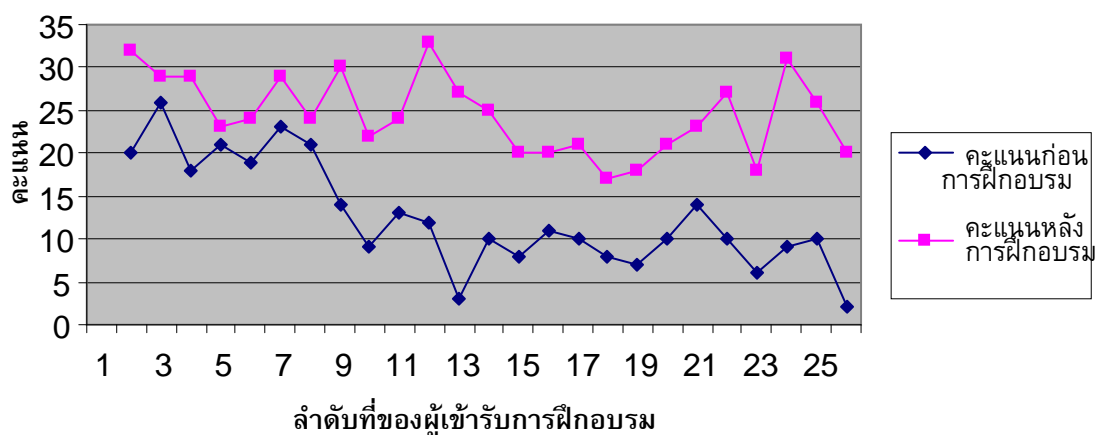
เมื่อผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรมมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยอาศัยการแจกแจงของทีซึ่งมีตัวแปรที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples T-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS พบว่าค่าที่หลังการฝึกอบรม คือ 27.28 ซึ่งมีค่าสูงกว่าระดับความเชื่อมั่นที่ 26.46 แสดงให้เห็นว่าหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังรายละเอียดตามตาราง 8

ตาราง 8 แสดงผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้สถิติ T-test แบบ Dependent

	t	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	99% Confidence Interval of the Difference	
				Lower	Upper
Pre-test	10.023	0.000	12.56000	9.9737	15.1463
Post-test	27.277	0.000	24.60000	22.7387	26.4613

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู ก่อน และหลังการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 12 มีความเข้าใจในภาคทฤษฎีเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยมีผลต่างของคะแนนก่อน และหลังการฝึกอบรม 24 คะแนน และน้อยที่สุดเป็นผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 2 และคนที่ 7 มีผลต่าง 3 คะแนนเท่ากัน ซึ่งผลการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของผู้เข้าฝึกอบรม ก่อน และหลังการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล สามารถสรุปในรูปของกราฟเส้นได้ดังภาพประกอบ 1

กราฟแสดงคะแนนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ภาพประกอบ 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมเป็นรายบุคคล

เมื่อวัดคะแนนก่อนการฝึกอบรมแล้ว พบว่าผู้เข้าอบรมคนที่ 2 มีคะแนนก่อนการฝึกอบรมสูงที่สุดคือ 26 คะแนน และผู้ที่เข้าอบรมคนที่ 25 มีคะแนนก่อนการฝึกอบรมน้อยที่สุดคือ 2 คะแนน

เมื่อวัดคะแนนหลังการฝึกอบรมแล้วพบว่าผู้เข้าอบรมคนที่ 11 มีคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงที่สุดคือ 33 คะแนน รองลงมาคือผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 1 มีคะแนนหลังการฝึกอบรม 32 คะแนน และน้อยที่สุดคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคนที่ 17 มีคะแนนหลังการฝึกอบรม 17 คะแนน ตามลำดับ แสดงว่าการฝึกอบรมสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดตามตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อน และหลังการฝึกอบรม

ลำดับผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	คะแนนก่อนการฝึกอบรม (37 คะแนน)	คะแนนหลังการฝึกอบรม (37 คะแนน)	ผลต่าง (N=25)
1	20	32	12
2	26	29	3
3	18	29	11
4	21	23	2
5	19	24	5
6	23	29	6
7	21	24	3
8	14	30	16
9	9	22	13
10	13	24	11
11	12	33	21
12	3	27	24
13	10	25	15
14	8	20	12
15	11	20	9
16	10	21	11
17	8	17	9
18	7	18	11
19	10	21	11
20	14	23	9
21	10	27	17
22	6	18	12
23	9	31	22
24	10	26	16
25	2	20	18
ผลรวม	294	615	299
คะแนนเฉลี่ย	12.56	24.60	12.04

3. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการสอน โดยให้วิทยากร 2 ท่านเป็นผู้ประเมินแล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละกลุ่ม โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน มาสอนตามแผนการสอนที่ช่วยกันทำเป็นกลุ่มที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของวิทยากรแล้ว ส่วนผู้เข้าฝึกอบรมที่เหลือแสดงบทบาทสมมติเป็นนักเรียน

ผลการประเมินความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่าทุกกลุ่มมีระดับความสามารถด้านการสอนในระดับสูงมาก กล่าวคือมีคะแนนความสามารถเฉลี่ยโดยรวมทุกกลุ่มเท่ากับ 4.91 โดยกลุ่มที่ 2 มีความสามารถด้านการสอนสูงที่สุดคือ ได้คะแนนเฉลี่ย 4.69 รองลงมาเป็นกลุ่มที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย 4.60 และน้อยที่สุดคือกลุ่มที่ 5 ได้คะแนนเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตาราง 10

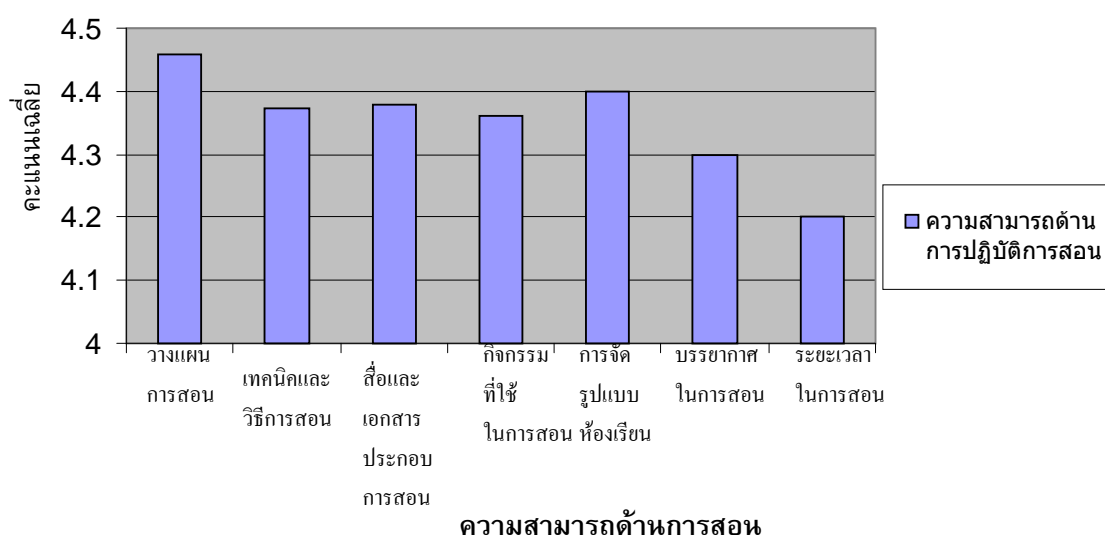
ตารางที่ 10 ผลการประเมินความสามารถด้านการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ข้อความ	กลุ่มที่	กลุ่มที่	กลุ่มที่	กลุ่มที่	กลุ่มที่	คะแนนเฉลี่ยรวม	ระดับความสามารถด้านการสอน
	1	2	3	4	5		
1. การวางแผนการสอน	5	4.8	4	4.5	4	4.46	สูงมาก
2. เทคนิค และวิธีการสอน	4	4.86	4.5	4.5	4	4.37	สูงมาก
3. สื่อ และเอกสารประกอบการสอน	4.8	4.8	4	4.5	3.8	4.38	สูงมาก
4. กิจกรรมที่ใช้ในการสอน	4.9	4.9	4	4	4	4.36	สูงมาก
5. การจัดรูปแบบห้องเรียน	5	4.5	4.5	4	4	4.40	สูงมาก
6. บรรยากาศในการสอน	4	5	4	4.5	4	4.30	สูงมาก
7. ระยะเวลาในการสอน	4.5	4	4	4.5	4	4.20	สูง
คะแนนเฉลี่ย	4.60	4.69	4.14	4.36	3.97	4.91	สูงมาก
ระดับความสามารถด้านการสอน	สูงมาก	สูงมาก	สูง	สูงมาก	สูง	สูง	สูงมาก

เมื่อแยกเป็นรายด้านได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านเทคนิค และวิธีการสอน - 3) ด้านสื่อ และเอกสารประกอบการสอน 4) ด้านกิจกรรมที่ใช้ในการสอน 5) ด้านการจัดรูปแบบห้องเรียน 6) ด้านบรรยากาศในการสอน และ 7) ด้านระยะเวลาในการสอน พบว่าผู้เข้าฝึกอบรมมีความสามารถด้านการวางแผนการสอนสูงที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกกลุ่ม 4.46 รองลงมา คือ ด้านการจัดรูปแบบห้องเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 4.40 และน้อยที่สุดคือด้านระยะเวลาในการสอน มีคะแนนเฉลี่ย 4.20 ตามลำดับ สามารถสรุปเป็นแผนภูมิแท่งได้ดังภาพประกอบ 2

กราฟแสดงผลการประเมินความสามารถด้านการสอนแยกเป็นรายด้าน

ภาพประกอบ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความสามารถด้านการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมทางภาษาหลังการฝึกอบรมแยกเป็นรายด้าน

นอกจากนี้วิทยากรได้เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสามารถในด้านการสอนของผู้เข้าอบรม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สอนเรื่อง การถามและบอกเวลา สำหรับนักเรียนชั้น ม.1

ในขั้นนำเข้าสู่เนื้อหา (Introduction) อยู่ในเกณฑ์ดี ใช้สื่อที่เป็นนาฬิกาจริงขนาดใหญ่ในการนำเข้าสู่บทเรียน โดยโชว์นาฬิกาแล้วถามว่าคืออะไร แต่ครูผู้สอนควรเตรียมความพร้อม และตรวจสอบว่านาฬิกาอยู่ในสภาพดีหรือไม่ เพลงที่ใช้ น่าสนใจ สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหา และเพลงมีส่วนช่วยให้เรียนเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างง่าย มีท่าทางประกอบที่ทำให้นักเรียนสนุกสนาน แต่มีข้อสังเกตว่าครูผู้สอนไม่ถนัดในการร้องเพลง สามารถใช้เทปแทนการร้องเพลงของครูได้

ในส่วนการทบทวนคำศัพท์ก่อนการสอน (Vocabulary Review) มีการใช้บัตรคำทบทวนคำศัพท์ โดยให้อ่านออกเสียงแล้วบอกความหมายเป็นภาษาไทย แต่ไม่มีรูปภาพ หรือ

สิ่งของที่เป็นของจริงในการบอกความหมาย ควรเริ่มจากความหมาย (Meaning) การออกเสียง (Pronunciation) และการสะกดคำ (Spelling) นอกจากนี้บัตรคำที่ใช้เป็นสีแดง ตัวหนังสือสีดำทำให้ยากต่อการมองเห็น ควรเปลี่ยนเป็นสีอื่นที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ในขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ผู้สอนโชว์นาฬิกาจริงให้นักเรียนดู แล้วถามเวลา What time is it? โดยให้นักเรียนตอบเป็นรายบุคคล ซึ่งควรปรับปรุงโดยการให้นักเรียนทุกคนตอบพร้อมกันทั้งห้อง แล้วควรสอนการตอบก่อนว่า ควรพูดว่าอย่างไร โดยให้พูดตามครู จากนั้นจึงถามทั้งห้อง เมื่อฝึกพูดพร้อมกันทั้งห้องเรียนแล้ว จึงสามารถฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม คู่ และเดี่ยวได้หากเรียกให้ตอบเป็นรายบุคคลในตอนแรกจะทำให้นักเรียนคนอื่นๆ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม แล้วไม่คิดตาม ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียนได้ นอกจากนี้การเรียกนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยไม่ให้ออกาสในการเตรียมตัว อาจทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจ และกลัวการพูดภาษาอังกฤษ หรือทำผิดแล้วรู้สึกเสียหน้าได้

ในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ (Practice) มีการจัดรูปแบบห้องเรียนให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมโดยการจับคู่ให้หันหน้าเข้าหากัน มีการอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างละเอียด นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบความเข้าใจก่อนทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม แต่ควรเปลี่ยนจากคำว่า Do you understand? เป็น What are you going to do? เพราะหากถามว่า Do you understand? นักเรียนส่วนใหญ่จะตอบว่า Yes ทุกครั้ง จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความเข้าใจก่อนทำกิจกรรมได้ ผู้เข้าอบรมที่ดำเนินการสอนพยายามที่จะใช้กิจกรรม Information gap activities แต่ยังไม่ถูกต้อง ทำให้ทราบว่าผู้ฝึกอบรมยังไม่เข้าใจกิจกรรมนี้ โดยใบงาน (worksheet) ที่ใช้เป็นรูปภาพรูปเดียวกัน มีเวลาบอกเหมือนกันไม่มีข้อแตกต่าง ให้ A ถามเวลา แล้ว B ตอบเวลา ซึ่งทั้ง A และ B มีคำตอบอยู่แล้ว เพียงแต่พูดถามและตอบเท่านั้นทำให้ไม่น่าสนใจ ไม่มีแรงจูงใจในการถามและตอบ ควรแก้ไขโดยให้ A และ B สลับกันถาม และตอบ โดยหาข้อมูลที่หายไปจากการถามคำถาม

ในขั้นตอนการนำไปใช้ (Production) ยังขาดขั้นตอนการนำไปใช้ วิทยากรจึงแนะนำให้ใช้การบอกเวลาไปโยงกับกิจวัตรประจำวัน โดยใช้ใบงาน (worksheet) ที่มีรูปกิจวัตรประจำวัน และรูปภาพนาฬิกา แต่ไม่มีเข็มนาฬิกาบอกเวลา แล้วให้นักเรียนแต่ละคนวาดเข็มนาฬิกาเองโดยสัมพันธ์กับภาพกิจวัตรประจำวัน จากนั้นจับคู่ถามและตอบเวลาว่าเพื่อนทำกิจวัตรประจำวันอะไร เวลาใดบ้าง นอกจากนี้ควรมีการสรุปบทเรียนโดยให้นักเรียนทั้งห้องช่วยกันสรุป

กลุ่มที่ 2 สอนเรื่อง Animal habitats สำหรับนักเรียนชั้น ม.1

แผนการสอนยังเขียนขั้นตอนแต่ละขั้นตอนยังไม่ละเอียดเท่าที่ควร ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) มีการร้องเพลง Old Mc Donald แล้วให้นักเรียนร้องเพลงตามไปด้วย โดยครูทำท่าทางประกอบพร้อมใช้หุ่นมือมาประกอบเพลงได้ดีมาก สามารถทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน แต่ควรอธิบายความแตกต่างของวัฒนธรรมของเสียงสัตว์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) มีการวาดภาพประกอบบนกระดานเพื่ออธิบายความหมายของคำแทนการแปลเป็นภาษาไทย จากนั้นออกเสียง และสะกดคำโดยมีบัตรคำประกอบ ซึ่งทำได้ถูกต้องตามขั้นตอน

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ (Practice) มีการฝึกปฏิบัติทั้งชั้นเรียนซึ่งทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการแบ่งกลุ่ม และฝึกเป็นคู่ แต่การจัดรูปแบบห้องเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากครูไม่ได้ให้นักเรียนเคลื่อนที่ในการแบ่งกลุ่ม หรือกิจกรรมคู่ นอกจากนี้การฝึกปฏิบัติควรให้เวลานักเรียนมากกว่าขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติเพียง 5 นาทีเท่านั้น ส่วนใบงานนั้นคำสั่งในใบงานยังไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนสับสน มีการอธิบายการทำกิจกรรม แต่ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ควรมีการสาธิตกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และควรตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนก่อนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนการนำไปใช้ (Production) ครูยังเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมอยู่ เนื่องจากนักเรียนต้องตอบคำถามของครู เช่น Where does an elephant live? ซึ่งยังไม่ใช้ขั้นตอนนำไปใช้ ควรให้นักเรียนได้ใช้ความรู้จากที่ครูสอนไปใช้ได้อย่างอิสระ วิทยาการจึงแนะนำให้เปลี่ยนกิจกรรมในช่วงนี้ไปเป็นให้นักเรียนคิดว่าจะอธิบายถึงสัตว์ประเภทใดด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังขาดขั้นตอนการสรุปเนื้อหา

กลุ่มที่ 3 สอนเรื่อง การถามและบอกเวลา สำหรับนักเรียนชั้น ม.2

แผนการสอนยังเขียนขั้นตอนแต่ละขั้นตอนยังไม่ละเอียดเท่าที่ควร ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับเวลา และโซว์นาฬิกากระดาษที่สามารถหมุนเวลาได้

ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) มีการเขียนบทสนทนาบนกระดาน และสอนศัพท์ใหม่ ที่ทำตามขั้นตอนได้ถูกต้อง

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ (Practice) มีการฝึกปฏิบัติทั้งชั้น เป็นกลุ่ม และเป็นคู่ โดยมีการทดสอบความเข้าใจของนักเรียนก่อนดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งใช้วิธีการถามได้อย่างถูกต้อง แต่ควรให้เวลากับขั้นตอนนี้มากกว่าขั้นนำเสนอเนื้อหา

ขั้นตอนการนำไปใช้ (Production) ยังขาดขั้นตอนการนำไปใช้ และขั้นตอนการสรุปเนื้อหา

กลุ่มที่ 4 สอนเรื่อง Food สำหรับนักเรียนชั้น ม. 3

แผนการสอนยังเขียนขั้นตอนแต่ละขั้นตอนยังไม่ละเอียดเท่าที่ควร และสับสนในเรื่องวิธีการทบทวนศัพท์เก่า (Vocabulary Review) กับวิธีการสอนคำศัพท์ใหม่ ซึ่งควรทบทวนศัพท์เก่าก่อน ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) มีการร้องเพลงที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ซึ่งครูร้องเพลงได้เพราะนำฟังมาก เป็นเพลงง่ายๆ เนื้อร้องแต่งขึ้นให้เข้ากับทำนองเพลงเด็ก ๆ ที่มีอยู่แล้ว คือเพลงนี้ไปอยู่ไหน เสียงของครูทำให้นักเรียนสนใจเรียน แล้วให้นักเรียนร้องเพลงตามไปด้วย สามารถทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน

ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) มีการนำภาพอาหารมาประกอบทำให้เข้าใจง่าย แต่ครูไม่ได้เขียนบทสนทนาบนกระดาน และไม่ได้ให้นักเรียนพูดตาม ทำให้นักเรียนพูดผิด ซึ่งครูควรเขียนบทสนทนาให้ดูบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดตามด้วย นอกจากนี้ควรแก้ไขหากนักเรียนออกเสียงผิด

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ (Practice) มีการฝึกปฏิบัติทั้งชั้นเรียนซึ่งทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ใบงานมีรูปภาพที่น่าสนใจ แต่ควรตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนการนำไปใช้ (Production) ยังขาดขั้นตอนการนำไปใช้ และการสรุปเนื้อหา

กลุ่มที่ 5 สอนเรื่อง การแนะนำตัวเอง สำหรับนักเรียนชั้น ม. 1

แผนการสอนยังเขียนขั้นตอนแต่ละขั้นตอนยังไม่ละเอียดเท่าที่ควร

ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) มีการถามคำถามเข้าสู่บทเรียน แต่ไม่ได้ทบทวนศัพท์

ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ครูพูดประโยคให้นักเรียนพูดตาม มีการแสดงบทบาทสมมุติ ซึ่งให้เพื่อนในชั้นเรียนแสดงให้ดู ครูควรเขียนบทสนทนาให้ดูบนกระดานแล้วให้นักเรียนพูดตามด้วย

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ (Practice) ใบงานยังไม่น่าสนใจ และควรตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนการนำไปใช้ (Production) ครูให้นักเรียนแนะนำตัวที่ละคนทำให้น่าเบื่อ และเสียเวลา เนื่องจากครูไม่ได้ช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดของนักเรียน และยังขาดการสรุปเนื้อหา

สรุปได้ว่าผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเรื่องขั้นตอนการนำไปใช้ ว่าควรใช้กิจกรรมแบบใด เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ นอกจากนี้ระยะเวลาในการสอนของผู้เข้าฝึกอบรมแต่ละกลุ่มใช้ระยะเวลาในการสอนในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ และการนำไปใช้น้อยกว่าขั้นตอนการนำเข้าสู่เนื้อหา และขั้นตอนการนำเสนอ ซึ่งในขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ และขั้นตอนการนำไปใช้ควรใช้เวลามากที่สุด

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาจากแบบสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ภาคผนวก ค หน้า 109-112 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.71

เมื่อแยกความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านเทคนิคในการนำเสนอมากที่สุด โดยมีค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 4.82 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูงมาก

รองลงมาเป็นด้านบรรยากาศในการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.76 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูงมาก และน้อยที่สุดเป็นด้านระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และสื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากันคือ 4.62 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูงมาก ดังรายละเอียดตามตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรม	4.73	0.09	สูงมาก
2. เทคนิคในการนำเสนอ	4.82	0.03	สูงมาก
3. ระยะเวลาที่ใช้การฝึกอบรม	4.62	0.03	สูงมาก
4. สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรม	4.62	0.03	สูงมาก
5. บรรยากาศในการฝึกอบรม	4.74	0.08	สูงมาก
6. สถานที่ในการฝึกอบรม	4.76	0.06	สูงมาก
7. ประโยชน์และคุณค่าของการฝึกอบรม	4.65	0.14	สูงมาก
8. ความสามารถของวิทยากร	4.71	0.08	สูงมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน (Mean)	4.71	0.71	สูงมาก

จากแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระบุถึงสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับจากการฝึกอบรม และเป็นประโยชน์ในการสอน สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

1. สิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ได้แก่

1.1 การเขียนแผนการสอนที่ถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหา ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “การวางแผนจัดเตรียมสื่อการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบ เทคนิคการสอน เนื้อหาที่เหมาะสมแก่การสอน และเวลา” “เทคนิคการวางแผนการสอนอย่างเป็นระเบียบ” “การวางแผนการสอน” “การเขียนแผนการสอนถูกต้องตามหลักการ” “วิธีการวางแผนการสอน เทคนิคการสอน พร้อมสื่อที่หลากหลาย” เป็นต้น

1.2 เทคนิค และวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “เทคนิคการนำเสนอ การมีความกล้า และเชื่อมั่นในตนเอง” “เทคนิคการสอน วิธีการสอนการนำเสนอที่หลากหลาย” “การใช้เทคนิคการสอน” “เทคนิคการสอน วิธีการสอนที่ไม่ทำให้เด็กรู้สึกเบื่อ ทำให้เกิดความสนุกสนาน” “เทคนิคการสอนที่น่าสนใจ” เป็นต้น

1.3 สื่อ และเอกสารประกอบการสอนที่ดี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนได้ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “การสร้างแบบฝึกหัดเพื่อใช้ในการเรียนการสอน” “สื่อที่จะนำไปใช้กับเด็กได้” “ทักษะการฟัง การพูด เพลงประกอบการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน” “การใช้สื่อดีมาก” เป็นต้น

2. ผู้เข้าฝึกอบรมเห็นความสำคัญ และประโยชน์จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยจะนำความรู้ไปปรับใช้ได้แก่

2.1 ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมในการปรับปรุงรูปแบบการสอนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น พัฒนาการสอนโดยเน้นกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนสนุกสนาน นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้มีประโยชน์มาก เพราะจะเป็นแนวทางที่จะนำไปปรับปรุงรูปแบบการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ นำไปใช้ได้ สถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน” “เป็นประโยชน์ เพราะเราสามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ได้จริง” “มีประโยชน์ เพราะนำไปใช้กับการสอนให้มีการพัฒนาขึ้น” “เป็นประโยชน์มาก เพราะสามารถนำมาพัฒนาการสอนได้ การปฏิบัติจริง เน้นทำกิจกรรมให้นักเรียนสนุกสนานง่าย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้” “มีประโยชน์ เพราะจะได้นำเทคนิคต่างๆ ไปใช้สอนนักเรียน” “มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการอบรมครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริง เพราะมีการอบรมเป็นขั้นตอนอย่างละเอียด” “สำคัญมาก เพราะจะนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน นำเทคนิคที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์” “มีประโยชน์มากในการเรียนการสอน” “เป็นประโยชน์มาก เพราะได้เรียนรู้การสอนอย่างถูกต้อง รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้กับครูท่านอื่นๆ” เป็นต้น

2.2 ใช้ในการวางแผนการสอน และการเตรียมสื่อการสอนที่เหมาะสม ทำให้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในบทเรียนดีขึ้น รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “มีประโยชน์ต่อการสอนมาก เพราะจะได้มีการวางแผนการสอนเป็นขั้นตอนในการสอนพร้อมทั้งได้เสริมสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มชีวิตชีวาในห้องเรียน ไม่ทำให้น่าเบื่อ” เป็นต้น

3. ผู้เข้าฝึกอบรมจะนำความรู้ และหลักการที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ในหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 นำความรู้จากการฝึกอบรมมาวางแผนการสอนเพื่อการเตรียมพร้อมที่ดีในการสอน ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “ทำแผนการสอนเตรียมไว้ แล้วจัดการสอนตามที่เขียนแผนการสอน หาสื่อการสอนที่หลากหลาย เช่น ภาพตัวอย่าง อุปกรณ์จริง วีดีโอ เคลื่อนไหวจากสถานการณ์จริง” “การวางแผนการสอนเป็นลำดับขั้นตอน สอนผู้เรียนตามแผนที่วางไว้ และเพิ่มสื่อ อุปกรณ์ต่าง ในการสอน” เป็นต้น

3.2 นำความรู้ไปปรับกิจกรรมที่ใช้ในการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ดีขึ้น ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “นำมาปรับใช้ในการสอน และนำความรู้มาทำกิจกรรมต่างๆ ในห้องเรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น” เป็นต้น

3.3 ใช้เทคนิค และวิธีการสอนที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “การนำเสนอ วิธีการแปลกใหม่ เทคนิคต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน” “เทคนิคการสอนต่างๆ การเขียนแผนการสอน การทำ worksheet” เป็นต้น

3.4 ใช้ความรู้จากการฝึกอบรมไปผลิตสื่อ และเอกสารประกอบการสอน เพื่อให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ให้เหมาะสมกับระดับช่วงชั้นที่สอน ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “การนำสื่อเข้ามาใช้ในการฝึกทักษะทางภาษา และให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน” “ใช้เทคนิคการสอน การใช้สื่อการสอน” “นำไปใช้สอนเด็กนักเรียน โดยอาศัยเทคนิคที่วิทยากรนำเสนอ สื่อต่างๆ เกม และเพลง” “นำแบบอย่างที่ได้ไปปรับใช้ให้เหมาะกับนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่สอน” “ใช้ในการสอนนักเรียนให้สื่อสารโดยการพูดภาษาอังกฤษให้ได้มากที่สุด” “นำความรู้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์มากที่สุด” เป็นต้น

4. สิ่งที่ผู้เข้าอบรมต้องการทราบเพิ่มเติมในการฝึกอบรมครั้งนี้ ได้แก่

4.1 สื่อต่างๆ ที่ช่วยในการสอนพูดให้เหมาะสมกับนักเรียนตามช่วงชั้น ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “สื่อต่างๆ ที่ช่วยให้ นักเรียนเข้าใจ และพูดได้อย่างรวดเร็ว” “สื่อประกอบการเรียนการสอนตามช่วงชั้น” เป็นต้น

4.2 วิธีการเขียนแผนการสอนแบบสั้นๆ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “การเขียนแผนการสอนแบบสั้นๆ” “For the lesson plan, I observed that it's better to make a simple one but also should be flexible depending on the situation of the students. I appreciate it, of course, that was an organized lesson plan.” เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมยังเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถสรุปเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับผู้เข้าฝึกอบรม ซึ่งผู้เข้าฝึกอบรมมีความสนใจ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมาก ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “The training just went so well.”, “The topics were very relevant to us and we learned a lot”, “The speakers imparted new knowledge in teaching Thai students.”, “I learned a lot.”

2. การนำเสนอกิจกรรมที่ใช้ในการสอน รวมถึงเทคนิค วิธีการสอนที่วิทยากรนำเสนอ ทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้แนวคิดนำไปปรับปรุงวิธีการสอนได้ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “The methods and strategies that were presented by the trainers give us a lot of ideas and know how to improve teaching methodologies.”

3. วิทยากรใช้สื่อ และเอกสารประกอบการฝึกอบรมที่ดี ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “The speakers used good materials and enjoyable games and songs.”, “Worksheets are suited to the topic.”

4. บรรยากาศในการฝึกอบรมดี ไม่น่าเบื่อ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “Not boring”

5. สถานที่ในการฝึกอบรมเหมาะสม และอาหารอร่อย ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “The place and the food are nice.”

6. ผู้เข้าฝึกอบรมเห็นว่าการฝึกอบรมครั้งนี้มีประโยชน์มาก สามารถทำให้นักเรียนฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูด้วยกัน ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “Exchanging or sharing of ideas is also an advantage way to provide the students a better practice in speaking English language. It also help to build the students confidence especially in speaking. It can encourage students to learn more and be interested to develop their skills and these skills can be applied and used it in the future.”

7. วิทยากรมีความสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมืออาชีพ มีการชมเชยผู้เข้าฝึกอบรมในสิ่งที่ทำได้ดีเพื่อให้กำลังใจ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเห็นข้อผิดพลาดของผู้เข้าฝึกอบรม และแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขได้ ตัวอย่างข้อความของผู้ฝึกอบรมที่เขียนเพิ่มเติม เช่น “The facilitators, speakers have done their job so well.”, “The trainers can speak English well.”, “The trainers are considerate and appreciative enough the mistakes of the trainees.”, “The training gave an adequate knowledge to the trainees.”, “Giving appreciation to the trainees who has done a good job.”, “Trainers are witty, friendly and alive.”, “Good ideas are imparted to the trainers.”, “The resource speakers were very good in presenting their certain topics.”, “The speakers are well prepared and explain the topic well.”, “The trainers have the knowledge about training”, “Both of them are confident and lovely.”, “They provide hand outs and activities for the goodness or improvement of teachers.”, “Very kind and open to suggestions and constructive criticism”., “Very professional”

นอกจากนี้ผู้เข้าอบรมทุกคนยังเขียนเพิ่มเติมว่าต้องการให้มีการอบรมแบบนี้อีก เช่น “The training was great. It gave us the opportunity to learn new techniques in dealing with our students. Hope to have another seminar next year.” “Hope the next year you will come to our school for another seminar-workshop.” ซึ่งจากข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมชี้ให้เห็นว่าการฝึกอบรมครั้งนี้มีผลความพึงพอใจเชิงบวก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น จำนวน 5 เขต จำนวน 3,324 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งจะทำการสุ่มเขตพื้นที่การศึกษา โดยวิธีการจับฉลากรายชื่อเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น จำนวน 5 เขต ซึ่งผู้วิจัยจับฉลากได้เขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จำนวน 249 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จังหวัดขอนแก่น โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทที่ไม่ได้ศึกษาวิชาเอกด้านการสอนภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรมด้วยความสมัครใจ จำนวน 25 คน เนื่องจากมีภาคปฏิบัติในการฝึกอบรม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ และความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าว

ระยะเวลาในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการฝึกอบรม 5 วันต่อเนื่องกัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ระหว่างวันที่ 24-28 มีนาคม 2553 ณ โรงเรียนสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ชั้นให้ความรู้ภาคทฤษฎี (Theoretical Inputs) ในวันแรก และวันที่สองของการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 ชั้นวางแผนการสอน (Lesson Planning) ในวันที่สามของการฝึกอบรม

ระยะที่ 3 ชั้นฝึกปฏิบัติการสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Teaching Practice and Giving Feedback) ในวันที่สี่ และวันสุดท้ายของการฝึกอบรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนดำเนินการฝึกอบรม
2. แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา (Pre-test, Post-test)
3. แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติในการสอน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ Pretest-Posttest Design ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการฝึกอบรม

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจความต้องการก่อนการฝึกอบรม (Needs Analysis) โดยใช้แบบสอบถามความสนใจ และความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเลือกหัวข้อในการฝึกอบรมให้ตรงกับความต้องการ ความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และกำหนดช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

2. เสนอโครงการฝึกอบรมต่อโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น
3. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อนการฝึกอบรม
2. ทำการฝึกอบรมตามแบบแผนดำเนินการฝึกอบรมกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 5 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นหลังการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา และทำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการฝึกอบรม เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา ภายหลังการฝึกอบรม
2. วิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุป และอภิปรายผล

การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ มัธยฐาน
2. ใช้สถิติ T-test แบบ Dependent ในการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาก่อน และหลังการฝึกอบรม

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานขอนแก่น เขต 1 จังหวัดขอนแก่น มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 6 เดือน ได้มาจากการเปิดรับสมัครผู้สนใจเข้ารับการอบรมด้วยความสมัครใจ มีผู้สมัครเข้าฝึกอบรมทั้งสิ้นจำนวน 25 คน มีกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิง ร้อยละ 88.0 และเพศชาย ร้อยละ 12.0 ตามลำดับ โดยมีผู้ที่มีอายุมากที่สุด 53 ปี และอายุน้อยที่สุด 22 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 32.0 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี

ด้านการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.0 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 20.0 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่สำเร็จสาขาวิชาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 88.0 และสำเร็จสาขาวิชาภาษาอังกฤษแต่ไม่เกี่ยวข้องด้านการสอน ร้อยละ 12.0 ตามลำดับ มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ย 4 ปี โดยมีผู้ที่มีประสบการณ์มากที่สุด 9 ปี และน้อยที่สุด 1 ปี ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.0 มีครูจากโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่นทั้งสิ้น 8 โรงเรียน ส่วนใหญ่ทำงานที่โรงเรียนสวนสนุก คิดเป็นร้อยละ 40.0

ในปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 52.0 และน้อยที่สุดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอนมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 60.0 เมื่อแยกเป็นจำนวนครั้งของผู้ที่มีประสบการณ์การฝึกอบรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การฝึกอบรม 1-2 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 60.0

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู ก่อน และหลังการฝึกอบรม

หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยก่อนการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย 12.56 ในขณะที่หลังการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ย 24.60

3. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู

ผลการประเมินความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่าทุกกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยโดยรวม 4.91 ถือว่ามีความสามารถด้านการสอนในระดับสูงมาก

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.71

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อศึกษาผลของการฝึกอบรมครูในด้านความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎี โดยเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจก่อน และหลังการฝึกอบรม และศึกษาความสามารถในการนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

จากข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และจากการสังเกตพฤติกรรมในการฝึกปฏิบัติการสอนสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาหลังการฝึกอบรม และความสามารถในการนำความรู้ในภาคทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติการสอน

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจภาคทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครู ก่อน และหลังการฝึกอบรม พบว่าหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากผลการประเมินความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความสามารถด้านการสอนในระดับสูงมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่คาดว่าครูที่ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการนี้มีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม และมีความสามารถในการนำความรู้ในภาคทฤษฎีไปใช้ในการปฏิบัติการสอนได้ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก

1. มีการสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหา (Needs analysis) ทำให้พบปัญหา และความจำเป็นของการฝึกอบรมของ โรงเรียนมัธยม และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ทำให้พบว่ามีครูที่จบสาขาวิชาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ แต่ต้องมาสอนวิชาภาษาอังกฤษ และมีครูที่จบสาขาวิชาภาษาอังกฤษแต่ไม่ได้จบด้านการสอนเป็นจำนวนมาก ซึ่งครูเหล่านี้ขาดความรู้ทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ รวมทั้งเทคนิควิธีการสอนที่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดเตรียมหลักสูตรการฝึกอบรมที่ตอบสนองความจำเป็น และความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ส่วนใหญ่มิมีความรู้ในด้านการสอนภาษาอังกฤษ

2. ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอนโดยใช้ทฤษฎี และหลักการตามที่คุณวิจัยได้ศึกษา และเขียนสรุปในบทที่ 2 ของงานวิจัย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมให้มากที่สุด

3. มีการจัดเตรียมเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่ปรับให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตรงตามวัตถุประสงค์ ทำให้ตระหนักถึงทฤษฎีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มิใช่ภาษาอังกฤษเพื่อการสอบ

4. มีการเลือกใช้วิธีฝึกอบรมที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากที่สุด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจ เรียนรู้ ตระหนักถึงวิธีการสอนขั้นตอน กระบวนการที่ถูกต้อง ว่าต้องมีการวางแผนการสอน สื่อ กิจกรรมภาษาที่ครบถ้วน จึงจะสามารถนำภาษาไปใช้ได้ ในการฝึกอบรมมีการวิเคราะห์ การอภิปรายร่วมกับเทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกิจกรรมดังนี้

4.1 การบรรยาย (Lecture) วิทยากรจะบรรยายในส่วนที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการพูดเพื่อการสื่อสาร เป็นการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งมีการใช้เทคนิคนี้เป็นส่วนน้อยในการฝึกอบรม สอดคล้องกับแนวคิดของฮาร์เมอร์ (Harmer. 2001) ลิตเติลวูด (Littlewood. 2008) และ ดอฟ (Doff. 1989) ที่บอกว่าการบรรยายเป็นวิธีการฝึกอบรมที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลที่เน้นบทบาทของวิทยากร เป็นการให้ความรู้แก่ผู้เข้าฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์

4.2 การสาธิตการสอน (Demonstration) การสาธิตการสอนช่วยให้ผู้รับการฝึกอบรมทราบขั้นตอนการสอนอย่างละเอียด โดยการสังเกตจากนั้นอภิปราย และสรุปขั้นตอนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff. 1989) และ เอลลิส (Ellis. 2000) ที่บอกว่าการสาธิตการสอนเป็นวิธีการฝึกอบรมที่เน้นบทบาทของวิทยากร เป็นการให้ความรู้แก่ผู้เข้าฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์

4.3 การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) ผู้วิจัยกำหนดให้มีการอภิปรายกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ของการฝึกอบรม จึงทำให้ผู้ฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันรวมทั้งเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการฝึกสร้างความตระหนักในการสอน (Awareness-raising) ซึ่งพัฒนาได้จากการคิดไตร่ตรอง และวิเคราะห์ผลสะท้อนกลับในการปฏิบัติการสอนสอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff. 1989) ที่บอกว่าการอภิปรายกลุ่มเป็นวิธีที่เน้นบทบาทของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมั่นใจ และสอดคล้องกับ เอลลิส (Ellis. 2000) ที่ว่าการฝึกสร้างความตระหนักในการสอนเป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางการสอน

4.4 การระดมสมอง (Brainstorming) ผู้วิจัยใช้วิธีการระดมสมองร่วมกับการอภิปรายกลุ่มที่ทำให้ผู้ฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันโดยมีภาระงาน (Tasks) ให้ความรู้อยู่เสมอ ทำให้ผู้ฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นวิธีการฝึกสร้างความตระหนักในการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff. 1989) และ เอลลิส (Ellis. 2000) ที่ว่ากิจกรรมที่ใช้

ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความตระหนักในการสอนเพื่อเตรียมพร้อมในการสอนควรมีภาระงาน (Tasks) ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้กระทำตลอดจนมีการเก็บข้อมูลในการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมเพื่อนำมาประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ

4.5 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work shop) ผู้วิจัยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องที่ต้องฝึกปฏิบัติ เช่น ฝึกการทำ worksheet การวางแผนการสอน รวมถึงการปฏิบัติการสอน เพื่อให้ผู้ฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติหลังการเรียนรู้อาศกฤษฎี ทำให้ผู้ฝึกอบรมได้นำความรู้ในอาศกฤษฎีมาทดลองใช้ภายใต้การดูแล และการให้คำแนะนำของวิทยากร มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีกรฝึกปฏิบัติโดยวิธี Peer teaching Practice โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจับกลุ่มขนาดเล็กทำการทดลองวางแผนการสอน และเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบทเรียน และเหมาะสมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังจากนั้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนผลัดกันนำเสนอการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาสอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff, 1989) และ เอลลิส (Ellis, 2000) ที่ว่าการฝึกการสอนจะช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนจากการประเมินผลการสอนร่วมกัน ตระหนักถึงจุดดี และจุดบกพร่องในการสอนของตนเองได้

5. ตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมทางภาษา (Language activities) และ ภาระงาน (Tasks)

6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากรที่มีคุณสมบัติเพียงพอ และเหมาะสม ทำให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพ และเกิดผลเสียห้อยที่สุด โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้ฝึกอบรมให้มีการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษอย่างน้อย 6 เดือน ซึ่งการกำหนดประสบการณ์การสอนทำให้ผู้ฝึกอบรมมีความรู้เพียงพอที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการสอนที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่มีทักษะในด้านการฟัง และพูดภาษาอังกฤษในระดับดี เนื่องจากมีครูอาสาสมัครชาวฟิลิปปินส์จำนวนมากเข้าร่วมฝึกอบรม และนอกจากนี้ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนมาก่อน และไม่ได้จบด้านการสอนภาษาอังกฤษจึงทำให้ผู้ฝึกอบรมมีความสนใจในเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นอย่างมาก มีแรงขับที่มีความประสงค์อย่างยิ่งที่จะได้รับการอบรมการสอน สังเกตได้จากที่ผู้ฝึกอบรมสอบถามวิทยากรอยู่เสมอ กระตือรือร้น มีส่วนร่วมในการอภิปราย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการลองผิดลองถูก และมีการขอเอกสารเพิ่มเติม ส่วนวิทยากรนั้นผู้วิจัยเชิญรุ่นพี่สาขาวิชาด้านการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการเป็นวิทยากร และมีความรู้ในเรื่องที่จะฝึกอบรมเป็นอย่างดี ประกอบกับผู้วิจัยเป็นวิทยากรร่วมด้วย จึงทำให้มีความแม่นยำในเนื้อหา และมีประสบการณ์ในการให้ความรู้ จึงทำให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จ

ผลการประเมินความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่าทุกกลุ่มมีระดับความสามารถด้านการสอนในระดับสูง กล่าวคือมีคะแนนความสามารถเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.91 โดยกลุ่มที่ 2 มีความสามารถด้านการสอนสูงที่สุดคือ ได้คะแนนเฉลี่ย 4.69 รองลงมาเป็นกลุ่มที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ย 4.60 และน้อยที่สุดคือกลุ่มที่ 5 ได้คะแนนเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ

เหตุที่กลุ่มที่ 2 ได้คะแนนด้านการปฏิบัติการสอนมากที่สุดอาจเนื่องจาก กลุ่มที่ 2 มีความสามารถในการเขียนแผนการสอนที่ดี และเลือกตัวแทนกลุ่มที่มีความสามารถในการสอนได้อย่างชำนาญ มีความสามารถสอนได้อย่างมีชีวิตชีวา สามารถดึงดูดใจคนสนใจได้ ทั้งบุคลิก สายตา ท่าทาง ใช้สื่อที่เป็นตุ๊กตารูปสัตว์ต่าง ๆ น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา มีลักษณะการพูดที่น่าฟัง ดำเนินตามขั้นตอนการสอนที่วิทยากรแนะนำได้อย่างไม่ติดขัด สามารถทำให้บรรยากาศภายในห้องเรียนให้สนุกสนานได้ สอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff, 1989) ที่อธิบายพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูที่ดีว่า ครูควรมีการสร้างบรรยากาศทางกายภาพ ได้แก่ การจัดชั้นเรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกันเอง สนุกสนาน มีชีวิตชีวา นอกจากนี้ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ การเสริมแรงต่อผลการปฏิบัติ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การใช้ภาษาท่าทาง การประสานสายตา การแสดงออกทางสีหน้า การให้คำแนะนำกับผู้เรียนที่เหมาะสม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และยังคงมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหาระดับภาษา และวัยของผู้เรียน การใช้สื่อที่มีความชัดเจน เข้าใจของผู้เรียน และการจัดลำดับการใช้สื่ออย่างเหมาะสม

และเหตุที่กลุ่มที่ 5 ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดอาจเนื่องจากกลุ่มที่ 5 ไม่ได้ตกลงให้แน่นอนในการเลือกตัวแทนที่จะนำเสนอการสอน จึงไม่มีผู้เตรียมการสอนล่วงหน้า ทำให้มีการเกยกันออกมาปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนที่เขียนไว้ วิทยากรจะต้องใช้ความสามารถในการพูดโน้มน้าวให้ผู้ฝึกอบรมมีความกล้าทั้งที่ไม่ได้เตรียมตัว เมื่อวิทยากรให้ออกมาสอนจึงทำให้ผู้เข้าอบรมขาดความมั่นใจในการสอน และขาดอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ดีเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น แต่เนื่องจากผู้เข้าอบรมมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว และตัวแทนกลุ่มเป็นเจ้าของสถานที่ ทำให้สามารถหาอุปกรณ์ประกอบการสอนได้อย่างรวดเร็วในขณะนั้น จึงทำให้ดำเนินการสอนได้อย่างไม่ติดขัดมาก

การที่ผู้เข้าฝึกอบรมมีความรู้ในการสอนเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการสอนดังกล่าวอาจเนื่องจากระหว่างการฝึกอบรมมีภาระงาน (Tasks) ซึ่งได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นกลุ่ม มีการนำเสนอผลงาน มีการวิเคราะห์ผล มีการให้ข้อเสนอแนะจากวิทยากร และผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทุกคน มีการฝึกประสบการณ์การสอน ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกสอนโดยจำลองสถานการณ์กับเพื่อนครูด้วยกัน ซึ่งการจัดอบรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักการให้ความสำคัญของการฝึกอบรมตามแนวคิดของเอลลิส (Ellis, Rod. 2000) ที่ให้ทัศนะว่าสิ่งสำคัญในการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมของครูเพื่อนำไปสู่การปฏิบัตินั้น ควรเน้นการฝึกสร้างความตระหนักรู้ในการสอน (Awareness-raising) มีขั้นตอนในการปฏิบัติ (Procedures) เป็นวิธีการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จ โดยมีการวางแผนการสอนแต่ละขั้นตอนในแผนการสอนเพื่อช่วยครูในการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการฝึกประสบการณ์

การสอน (Experiential) หรือการฝึกสอน (Teaching practice) เพื่อฝึกประสบการณ์ตรงในการสอนให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จากขั้นตอนการฝึกอบรมที่เน้นกระบวนการดังกล่าวข้างต้น ช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนของตนจากการประเมินผลการสอนร่วมกัน และตระหนักถึงจุดดี และจุดบกพร่องในการสอนของตนเองได้ ดังคำกล่าวที่ว่า ยิ่งมีการฝึกฝนมากเท่าใด ยิ่งมีความชำนาญมากเท่านั้น ดังนั้น การเข้ารับการฝึกอบรมของครูจะสามารถพัฒนาตนเองเป็นครูสอนภาษาที่ดีได้

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิจัยของสายฝน ทรงเสีียงไชย (2544) ที่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา มีความรู้ ความเข้าใจทฤษฎีการสอนทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น สามารถสร้างและนำเสนอกิจกรรมฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม และเกมภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ชนะพันธ์. (2548). ที่ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาในภาคทฤษฎีเพิ่มขึ้น และครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาในภาคปฏิบัติของการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เดอ ฟิลลิปส์ และคณะ (De Phillips and Others, อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 330) กล่าวว่าการฝึกอบรมคือกระบวนการดำเนินงานขององค์การในอันที่จะพัฒนาบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การ เพิ่มพูนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ คิงส์เบอรี (Kingsbury อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 330) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นความพยายามขององค์การที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรไปในทางที่พัฒนาขึ้น ทั้งทางด้านทัศนคติ ทักษะในการทำงาน พัฒนาความรู้ ความคิด และยังรวมถึงการช่วยขจัดความกังวลใจ ข้อข้องใจ ปัญหาต่างๆในการทำงานให้หมดไป และสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันฝึกอบรมข้าราชการพลเรือนแห่งสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (Civil Service Assembly of the United States and Canada อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 331) เห็นว่าการฝึกอบรมคือกรรมวิธีในอันที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในด้านความคิด การกระทำ ความสามารถ ความรู้ความชำนาญ และทัศนคติต่างๆ ซึ่งจะมีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต และสอดคล้องกับแนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 331) ว่าการฝึกอบรมเป็นกระบวนการในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการทำงานและเปลี่ยนแปลงเจตคติ (ทัศนคติ) ของคนในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อมร รักษาสัตย์ และโสรัจ สุจริตกุล (อ้างถึงใน กุลชน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2544: 331) ที่ว่าการฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพของพนักงานในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการพัฒนานิสัยแห่งความคิด

การกระทำ ความรู้ ความชำนาญ และทำที่ต่าง ๆ และสอดคล้องกับทฤษฎีทุนมนุษย์ ของจุฑา มนต์ไพบูลย์ (2543: 41-43) ที่ว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตหรือเพิ่มความชำนาญแก่ผู้ที่ได้รับ

2. ความพึงพอใจของครูที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการฝึกอบรมในระดับสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.71 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่คาดว่าครูที่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษามีความพึงพอใจระดับสูงต่อการฝึกอบรม

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิจัยของวราภรณ์ ชนะพันธุ์ (2548) ที่ศึกษาพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าไผ่ มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมมากที่สุด และยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลงานวิจัยของ ธนากร ทองประยูร (2551) ที่พบว่าผู้เข้าอบรมการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรฝึกอบรมเป็นไปในทางบวกในระดับสูง

เมื่อแยกความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านเทคนิคในการนำเสนอมากที่สุด โดยมีค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 4.82 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูง รองลงมาเป็นด้านบรรยากาศในการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.76 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูง และน้อยที่สุดเป็นด้านระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และสื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากันคือ 4.62 ถือว่ามีความพึงพอใจในระดับสูง

การที่ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจด้านระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมน้อยที่สุดอาจเนื่องมาจากใช้เวลาในการฝึกอบรม จำนวน 5 วัน ซึ่งอาจยาวนานเกินไปสำหรับผู้สอนที่ยังต้องมีการะงานอย่างอื่น ซึ่งช่วงการฝึกอบรมเป็นช่วงเวลาใกล้เคียงกับการส่งผลการเรียนประจำภาคเรียนของครู จึงอาจทำให้ครูผู้สอนกังวลกับการทำคะแนนผลการเรียน

การที่ผู้เข้าฝึกอบรมมีความพึงพอใจด้านเทคนิคในการนำเสนอมากที่สุด โดยเห็นว่ามีการใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย และเห็นว่าเทคนิควิธีที่ใช้ในการฝึกอบรมมีส่วนช่วยทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนุกสนาน และได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มาก อาจเนื่องจากผู้วิจัยกำหนดเทคนิค และวิธีการฝึกอบรมโดยพิจารณาถึงเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff, 1989) ที่ว่า กระบวนการ และขั้นตอนการฝึกอบรมที่ดีต้องมีการกำหนดเทคนิค และวิธีการฝึกอบรม พิจารณาถึงเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

เนื้อหาวิชาในหลักสูตร จึงจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และได้รับประโยชน์ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคที่หลากหลาย

ส่วนด้านบรรยากาศในการฝึกอบรมที่ผู้ฝึกอบรมพึงพอใจรองลงมา โดยเห็นว่ารู้สึกสนุกสนาน ผ่อนคลายในระหว่างการฝึกอบรม และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม โดยจากการสังเกตจะเห็นว่าผู้เข้าฝึกอบรมหัวเราะอย่างสนุกสนาน หัวใจร้องเสียงดัง แอ้งซิง ในระหว่างการฝึกอบรม อาจเนื่องจาก

1. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นสถานที่ที่ทำงานของครูส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้มีความรู้สึกเป็นผ่อนคลายเนื่องจากมีความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานที่ นอกจากนี้ห้องที่ใช้ไม่กว้าง และไม่แคบจนเกินไป ทำให้ทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวก อากาศเย็นสบายเนื่องจากมีเครื่องปรับอากาศ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมอย่างครบครัน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD จอรับภาพสีขาว เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนแบบไร้สาย ซึ่งทำให้สะดวกในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมบัติไกร (2542: 29-41) และดอฟ (Doff, 1989) ว่าในการฝึกอบรมควรกำหนดสถานที่ฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ

2. ความสามารถของวิทยากรมีผลต่อบรรยากาศในการฝึกอบรมอย่างมาก เห็นได้จากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรม มีผู้เข้าฝึกอบรมจำนวนมากเขียนชมวิทยากร ว่าวิทยากรเข้าร่วมกิจกรรมด้วยทำให้รู้สึกเป็นมิตร มีชีวิตชีวา น่ารัก ใจดี ใจกว้าง ในการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้แสดงความคิดเห็น มีความเป็นมืออาชีพ สามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มเติมในหัวข้อที่ได้รับการฝึกอบรมอย่างมาก สามารถตอบข้อซักถามหรือสามารถเสนอแนะข้อผิดพลาดให้ผู้เข้ารับการอบรมปรับปรุงแก้ไขได้ ตัวอย่างที่ผู้ฝึกอบรมเขียนเพิ่มเติมเช่น “The facilitators, speakers have done their job so well.”, “The trainers can speak English well.”, “The trainers are considerate and appreciative enough the mistakes of the trainees.”, “The training gave an adequate knowledge to the trainees.”, “Giving appreciation to the trainees who has done a good job.”, “Trainers are witty, friendly and alive.”, “Good ideas are imparted to the trainers.”, “The resource speakers were very good in presenting their certain topics.”, “The speakers are well prepared and explain the topic well.”, “The trainers have the knowledge about training”, “Both of them are confident and lovely.”, “They provide hand outs and activities for the goodness or improvement of teachers.”, “Very kind and open to suggestions and constructive criticism”., “Very professional” ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยเลือกวิทยากรที่มีความเป็นมืออาชีพ มีประสบการณ์สูงในด้านการฝึกอบรมครู มีความสามารถในการให้ความรู้ และความสนุกสนานแก่ผู้เข้าฝึกอบรมได้ในเวลาเดียวกัน ซึ่งมีเทคนิคต่างๆ เช่น การร้องเพลงพร้อมแสดงท่าทางประกอบ การทำกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้สอนในห้องเรียนได้ นอกจากนี้วิทยากรยังเป็นศิษย์เก่าจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีความเข้าใจในเนื้อหา และจุดประสงค์ของการ

ฝึกอบรมเป็นอย่างดี ทำให้การฝึกอบรมบรรลุผล สอดคล้องกับแนวคิดของดอฟ (Doff. 1989) ที่ว่าการกำหนดตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากร การเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อจะทำให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพ และเกิดผลเสียน้อยที่สุด วิทยากรควรเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ มีความแม่นยำในเนื้อหา และมีประสบการณ์ในการให้ความรู้ จะทำให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับความพึงพอใจในการฝึกอบรมดังนี้

1. เนื้อหาสาระของการฝึกอบรมมีความเหมาะสมมาก ตัวอย่างที่ผู้ฝึกอบรมเขียนเพิ่มเติม เช่น “The training just went so well.”, “The topics were very relevant to us and we learned a lot”, “The speakers imparted new knowledge in teaching Thai students.”, “I learned a lot.”

2. การฝึกอบรมครั้งนี้มีประโยชน์และมีคุณค่ามาก ผู้ฝึกอบรมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับวิทยากร รวมถึงเพื่อนครูด้วยกันเอง เทคนิคการสอนที่วิทยากรนำเสนอสามารถทำให้นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ตัวอย่างที่ผู้ฝึกอบรมเขียนเพิ่มเติม เช่น “Exchanging or sharing of ideas is also an advantaged way to provide the students a better practice in speaking English language. It also help to build the students confidence especially in speaking. It can encourage students to learn more and be interested to develop their skills and these skills can be applied and used it in the future.”

ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพึงพอใจในด้านเนื้อหาสาระของการฝึกอบรมโดยมีความเห็นว่าได้รับความรู้ใหม่ๆ และหัวข้อที่ฝึกอบรมมีประโยชน์มาก อาจเนื่องจาก ผู้วิจัยได้มีการศึกษาความต้องการของครูมัธยมในจังหวัดขอนแก่น รวมถึงศึกษาปัญหาในการทำงานของครูมัธยม จากนั้นสำรวจหาความต้องการในการฝึกอบรมก่อน เพื่อหาหัวข้อที่เหมาะสมที่สุด แล้วกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม จากนั้นทำโครงการฝึกอบรมนำเสนอยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมต่างๆ ที่ได้ทำการวิจัยหาความต้องการในการฝึกอบรมแล้วข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชัย สมิทธิไกร (2542: 29-41) เสนอกระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรมไว้ว่าการสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยผู้ทำโครงการฝึกอบรมจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสอบถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาปัญหาขององค์กรที่ต้องการแก้ไขโดยการฝึกอบรม การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม (Training Needs) หมายถึง ความต้องการของบุคคล หรือหน่วยงานในการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่ขาดประสิทธิภาพ เช่น การขาดความรู้ ประสบการณ์ หรือขาดทักษะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหา และความจำเป็นในการเข้ารับการฝึกอบรม

สรุปได้ว่ากระบวนการ และขั้นตอนในการฝึกอบรมที่ดีที่ทำให้บรรลุผลในครั้งนี้ ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา (Needs analysis) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองความต้องการและตรงตามวัตถุประสงค์ การกำหนดแนวทางฝึกอบรม การกำหนดเทคนิคและวิธีการฝึกอบรมที่สามารถถ่ายทอดกระบวนการสอนให้เข้าใจได้ การฝึกปฏิบัติ และการมีข้อมูลย้อนกลับ การกำหนดสถานที่ฝึกอบรม การกำหนดแนวทางและวิธีประเมินผล และการรายงานผล

ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดของการทำวิจัยดังนี้

1. ข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาของการฝึกอบรม ซึ่งเป็นช่วงปลายภาคเรียนที่ 2 ครูมีภาระงานหลายประการที่ต้องปฏิบัติ เช่น ทำรายงานการประเมินผลการเรียนของนักเรียน และส่งรายงานการประเมินผลการเรียนของนักเรียนให้ทันเวลา ทำกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงทำให้การอบรมครูดำเนินอย่างจำกัดระยะเวลา และหลักสูตรฝึกอบรมเป็นหลักสูตรที่เข้มข้น

2. เวลาที่ใช้ในขั้นตอนการอภิปราย และวิเคราะห์หลังจากการฝึกอบรมในแต่ละเรื่องมีอย่างจำกัด ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้สรุปผล วิเคราะห์บทเรียน ได้วิเคราะห์ตนเอง และผู้เข้าฝึกอบรมด้วยกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นจากการวิเคราะห์ และสรุปผลนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยออกเป็นรายข้อดังนี้

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าครูในโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังขาดความรู้ความสามารถในการสอน รวมถึงเทคนิคการสอนต่างๆ โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสที่ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียนมา จึงควรให้โรงเรียน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสำรวจความต้องการการฝึกอบรมของครู เพื่อจะได้จัดหลักสูตรการฝึกอบรมให้ตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าครูสามารถเพิ่มความสามารถด้านการสอนของครูได้ ผู้บริหารจึงควรเพิ่มความสามารถของครูโดยการจัดการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง

3. จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะทางภาษา และการใช้ภาษาอังกฤษของครูเป็นประจำทุกภาคเรียน

4. ควรจัดการฝึกอบรมครูในระหว่างปิดภาคเรียน เนื่องจากครูมีภาระงานในช่วงปิดภาคเรียนน้อยกว่าช่วงเปิดภาคเรียน จะทำให้ครูสะดวกในการฝึกอบรม และไม่ต้องกังวลกับภาระงานในที่ทำงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำวิจัยเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถด้านการสอนของครูหลังจากการฝึกอบรม และการฝึกฝนด้านการสอน
2. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง โดยมีการวิเคราะห์การสอนของตัวเอง การปรับปรุงแผนการสอน และแก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง เพื่อรวบรวมปัญหา และแนวทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้ในการฝึกอบรมครั้งต่อไป
3. ศึกษาผลการฝึกอบรมของครูที่ไม่ได้จบด้านการสอน และไม่ได้อบรมสาขาวิชาภาษาอังกฤษทั้งหมด
4. ทำวิจัยเปรียบเทียบผลการฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่สำเร็จสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ และที่ไม่ได้สำเร็จสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
5. ศึกษาผลการฝึกอบรมของครูโดยให้ครูฝึกปฏิบัติกับนักเรียนจริง
6. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการฝึกอบรม เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2541). ผลงานทางวิชาการ. การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพความคาดหวัง สภาพปัจจุบันและปัญหาของกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในวิชาภาษาไทยภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคุรุสภา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2539). หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, กองวิจัยการศึกษา; ผู้เขียน ชลลดา จิตติวัฒน์พงศ์.(2544). กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการเรียน (Learning style). กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). บทสรุปผู้บริหาร: การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษของ บุคลากรในกลุ่มอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). มาตรฐานภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบอาชีพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- กองวิจัยทางการศึกษา. กรมวิชาการ. (2542). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคุรุสภา.
- กาญจนา จันทะดวง. (2542). พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษ. สกลนคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- กาญจนา มีศิลป์วิกัย และสุตารักษ์ เนื่องชมภู. (2551). **Theories of Mass Communication (ระบบออนไลน์)**. <http://elearning.spu.ac.th/content/cmm131/low.html>. {online}. (วันที่ 18 สิงหาคม 2551).

- กุลธน ธนาพงศธร และไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2544). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกื้อ วงศบุญสิน. (2544). ทักษะแรงงานไทยในอนาคตที่พึงประสงค์. ในสมาคมนักประชากรไทย, การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ 2544, หน้า 103-133. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2542). **แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: ม.ป.ป.
- จรุงพร แสงจันทร์. (2543, มกราคม). การใช้เกมเป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษา. วารสาร การศึกษา. กรุงเทพฯ. 23 (4): 21-25.
- จันทร์เพ็ญ ยะไวย์. (2540). การประเมินผลการเรียน วิชาภาษาอังกฤษประสพการณ์เฉพาะ ตน. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ. ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จีระ หงส์ลดารมภ์. (2541). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร (**Human Resources Development in Organization**). เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน องค์กร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชวนพิมพ์.
- จุฑา มนัสไพบุลย์. (2543). การวิเคราะห์ตลาดแรงงาน: แนวคิดเชิงทฤษฎี. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมพล ดาวเรือง. (2535). สภาพปัจจุบัน และปัญหาการสอนพูดภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวน แก้วก่า. (2535). การประเมินผลการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.
- ชูชัย สมิทธิไกร. (2542). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยณรงค์ อินทรมิทรัพย์. (2543). ทรัพยากรบุคคลไทยด้วยคุณภาพจริงหรือ. วารสารการบริหาร คน. 21, 2 (เม.ย.-มิ.ย. 2543) 45-53.
- ชัยธร ลิมาภรณ์วณิชย์. (2550). **K-Commerce เพื่อธุรกิจฐานความรู้.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน นวัตกรรมแห่งชาติ.
- ชัยยา เปรมภักดิ์. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถ และเจตคติในด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามทฤษฎีการสอน แบบอรรถฐาน และการสอนตามคู่มือ. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการมัธยมศึกษา มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- ดวงพร หนูพงษ์. (2550). **ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.** กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2545). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ถวิล ธาราโกชน และศรัณย์ ดำริสุข. (2543). **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ทรงสิทธิ์ ทองจรัส. (2544). **การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมตัดสรรเพื่อการสื่อสาร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). **การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย.** กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษร.
- ทิตนา แคมมณี. (2543). **การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2544). **องค์กรและการบริหาร.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชนสิทธิ์ ศรีรัตน์. (2543). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย: เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชนากร ทองประยูร. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการสอนแบบบูรณาการทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธิดา ฤทธากัย. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด ของวิทยาเขตช่วงอุตสาหกรรมส่วนกลาง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.** สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนนทบุรี.
- เนาวรัตน์ ฆารสมบูรณ์. (2546). **การประยุกต์ทฤษฎีพหุปัญญา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2542). **สถิติวิจัย 1.** กรุงเทพฯ: หจก. พี. เอ็น. การพิมพ์.

- ประนอม สุรัสวดี. (2552). 45 กิจกรรมและวิธีการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ วัฒนกุล. (2530). บทบาทของครูผู้สอนในสถานการณ์ที่ใช้วิธีการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร. ภาษาปริทัศน์, 8(5), 56-61.
- พรสุข ตันตระกูลโรจน์ และอนงค์นาถ นวมน้อย. (2549). ศึกษาการใช้วีดิทัศน์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในรัฐอินเดียนา. บทความย่อ.
- พิชัย เสี่ยงมจิตต์. (2545). การสังเกตเพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ. วารสารคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. 16(2): 11-12.
- พิตรวัลย์ โกวิทวาทิ. (2540). ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทักษ์ อุดมชัย. (2552). หน้าที่ทางการบริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). การพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สถานการณ์จริง ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2543). การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฟิลลิปส์, ชารา. (2545). กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก. แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- เมธชวิน อินธิไชย. (2547). การใช้วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางเพื่อเตรียมความพร้อมการฟัง-พูดภาษาอังกฤษก่อนเริ่มเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเมธา จังหวัดนครปฐม. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ร้อยกรอง ตูลานันท์. (2547). ศึกษาผลการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมทักษะการพูดที่เห็นสถานการณ์จำลอง สำหรับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เรณู ดวงมณี. (2546). การศึกษาผลของเทคนิคการใช้ชีวิตที่สลับประกอบการสอนที่มีต่อความสามารถด้านทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราไพ โปธิ์จิต. (2547). การใช้เกมและกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตีสงสาราม. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์. (2543). วันอันเดรท แลงเกวจ เกมส์ (100 Language Games). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รัชณีพร จารุ่งวณิชสกุล. (2543). พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูต้นแบบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- วรกร เวชประสิทธิ์. (2545). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต สังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- วรภรณ์ ชนะพันธ์. (2548). ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดป่าไผ่ สระบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตรา การกลาง. (2546). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา.

- วิทย์ เทียงบุรณธรรม. (2550). **พจนานุกรมภาษาอังกฤษ-ไทย (CONSISE EDITION)**. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น. พิมพ์ครั้งที่ 1.
- วัชรินทร์ เมฆา. (2532). **ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาภาคค่ำ หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระวังบุกษ์. (2539). **การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วันวิสาข์ เพ็ชรรัตน์มณี. (2548). **ศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิลักษณ์ เกตุจรุง. (2543). **การใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพันธ์ ไรจนุตมะ. (2541). **ค่ายภาษาอังกฤษ: กิจกรรมเพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียน**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริยา คณิวรานนท์. (2541). **ค่ายภาษาอังกฤษ: กิจกรรมเพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน**. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สนใจ ไชยบุญเรือง เยวรัตน์ การพานิช และธวัชชัย ไชยบุญเรือง. (2536). **ปัญหาในการสอนและความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาติ กิจยรรยง. (2546). **เทคนิคการถ่ายทออย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: อินเฟอร์มีเดียบุ๊กส์.
- สมยศ แม่นแย้ม. (2543). **ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.

- สมหวัง วิทยาปัญญาพนธ์. (2546: 1). **แนวคิดซีอีโอ ผู้นำแห่งการแข่งขันในเวทีโลก CEO for Global Competitive Leader.** กรุงเทพฯ: อินเฟอร์มีเดียบุ๊กส์.
- สายฝน ทรงเสียงไชย. (2544). **ผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา.** สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิทธา ธัญญสิทธิ์. (2545). **การสร้างชุดฝึกอบรม เรื่องการวางแผนการผลิต สำหรับหัวหน้างาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเครื่องกล. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา ศิลประสาท. (2544). **การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.** สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรเชษฐ์ ภัคดีจิตร. (2547). **สภาพและปัญหาในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **วิธีการสอนภาษาอังกฤษ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **คู่มือดำเนินการฝึกอบรมครูสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2542.** กรุงเทพฯ: อรุณลาดพร้าว.
- สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **จำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาขาดแคลน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2543). **การพัฒนาข้อสอบภาษาอังกฤษให้เป็นมาตรฐาน.** กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยชัย ผกามาต. (2542). **วาทการ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

- อาจันวัชร ศักดิ์พิมานพร. (2542). ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาเทคนิค
 ข้างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- Aaronson, D. ; Barrow, L. ; & Sander, W. (2007). **Teachers and Student Achievement in
 the Chicago Public High Schools**. Journal of Labor Economics. **25**:1, 95-135.
- Brown, H. Douglas. (2000). **Principles of Language Learning and Teaching**. 4th ed. New
 York: Longman.
- Brown, H. Douglas. (2001). **Teaching by Principles: An interactive approach to language
 pedagogy, 2nd edition**. White Plains, New York: Longman.
- Brush, T. (2003). Integrating technology in a field-based teacher training program: The
 PT3@ASU project. **Educational Technology Research and Development**.
 Volume 51, Number 1 / March, 2003. 57-72.
- Byrne, D. (1987). **Teaching Oral English**. London: Longman.
- Byrne, D. (1991). **Materials for Language Teaching: Part 3: Picture Cutouts (Materials for
 Language Teaching: Resource Materials)**. London: Macmillan Education.
- Byrne, D. (2001). **Penguin Readers Level 3**. London: Longman.
- Chareonwongsak, K. (2003). **Redesigning Thailand's Higher Education for the Challenge
 of a Knowledge-based Economy**, Centre for Research and International
 Collaboration The Hongkong Institute of Education. ICSEI 2003-International
 Congress for School Effectiveness and Improvement 5th – 8th January 2003 in
 Sydney, Australia.
- Chavez, M. (2007). The orientation of learner language use in peer work: teacher role,
 learner role and individual identity. **Language Teaching Research**, Vol. 11, No. 2,
 161-188. University of Wisconsin, USA.
- Cope, B; & Kalantzis, M. (2000). (Eds). **Multiliteracies. Literacy Learning and the Design
 of Social Futures**. London: Routledge.
- Croft, R. (1975). **English Conversation Through Pictures**. London: Oxford University press.
- Destino, T. (2004). **1 Educaton 419 Methods in Teaching ESL Spring 2004**. p.689-1182.
 New York: Longman.
- Doff, A. (1989). **Teach English: A Training Course for Teacher**. Singapore: Longman.

- Ellis, R. (2000). **Activities and Procedure for teacher preparation in Second Language Teacher Education**. Edited by Richards, Jack C.; & Nunan, David. P. 26-36. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harmer, J. (2001). **The Practice English Language Teaching**. 3rd ed. Harlow: Longman.
- Johnson, K. (2001). **Principles of communicative methodology in Communicative Syllabus Design and Methodology**. Oxford: Pergamon Press.
- Kalantzis, M; & Pandian, A (eds.). (2001). **Literacy Matters: Issues for New Times**, Common Ground Publication.
- Larsen-Freeman, D. (2000). **Techniques and Principle in Language Teaching**. Hong Kong: Oxford University Press.
- Littlewood, W. (2000). **Foreign and Second Language Acquisition: Language Acquisition Research and its Implications for the classroom**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (2008). **Communicative Language Teaching: An Introduction**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Luoma, S. (2004). **Assessing Speaking**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nunan, D. (2001). **Performance Based Approaches to the Design of ESL Instruction**. (Internet on Competence Based Language Teaching).
- OECD. (2000). **Learning To Bridge The Digital Divide**. Paris: OECD.
- Pandian, A. (1999). **Literasi Dalam Pendidikan: Perubahan Dan Cabaran**. Kuala Lumpur: CEDC.
- Pandian, A (ed.) (2001). **Technologies of Learning: Learning through and about the new information technologies** Proceedings of the Learning Conference, Volume 3 the University Press, Melbourne.
- Pandian, A (ed.)(1999) **Global Literacy: Vision, Revisions and Vistas in Education**, University Putra Press, Serdang Selangor.
- Pandian, A (2001) Approaching Literacy Research in Malaysia in McGinty Sue (ed.) **The Politics & Machinations of Education Research**, Peter Lang Publishers.
- Pascal, B., Francis, K., Corinne, P. (2009). Teachers' Training, Class Size and Students' Outcomes: Learning from Administrative Forecasting Mistakes. **The Economic Journal**. 119:536, 540-561.
- Perraton, H & Creed, C. (2000 May/June). **Applying New Technologies in Basic education**. Retrieved June 20, 2009, from <http://www.techknowlogia>.

- Reid, J. ; & Hammond, M. (2001). Social Skills and Problem-solving Training for Children with Early-onset Conduct Problems: Who Benefits? **Journal of Child Psychology and Psychiatry**, 42:7:943-952. Cambridge University Press.
- Richards, Jack C. (2001). **Curriculum Development in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press. Manpower Development.
- Richards, Jack C; & Rodgers, Theodore S. (2002). **Approaches and Methods in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ruth, S; & Min, S. (2001/ May/ June). **Distance Learning in Developing Countries: Is anyone measuring cost-benefits**. Retrieved June 18, 2009, from <http://www.Techknowlogia>.
- Scott, R. (1981). **“Speaking”, in Communication in the Classroom**. Johnson, K.& Morrow, K. (Eds.). Hongkong: Wing Tai Cheung.
- Scott, R. (2004). Ethical Issues for EFL Faculty: Social Justice in Practice. **ELT Journal**; 56(2). Hongkong: Wing Tai Cheung.
- Scrivener, J. (1994). **Learning Teaching**. Oxford: Heinemann.
- Synder, I. (1999). Using Information Technology in Language and Literacy Education: An Introduction. In J. Hancock (ed). **Teaching Literacy Using Information Technology**. Australia: Australian Literacy Educators' Association.
- Tantrarungroj, P. & Naumnoi, A. (2006). **Using Video Streaming as a Web-Based Instruction Tool to Enhance English Pronunciation**. Indiana State University Press.
- Tapscott, D. (1997). **The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence**. New York: McGraw- Hill.
- Tapscott, D. (2003). **The Naked Corporation: How the Age of Transparency Will Revolutionize Business**. New York: McGraw- Hill.
- Victor, L. (2002). Evaluating the Effect of Teachers' Group Performance Incentives on Pupil Achievement. **Journal of Political Economy**. 110:6, 1286-1317.
- Wolfenson, J. (2001). Fighting Terrorism and Poverty, **Development Outreach**, Vol: 3(3), pp 2-5.
- Wright, B. (1999). **Games for Language Learning**. 13th ed. New York : Cambridge University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- จำนวนสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ที่ขยายโอกาสทางการศึกษา ประจำปี 2550
- จำนวนครูในจังหวัดขอนแก่นทุกเขตจำแนกตามวุฒิ สํารวจในปีการศึกษา 2552
- จำนวนครูและพนักงานราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 สํารวจในปีการศึกษา 2552
- จำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาขาดแคลน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 สํารวจในปีการศึกษา 2552

ตาราง 12 แสดงจำนวนสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ที่ขยายโอกาสทางการศึกษา ประจำปี 2550

สำนักงาน การศึกษา	จำนวน โรงเรียน	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		รวมทั้งสิ้น	
		ห้อง เรียน	นักเรียน	ห้อง เรียน	นักเรียน	ห้อง เรียน	นักเรียน	ห้อง เรียน	นัก เรียน	ห้องเรียน	นักเรียน
ขอนแก่น เขต 1	45	52	1 404	54	1 433	52	1 402	-	-	158	4 239
ขอนแก่น เขต 2	50	56	1 223	56	1 261	56	1 248	-	-	168	3 732
ขอนแก่น เขต 3	47	48	981	50	1 073	49	1 045	-	-	147	3 099
ขอนแก่น เขต 4	43	49	1 209	49	1 170	46	1 107	1	18	145	3 504
ขอนแก่น เขต 5	69	79	1 967	81	2 115	79	1 938	-	-	239	6 020

ที่มา: สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีจำนวนโรงเรียนที่ขยายโอกาสทางการศึกษามากที่สุด จำนวน 69 โรงเรียน รองลงมาคือ เขต 2 จำนวน 50 โรงเรียน และน้อยที่สุดคือ เขต 4 จำนวน 43 โรงเรียน ตามลำดับ เมื่อแยกตามจำนวนห้องเรียน พบว่า เขต 5 มีจำนวนห้องเรียนมากที่สุด คือจำนวน 239 ห้องเรียน รองลงมา เขต 2 จำนวน 168 ห้องเรียน และน้อยที่สุด คือเขต 4 จำนวน 145 ห้องเรียน เมื่อจำแนกตามจำนวนนักเรียน พบว่า เขตที่ 5 มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือจำนวน 6,020 คน รองลงมา เขต 1 จำนวน 4,239 คน และน้อยที่สุด เขต 3 จำนวน 3,099 คน

**ตาราง 13 แสดงจำนวนครูในจังหวัดขอนแก่นทุกเขตจำแนกตามวุฒิ สํารวจใน
ปีการศึกษา 2552**

รหัส	ครู																								
	ป.เอก					ป.โท					ป.ตรี					ต่ำกว่า ป.ตรี					รวม				
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม							
05	01	-	-	-	1	2	3	(0.09)	1 122	2 130	3 252	(99.69)	1	6	7	1 124	2 138	3 262							
05	02	-	-	-	22	54	76	(3.64)	715	1 162	1 877	(89.81)	69	68	137	806	1 284	2 090							
05	03	-	-	-	22	22	44	(2.46)	661	848	1 509	(84.58)	109	122	231	792	992	1 784							
05	04	-	-	-	-	-	-	-	1 068	1 20	2 269	(99.74)	1	5	6	1 069	1 206	2 275							
05	05	1	-	1	39	59	98	(3.34)	1 063	1 543	2 606	(88.91)	120	106	226	1 223	1 708	2 931							

ที่มา: สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

จากตาราง 13 แสดงจำนวนครูในจังหวัดขอนแก่นในเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 5 เขต พบว่าเขตพื้นที่การศึกษา 1 มีจำนวนครูมากที่สุด จำนวน 3,262 คน รองลงมาคือ เขตพื้นที่การศึกษา 5 จำนวน 2,931 คน น้อยที่สุดคือเขตพื้นที่การศึกษา 3 จำนวน 1,784 คน เมื่อแยกตามวุฒิการศึกษาพบว่า เขตพื้นที่การศึกษา 4 มีครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.74 รองลงมาเขตพื้นที่การศึกษา 1 คิดเป็นร้อยละ 99.69 น้อยที่สุดคือเขตพื้นที่การศึกษา 3 คิดเป็นร้อยละ 84.58 นอกจากนี้ยังพบว่าเขตพื้นที่การศึกษา 2 มีครูจบปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.64 รองลงมาเขตพื้นที่การศึกษา 5 คิดเป็นร้อยละ 3.34 น้อยที่สุดคือเขตพื้นที่การศึกษา 5 คิดเป็นร้อยละ 0

ตาราง 14 แสดงจำนวนครูและพนักงานราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 สํารวจในปีการศึกษา 2552

ประเภทโรงเรียน	จำนวนครู
ประถม	9,536
มัธยม	3,324
สงเคราะห์	39
พิเศษ	66
รวม	12,965

ตาราง 15 แสดงจำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาขาดแคลน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 สํารวจในปีการศึกษา 2552

ลำดับที่	รหัส	ชื่อโรงเรียน	ประเภทครูวิชาภาษาอังกฤษที่ขาดแคลน			รวม
			ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอน	สอนตรงวิชาเอก	สอนไม่ตรงวิชาเอก	
1	40101848	ชุมชนบ้านท่าพระ	0	1	1	2
2	40102270	บ้านโนนตุนสามัคคีศึกษา	0	0	0	0
3	40101964	บ้านโคกนางามปลาเยี่ยม	0	0	0	0
4	40102919	บ้านเหล่าเกวียนหัก	0	1	0	1
5	40102816	บ้านหนองไฮโพธิ์ชัย	0	1	0	1
6	40102580	บ้านหนองกุงคุรุประชาสรรค์	0	0	0	0
7	40102312	บ้านโนนรังวิทยาคาร	0	0	0	0
8	40102853	บ้านหว่าเหล่าโพหนองประชานุกูล	0	2	1	3
9	40103146	บ้านแก่นท่า	0	0	0	0
10	40103420	บ้านโจดใหญ่	0	0	0	0
11	40101988	บ้านโคกพันโปง	0	0	6	6
12	40102660	บ้านหนองตาไก้หนองเม็ก	0	0	0	0
13	40100789	โคกสีพิทยาสรรพ์	0	4	0	4

ลำดับที่	รหัส	ชื่อโรงเรียน	ประเภทครูวิชาภาษาอังกฤษที่ขาดแคลน			รวม
			ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอน	สอนตรงวิชาเอก	สอนไม่ตรงวิชาเอก	
14	40100777	ขามแก่นนคร	1	18	3	22
15	40103249	บ้านโสกแต่	0	1	0	1
16	40100728	ขอนแก่นพัฒนศึกษา	0	0	2	2
17	40102634	บ้านหนองค้ำกลางสูง	0	1	0	1
18	40103468	บ้านนาล้อม	0	1	0	1
19	40102210	บ้านทุ่ม(ทุ่มประชาชนุเคราะห์)	0	0	0	0
20	40101885	บ้านกุดกว้างประชาสรรค์	0	4	0	4
21	40103250	บ้านโสกม่วงดอนตุ้	0	0	0	0
22	40103407	บ้านขามบ่อมสำนักงานสลากกินแบ่ง สงเคราะห์86	0	1	0	1
23	40100820	เทพศิรินทร์ ขอนแก่น	0	4	0	4
24	40102610	บ้านหนองขามประชาบำรุง	0	1	0	1
25	40102038	บ้านจิว	0	0	0	0
26	40102737	บ้านหนองปิง	0	1	0	1
27	40102488	บ้านลาดนาเพียง	0	1	0	1
28	40103304	สระแก้วราษฎร์บำรุง	0	2	0	2
29	40102543	บ้านสว่างมรรคา	0	0	0	0
30	40103134	บ้านกระเดื่อง	0	0	0	0
31	40102750	บ้านหนองแสงโคกน้อย	0	1	0	1
32	40102087	บ้านดอนแดงดอนน้อยวิทยา	0	1	0	1
33	40102154	บ้านแดงใหญ่	0	2	0	2
34	40102798	บ้านหนองหิน	0	1	0	1
35	40102520	บ้านสงเปือยช่องเตื่อ	0	0	0	0
36	40102506	บ้านเลิงเปือย	0	0	0	0
37	40102075	บ้านดอนตุ้ครูราษฎร์วิทยา	0	1	0	1
38	40103160	บ้านคำหญ้าแดง	0	0	1	1
39	40102336	บ้านโนนลาน	0	1	0	1
40	40101990	บ้านโคกล่าม	0	0	0	0
41	40102804	บ้านหนองไหลหนองบัวทอง	0	0	0	0
42	40103559	บ้านหินเหิบศิลาทิพย์	0	1	0	1
43	40100741	ขอนแก่นวิทยายน 2	0	10	0	10
44	40103560	พระบุบ้านหันราษฎร์ประสาท	0	1	0	1
45	40103328	หนองซาดพิทยาคม	0	0	0	0
46	40103171	บ้านคำหัวช้างโนนตุนป่ามะนาว	0	0	1	1
47	40103079	โคกใหญ่ประชารัฐวิทยา	0	0	0	0
48	40102245	บ้านโนนภู	0	0	6	6
49	40102981	สนามบิน	0	2	0	2
50	40101861	ไทยรัฐวิทยา84(บ้านสำราญเพี้ยฟาน)	0	0	4	4
51	40102713	บ้านหนองเบ็ญ	0	0	1	1
52	40103213	บ้านโนนค้อ	0	1	0	1

ลำดับที่	รหัส	ชื่อโรงเรียน	ประเภทครูวิชาภาษาอังกฤษที่ขาดแคลน			รวม
			ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอน	สอนตรงวิชาเอก	สอนไม่ตรงวิชาเอก	
53	40102749	บ้านหนองแวงบวรวิทย์	0	2	0	2
54	40102142	บ้านแดงน้อย	0	0	2	2
55	40100753	ขอนแก่นวิทยายน 3	0	2	0	2
56	40102531	บ้านสวนมอนไคร์นุ่นวังหิน	0	1	0	1
57	40100900	พระราชรัฐวิทยาเสริม	0	3	0	3
58	40102701	บ้านหนองบัวน้อย	0	1	0	1
59	40103055	โคกงามวิทยาคาร	0	1	0	1
60	40102993	หนองตุมหนองสูงเหลื่อม	0	2	0	2
61	40103201	บ้านนาฝายนาโพธิ์	0	0	0	0
62	40100698	กัลยาณวัตร	0	27	0	27
63	40100730	ขอนแก่นวิทยายน	0	35	0	35
64	40103080	ชุมชนบ้านฝาง	0	1	0	1
65	40103274	บ้านหนองเซียงซุยโนนสะอาด	0	2	1	3
66	40103500	บ้านป่าหม้อหนองคู	0	1	0	1
67	40103341	ห้วยหว้าวิทยาคม	0	1	0	1
68	40101976	บ้านโคกแปะ	0	2	0	2
69	40102518	บ้านศิลา	0	1	0	1
70	40103031	แก่นเท่าพัฒนศึกษา	0	0	0	0
71	40102294	บ้านโนนท่อนวิทยา	0	2	0	2
72	40102889	บ้านหินลาดวังตอ	0	2	0	2
73	40100716	แก่นนครวิทยาลัย 2	0	0	0	0
74	40103377	ชุมชนบ้านไต้ศรีพิมลวิทยา	0	2	0	2
75	40102117	บ้านดอนยาง	0	1	0	1
76	40103237	บ้านป่าหวาย	0	0	0	0
77	40103470	บ้านโนนบ่อ	0	1	0	1
78	40100881	ฝางวิทยายน	0	6	0	6
79	40102452	บ้านม่วง	0	1	0	1
80	40103572	หนองโพธิ์ประชานุกูล	0	1	0	1
81	40100870	ป่าหวายวิทยายน	0	2	0	2
82	40100844	สวະถึพิทยาสรรรพ์	0	5	1	6
83	40100765	ขอนแก่นวิทยาลัย	0	3	0	3
84	40103195	บ้านแดงราษฎร์สามัคคี	0	0	1	1
85	40102609	บ้านหนองกุงวิทยาคาร	0	1	1	2
86	40102932	บ้านเหล่านางาม	0	0	1	1
87	40101903	บ้านโกทา	0	0	1	1
88	40102944	บ้านเหล่านาคี	0	1	0	1
89	40100790	ท่าพระวิทยายน	0	5	0	5
90	40101927	บ้านค้อท่อนน้อย	0	1	0	1
91	40102841	บ้านห้วยเตยพัฒนา	0	1	4	5
92	40100868	โสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	0	1	0	1

ลำดับที่	รหัส	ชื่อโรงเรียน	ประเภทครูวิชาภาษาอังกฤษที่ขาดแคลน			รวม
			ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอน	สอนตรงวิชาเอก	สอนไม่ตรงวิชาเอก	
93	40100832	โรงเรียนศรีสังวาล	0	1	0	1
94	40102464	บ้านม่วงโป้	0	1	0	1
95	40100704	แก่นนครวิทยาลัย	0	23	1	24
		รวม	1	210	38	249
		ร้อยละ	0.40	84.34	15.26	100

ที่มา: สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จากตาราง 15 แสดงจำนวนครูและพนักงานราชการที่มีสำหรับสาขาวิชาภาษาอังกฤษที่ขาดแคลนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 จำนวน 95 โรงเรียน มีครูที่สอนภาษาอังกฤษทั้งสิ้น จำนวน 249 คน ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่สอน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 สอนตรงวิชาเอก 210 คน คิดเป็นร้อยละ 84.34 สอนไม่ตรงวิชาเอก 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.26

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ
ประกอบการทำวิจัยเรื่อง

การศึกษาผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อสอบถามความต้องการฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ
 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็น
 ขั้นตอนแรกของการทำวิจัย โดยผลของการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน
 ในการพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษใน
 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ทุกท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับ นำมาเพื่อวิเคราะห์
 ผลโดยรวมเพื่อหาข้อสรุปของการศึกษาเท่านั้น

2. ข้อคำถามในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรม

3. ขอความอนุเคราะห์จากท่านโดยกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง
 โดยไม่ต้องลงชื่อ-นามสกุลในแบบสอบถามแต่อย่างใด และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้
 ความร่วมมือ

นางสาวณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปีการศึกษา 2552

หากมีข้อสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

กรุณาติดต่อ โทร. 081-407-9382

1

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยได้มุ่งเน้นศึกษาในเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามทุกส่วน ทุกข้อ ตามความเห็นและข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ ชาย หญิง 2
2. อายุของท่านตั้งแต่ปีที่เกิดจนถึงวันที่กรอกแบบสอบถามนับเป็นปีเต็มโดยไม่มี
การปิดเศษของเดือน อายุ.....ปี 3
3. ระดับการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สาขา..... 4-5
 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สาขา.....
 ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา.....
 ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า สาขา.....
 ระดับปริญญาเอก สาขา.....
4. ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่วันที่เริ่มสอนวิชาภาษาอังกฤษรวมงานที่สอนเป็นบาง
เวลา (Part-time) จนถึงวันที่กรอกแบบสอบถาม ..... ปี..... เดือน 6
5. ระดับการศึกษาของนักเรียนที่สอน..... 7
6. ประสบการณ์เข้าร่วมสัมมนาหรือเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ 8
 ไม่เคย
 เคย ..... ครั้ง (โปรดระบุจำนวนครั้ง)

หัวข้อที่เข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม

.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการฝึกอบรม

ข้อความ	สำหรับ ผู้วิจัย
<p>1. ถ้าจะมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกรมมัธยมศึกษาตอนต้น ท่านต้องการที่จะเข้าร่วมฝึกอบรมหรือไม่</p> <p>☐ ต้องการ (ถ้าเลือก <u>ต้องการ</u> โปรดตอบคำถามข้อที่ 2 ต่อไป)</p> <p>☐ ไม่ต้องการ (ถ้าเลือก <u>ไม่ต้องการ</u> โปรดระบุเหตุผลและไม่ต้องตอบข้อคำถามที่เหลือด้านล่าง)</p> <p>เพราะ.....</p>	9.
<p>2. ท่านต้องการได้รับความรู้ ทักษะ และการฝึกปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง (โดยเรียงลำดับตามความต้องการจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด โดยใส่หมายเลข 1-5 ในหน้าข้อความข้างล่าง) เทคนิคการสอนทักษะ(ใส่หมายเลข 1-5)</p> <p>☐ การฟัง ☐ การพูด ☐ การอ่าน ☐ การเขียน</p> <p>☐ ทักษะย่อยในภาษาอังกฤษ เช่น การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และวัฒนธรรม</p> <p>ความรู้ด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการสอน(ใส่หมายเลข 1-3)</p> <p>☐ การใช้เกมหรือกิจกรรมภาษาในการสอนทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p> <p>☐ การฝึกปฏิบัติการสอน และการประเมินผล</p> <p>☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....</p>	10.
<p>3. รูปแบบกิจกรรมสำหรับการฝึกอบรมที่ท่านคิดว่าเหมาะสม คือ (เลือกได้มากกว่า 1 รายการ)</p> <p>☐ การบรรยาย ☐ การอภิปราย ☐ การศึกษาด้วยตนเอง</p> <p>☐ การฝึกปฏิบัติ ☐ การระดมสมอง ☐ การสาธิต</p> <p>☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....</p>	11.
<p>4. ช่วงวัน และเวลาที่สะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรม</p> <p>☐ วันทำการ (จันทร์-ศุกร์) ☐ วันหยุดราชการ (เสาร์ และอาทิตย์)</p> <p>☐ สะดวกทุกวัน</p> <p>☐ ครึ่งวันเช้า ☐ ครึ่งวันบ่าย ☐ เต็มวัน ☐ สะดวกทุกเวลา</p>	12. 13.
<p>5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถภาพการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกรมมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	14.

ภาคผนวก ค

- แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อน และหลังการฝึกอบรม
- แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมภาษา
- แบบสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมทางภาษา ก่อน และหลังการฝึกอบรม

ชื่อ-สกุล.....ระดับชั้นที่สอน.....

( ) สอบก่อนการฝึกอบรม

( ) สอบหลังการฝึกอบรม

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ถูก ถ้าท่านคิดว่าข้อความนั้นถูกต้อง หรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ผิด ถ้าท่านคิดว่าข้อความนั้นไม่ถูกต้อง

ลำดับที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
1	หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้สอนควรเน้นการสอนโครงสร้างทางภาษาและไวยากรณ์เป็นสำคัญ		
2	การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอนที่เน้นความคล่องแคล่วในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้องของภาษาที่ใช้		
3	ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การนำภาษาไปใช้มีความสำคัญมากกว่าการให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องไวยากรณ์		
4	เป้าหมายสำคัญที่สุดในการใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เป็นการลดบทบาทของครูผู้สอนให้น้อยลง		
5	ในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนควรแก้ไขข้อผิดพลาดทางภาษาของผู้เรียนในทันที		
6	กิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ไม่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้เพราะโอกาสที่ผู้เรียนทุกคนจะได้พูดมีน้อย		
7	ผู้เรียนควรจะฝึกการใช้ภาษากับผู้เรียนด้วยกันเองมากกว่ากับผู้สอน		
8	หน้าที่ของครูผู้สอนในขั้นตอนการฝึกใช้ภาษา คือ ผู้สังเกตการณ์ และให้ความช่วยเหลือ		
9	ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มี 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้ยังมีทักษะอื่น เช่น ไวยากรณ์ การออกเสียง คำศัพท์ และวัฒนธรรมตะวันตก		
10	ผู้สอนมีบทบาทมากที่สุดในช่วงการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production Stage)		
11	ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ การนำเสนอ (Presentation) และการฝึกปฏิบัติ (Practice)		
12	ในขั้นตอนของการนำเสนอ บทบาทของผู้สอนจะมีมากกว่าในขั้นตอนของการฝึกปฏิบัติ		

ลำดับที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
13	ในชั้นการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับทั้งความถูกต้องของภาษา และความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา		
14	กิจกรรม Information Gap เป็นกิจกรรมการพูดที่ช่วยให้การสื่อสารใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยคู่สนทนามีข้อมูลที่เหมือนกัน		
15	การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) คือกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์บทบาทของตน และรูปแบบภาษาที่ใช้เอง		
16	กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ตนได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหา		
17	กิจกรรม Mapping หรือ Clustering Dialogue เป็นกิจกรรมที่ฝึกการพูดโดยใช้วิธีระดมความคิดแล้ววาดแผนที่ขึ้นมา		
18	ผู้เรียนควรทราบจุดมุ่งหมายของกิจกรรมที่ทำก่อน เพื่อให้เป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง		
19	การให้คำสั่งผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมภาษา ผู้สอนควรอธิบายอย่างสั้นๆ และรวดเร็ว		
20	เพื่อความชัดเจนในการทำกิจกรรม ผู้สอนควรออกคำสั่งเป็นภาษาไทย		
21	ผู้สอนไม่ควรสาธิตการทำกิจกรรมเพราะไม่ทำลายความสามารถของผู้เรียนในการทำกิจกรรมนั้นๆ		
22	ผู้สอนไม่จำเป็นต้องตรวจสอบความเข้าใจก่อนการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้ผู้เรียนแก้ปัญหาในการทำกิจกรรม		
23	ผู้สอนควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้ชัดเจน และควรหยุดทันทีเมื่อหมดเวลา		
24	กิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนสื่อสารได้เพราะผู้เรียนทุกคนมีโอกาสพูดน้อย		
25	ในชั้นการใช้ภาษา (Production Stage) ผู้เรียนจะถูกควบคุมให้ใช้ภาษาในการพูดสื่อสารเพียงโครงสร้างเดียวที่เรียนมาเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน		
26	กิจกรรมทางภาษาที่ใช้ในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนอยากทราบข้อมูลจากคู่สนทนา		
27	ผู้เรียนมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการทำกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในแต่ละกิจกรรม		
28	ในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้พูด และผู้ฟังสามารถสื่อสารกันได้แม้จะใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ที่ไม่ถูกต้อง		

ลำดับที่	ข้อความ	ถูก	ผิด
29	ในการทำกิจกรรมคู่หรือกลุ่ม ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกจับคู่หรือกลุ่มตามความพึงพอใจ		
30	ถ้ามีผู้เรียนทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่น ๆ ผู้สอนควรนำกิจกรรมสำรองมาให้ทำ		
31	จุดประสงค์หลักของการใช้เกมหรือกิจกรรมภาษาโดยทั่วไป คือ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานผ่อนคลาย ไม่น่าเบื่อ		
32	ผู้สอนควรเน้นการสอนโครงสร้างภาษาหรือไวยากรณ์ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนแล้วจึงนำเสนอเนื้อหาภาษาที่ใช้โครงสร้างภาษานั้นๆ		
33	ในการวางแผนการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนไว้ก่อนว่าจะใช้สื่อ เทคนิค และกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อวัตถุประสงค์ใด		
34	การทำแผนการสอนช่วยให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติการสอนตามเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนอย่างละเอียด		
35	เมื่อได้ทำแผนการสอนไว้อย่างดีแล้ว ผู้สอนไม่ควรสอนให้แตกต่างจากแผนการสอนที่ได้วางไว้		
36	ในแผนการสอนควรกล่าวถึงรายละเอียดของผู้เรียน เนื้อหา สื่อที่ใช้ ขั้นตอนการสอน การจัดห้องเรียน และกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน		
37	ผู้สอนไม่จำเป็นต้องทำแผนการสอน ถ้ามีหนังสือคู่มือการสอนซึ่งได้รับการออกแบบมาเพื่อใช้กับหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษเล่มนั้นๆ โดยเฉพาะ		

ปรับจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของ ชูลีพร เพียรช่าง (2544: 134-136),
 สายฝน ทรงเสียงไชย (2544: 151-152), วราภรณ์ ชนะพันธ์ (2548: 143-144)
 และธนากร ทองประยูร (2551: 161-163)

แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมภาษา

ชื่อแผนการสอน .....

ชื่อผู้นำเสนอ.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

ตอนที่ 1 โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. แผนการสอนมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ และความสามารถของผู้เรียน					
2. มีวิธีการเขียนแผนการสอนถูกต้อง ครบถ้วนตามกระบวนการ					
3. ใช้เทคนิค และวิธีการสอนอย่างครบถ้วน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การตรวจสอบความเข้าใจ เป็นต้น					
4. มีลำดับขั้นตอนการสอนครบตามหลักการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร					
5. มีการดำเนินการสอนตามขั้นตอนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
6. มีการใช้ภาษาอังกฤษในการให้คำสั่งที่ง่าย และชัดเจน					
7. ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน และการสื่อสารกับนักเรียนอย่างเหมาะสม					
8. มีการสาธิต หรืออธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมที่ชัดเจน					
9. มีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนก่อนการทำกิจกรรม					
10. ใช้สื่อ/ ใบงาน (Worksheets) ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่สอน					
11. สื่อ และเอกสารประกอบการสอนสวยงาม น่าสนใจ					
12. ใช้กิจกรรมทางภาษาที่เอื้อต่อการนำไปใช้ได้จริง					
13. จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษาอังกฤษ					
14. ใช้กิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความรู้ และความสามารถของผู้เรียน					
15. ใช้กิจกรรมสอดคล้องกับโครงสร้างทางภาษา เนื้อหา และจุดประสงค์ของหลักสูตร					
16. กิจกรรมที่ใช้กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
17. มีการจัดที่นั่งของผู้เรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรม					
18. บรรยากาศในการทำกิจกรรมสนุกสนาน					
19. ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมไม่มากหรือน้อยเกินไป					
20. ใช้เวลาตรงตามแผนการสอนที่เขียนไว้					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ปรับจากแบบประเมินผลการฝึกอบรมของ ชูลีพร เพียรช่าง (2544: 134-136),
วารภรณ์ ชนะพันธ์ (2548: 143-144) และธนากร ทองประยูร (2551: 161-163)

แบบสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาของครูผู้สอนวิชา ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว โดยผลของการเก็บรวบรวมข้อมูล ในครั้งนี้ จะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณากำหนดแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร ฝึกอบรมของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ทุกท่านตอบ จะเก็บไว้เป็นความลับ นำมาเพื่อวิเคราะห์ผลโดยรวมเพื่อหาข้อสรุปของการศึกษาเท่านั้น

2. ข้อคำถามในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการฝึกอบรม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

3. ขอความอนุเคราะห์จากท่านโดยกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง โดยไม่ต้องลงชื่อ-นามสกุลในแบบสอบถามแต่อย่างใด และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ

(นางสาวณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์)

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความพึงพอใจในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความต้องการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยได้มุ่งเน้นศึกษาในเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามทุกส่วน ทุกข้อ ตามความเห็นและข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อความ	สำหรับ ผู้วิจัย
1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	2.
2. อายุของท่านตั้งแต่ปีที่เกิดจนถึงวันที่กรอกแบบสอบถามนับเป็นปีเต็มโดยไม่มี การบัตเศษของเดือน อายุ.....ปี	3.
3. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สาขา.....	4.
☐ ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สาขา.....	5.
☐ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขา.....	
☐ ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า สาขา.....	
☐ ระดับปริญญาเอก สาขา.....	
4. ประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่วันที่เริ่มสอนวิชาภาษาอังกฤษรวมงานที่สอน เป็นบางเวลา (Part-time) จนถึงวันที่กรอกแบบสอบถาม ..... ปี..... เดือน	6.
5. สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียน.....	7.
6. ระดับการศึกษาของนักเรียนที่ท่านเคยสอน และสอนในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	8.
☐ อนุบาล ☐ ประถมศึกษาตอนต้น ☐ ประถมศึกษาตอนปลาย	
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ ปวส.	
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
7. ประสบการณ์เข้าร่วมสัมมนาหรือเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ หรือเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ	9.
☐ ไม่เคย	
☐ เคย ..... ครั้ง (โปรดระบุจำนวนครั้ง)	10.
หัวข้อที่เคยเข้าร่วมสัมมนา หรือฝึกอบรม	

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการฝึกอบรม

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยถึงปานกลาง
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของท่านในปัจจุบันมากที่สุด

ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	สำหรับ ผู้วิจัย
1. ท่านได้รับความรู้ แนวคิด และทักษะใหม่ๆ จากการฝึกอบรม						12.
2. การฝึกอบรมครั้งนี้เพิ่มพูนความสามารถในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของท่าน						13.
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร						14.
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิค และกิจกรรมการสอน						15.
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการสอน						16.
6. ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้สอนจริง						17.
7. เทคนิควิธีที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความหลากหลาย						18.
8. เทคนิควิธีที่ใช้ในการฝึกอบรมมีส่วนช่วยทำให้ท่านสนุกสนาน และได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามาก						19.
9. ระยะเวลาในการจัดอบรมไม่มาก และไม่น้อยเกินไป						20.
10. เวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดของการฝึกอบรมมีความเหมาะสม						21.
11. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีหลากหลาย						22.
12. สื่อและเอกสารที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมเอื้อต่อการฝึกอบรมช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น						23.
13. ท่านรู้สึกสนุกสนาน และผ่อนคลาย ในระหว่างการฝึกอบรม						24.

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	สำหรับผู้วิจัย
14. ท่านมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ในระหว่างการฝึกอบรม						25.
15. ท่านคิดว่าสถานที่ที่ท่านรับการฝึกอบรมในครั้งนี้มีส่วนในการสร้างบรรยากาศให้ท่านมีความสุขในการฝึกอบรม						26.
16. ท่านสะดวกในการเดินทางมาอบรมในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้						27.
17. ท่านรู้สึกว่าการฝึกอบรมเรื่องการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาคำนี้ มีประโยชน์ต่อท่านในการทำงานเป็นอย่างมาก						28.
18. ท่านรู้สึกว่าการฝึกอบรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมทางภาษาแล้วนักเรียนของท่านจะได้รับทั้งความรู้ และความสนุกสนานจากการสอนของท่านมากขึ้น						29.
19. ถ้าท่านไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ท่านจะเสียใจมาก						30.
20. วิทยากรมีส่วนช่วยทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ						31.
21. วิทยากรมีความสามารถในการนำเสนอข้อมูล ให้ความรู้แก่ผู้รับการฝึกอบรมอย่างมืออาชีพ						32.
22. วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถาม และอธิบายข้อสงสัย หรือข้อซักถามได้อย่างละเอียด ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น						33.
23. วิทยากรมีความสามารถในการใช้สื่อประกอบการฝึกอบรมได้อย่างชำนาญ						34.
24. วิทยากรมีการเตรียมความพร้อมมาเป็นอย่างดี						35.

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

กรุณาเขียนตอบแบบตอบตามความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. สิ่งที่ท่านได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าสิ่งที่ท่านได้เรียนรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อท่านหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

3. ท่านจะนำความรู้ / หลักการเหล่านี้ไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. สิ่งที่ท่านต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมในการฝึกอบรมในครั้งนี้คืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

ปรับจากแบบสอบถามความพึงพอใจของ วราภรณ์ ชนะพันธ์ (2548) และสายฝน ทรงเสียงไชย (2544)

แผนการฝึกอบรมที่ 1

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Communicative English Speaking)

วัน / เวลา	วันที่ 1 ของการฝึกอบรม เวลา 10.30– 11.30 น., 12.30 – 14.30 น. และ 14.45 - 16.00 น.
ระยะเวลา	4 ชั่วโมง 15 นาที
จุดประสงค์	เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตระหนักถึงความสำคัญของบุคลิกภาพของครู และคุณลักษณะที่ดีของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ วิเคราะห์ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา มีความรู้ความเข้าใจในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถสร้างกิจกรรมได้สอดคล้องกับหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ตามระดับความสามารถของผู้เรียน และความยากง่ายของบทเรียน
เนื้อหา	หัวข้อเรื่อง การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Communicative English Speaking) ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณลักษณะที่ดีของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และวิธีการแก้ปัญหา 2. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความหมายของการสื่อสาร 2.2 ธรรมชาติของการสื่อสาร 2.3 ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2.4 ความหมายของกิจกรรมภาษา 2.5 ลักษณะของกิจกรรมภาษา

เหตุผลในการเลือกเนื้อหา

เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีประสบการณ์การสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงน่าจะมีปัญหา และอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงควรตระหนักถึงปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ และวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และเพื่อเป็นแนวทางในการสอนแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ครูผู้สอนจึงควรมีความรู้ ความเข้าใจในการสอน และการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เหตุผลในการเลือกวิธีการ

1. กิจกรรมละลายพฤติกรรม (Ice breaking) เนื่องจากผู้เข้าฝึกอบรมเป็นครูที่มาจากโรงเรียนที่แตกต่างกันหลายโรงเรียนจึงมีความเขินอายในการทำกิจกรรมในระหว่างการทำกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีกิจกรรมที่ต้องทำงานเป็นทีม การระดมสมอง และการฝึกปฏิบัติ ดังนั้น กิจกรรม Ice breaking จึงเป็นกิจกรรมที่ดีในการทำความรู้จัก และสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้เข้าฝึกอบรมด้วยกัน และสามารถสร้างความคุ้นเคยระหว่างวิทยากร และผู้เข้าฝึกอบรม เพื่อจะได้ทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ ไม่เขินอาย เป็นการสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมให้มีความสนุกสนาน สร้างแรงจูงใจให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการฝึกอบรม นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังสามารถนำกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ไปใช้สอนในห้องเรียนได้อีกด้วย มีรายละเอียดของกิจกรรมดังนี้

1.1 Hot potato เป็นกิจกรรมให้ผู้เข้าอบรมรู้จักชื่อ และสิ่งที่ชอบของผู้เข้าอบรม โดยใช้ภาษาอังกฤษ ผู้เข้าอบรมสามารถนำกิจกรรมนี้ไปสอนในเรื่องการแนะนำตัว และการใช้ภาษาในการรู้จักกันครั้งแรก

1.2 Hide and call เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำชื่อเพื่อนได้ทุกคน ฝึกการทำงานเป็นทีม และสร้างความสามัคคี

2. กิจกรรม Crystal ball: Guessing about others เป็นกิจกรรมที่นำเข้าสู่หัวข้อการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลิกภาพของครู ความสำคัญของการพบกันครั้งแรก วิธีการที่จะทำให้ให้นักเรียนประทับใจในการพบกันครั้งแรก ผู้เข้าอบรมจะทราบจุดบกพร่องในบุคลิกภาพของตัวเองเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. เทคนิค Ghost behind the board เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ตระหนักถึงการเป็นครูที่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรู้สึกประทับใจ

4. กิจกรรม Borrowing a Language Classroom Exercise (Woodward. 1992: 46) เป็นกิจกรรมในการนำเสนอตัวอย่างกิจกรรมกิจกรรมการสอนให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนของกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น

5. กิจกรรม Brainstorming เป็นกิจกรรมระดมสมองที่เหมาะสมที่จะดึงความสนใจ และ การมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม

6. กิจกรรมแบ่งกลุ่มโดยต่อภาพ Jigsaw เป็นกิจกรรมสั้นๆ เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มผู้เข้า รับการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มย่อยหลายๆ กลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถใน ไปใช้ในการแบ่งกลุ่มผู้เรียนในห้องเรียนจริง โดยหลีกเลี่ยงการจับกลุ่มที่มีแต่สมาชิกกลุ่มเดิมๆ ส่งผลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำกิจกรรมกลุ่ม กับบุคคลอื่นที่หลากหลาย เกิดแนวคิดแปลกใหม่

7. กิจกรรม Lecture Key Words (Woodward. 1992: 26-27) เพื่อให้ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมเกิดความอยากรู้คำสำคัญต่างๆ สามารถเชื่อมโยงคำเหล่านั้นเข้ากับเนื้อหาการบรรยายได้ ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ฝึกอบรมทราบถึงความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และเป็นการกระตุ้นให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการ บรรยายด้วย

8. กิจกรรม True/ False Statements (Woodward. 1992: 69) และ **Predicting What Comes Next** (Woodward. 1992: 54) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้ ความคิด วิเคราะห์ ค้นหาคำตอบ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง

อุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม

1. กระดาน Whiteboard และปากกาสำหรับเขียนกระดาน
2. เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย LCD และจอรับภาพสีขาว
3. สไลด์นำเสนอข้อมูล
  - 3.1 หัวข้อการฝึกอบรม
  - 3.2 คำถาม What is a good English language teacher like?
  - 3.3 คำถาม How did you teach speaking English in the class room?
  - 3.4 คำถาม What are the problems of your students in speaking class?
  - 3.5 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.6 ธรรมชาติของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.7 คำถามขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.8 เฉลยคำตอบขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.9 ความหมายของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร
  - 3.10 ลักษณะของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร

4. เอกสารประกอบการฝึกอบรม

4.1 ใบงาน (Worksheet) ประกอบด้วย

4.1.1 How did you teach speaking English in the class room?

4.1.2 What are the problems of your students in speaking class?

4.1.3 What is a good English language teacher like?

4.1.4 The nature of communication

4.1.5 What is Communication?

4.1.6 Step of Teaching

4.2 ใบความรู้ (Handout) ประกอบด้วย

4.2.1 ลักษณะของครูสอนภาษาที่ดี

4.2.2 เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรมแผนการฝึกอบรมที่ 1

แผนดำเนินการฝึกอบรม

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) และการสอนทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Communicative English Speaking)

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
<p><u>ขั้นนำเข้าสู่การ</u> <u>ฝึกอบรม</u></p> <p>1. กิจกรรมละลาย พฤติกรรม (Ice breaking)</p>	1. Hot potato	<p>20</p> <p>10</p> <p>5</p>	<p>1. ให้ผู้เข้าอบรมตั้งชื่อเป็น ภาษาต่างประเทศ แล้วเขียนป้ายชื่อติด ไว้ จากนั้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมนั่งเป็น วงกลม เมื่อวิทยากรเปิดเพลง ผู้เข้า อบรมจะต้องส่งลูกบอลต่อไปเรื่อยๆ ไป ยังคนที่นั่งข้างๆ โดยห้ามโยนลูกบอล เมื่อเพลงหยุด คนที่ถือลูกบอลเป็นคน สุดท้ายจะต้องยืนขึ้นแนะนำตัวเป็น ภาษาอังกฤษโดยใช้ชื่อที่ตั้งใหม่ โดยลง ท้ายประโยคว่า Nice to meet you. จากนั้นผู้เข้าอบรมทั้งหมดจะต้องพูดว่า Nice to meet you, too.</p> <p>2. เปลี่ยนจากส่งต่อลูกบอลเป็นโยนลูก บอล โดยก่อนโยนจะต้องเรียกชื่อคนรับ แล้วถามว่า How are you? เช่น Hi Cindy, how are you? ผู้ที่รับลูกบอล จะต้องตอบคำถามที่ผู้โยนลูกบอลถาม ให้ถูกต้อง ถ้าเรียกชื่อผิดผู้ที่ถูกเรียกชื่อ ไม่ต้องรับลูกบอล ให้ผู้ที่เรียกชื่อผิดออก จากวงคนเดียว แต่ถ้ารับลูกบอลต้อง ออกจากวงทั้งผู้เรียก และผู้รับลูกบอล ถ้าโยนลูกบอลแล้วรับลูกบอลไม่ได้ต้อง ออกจากวงทั้ง 2 คนทั้งผู้รับ และผู้โยน</p>

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
2. บุคลิกภาพของครู ที่จะทำให้นักเรียน ประทับใจเมื่อพบกัน ครั้งแรก	2. Hide and call	5	3. แบ่งผู้เข้าอบรมเป็น 2 กลุ่มโดย วิธีการนับ one, two ไปเรื่อยๆ จะได้ กลุ่มละ 12-13 คน จากนั้นนำผ้าสีเข้ม มาพันระหว่างกลุ่มไว้ ให้แต่ละกลุ่ม ปรึกษากันเพื่อส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ไปนั่งที่หน้าผ้าที่พันไว้ เมื่อวิทยากรนับ 1 ถึง 3 ตัวแทนแต่ละกลุ่มจะต้องยืนขึ้น แล้วเรียกชื่อตัวแทนฝั่งตรงข้าม คนที่ เรียกชื่อได้ก่อนจะได้ 1 คะแนน จากนั้น แต่ละกลุ่มปรึกษากันเพื่อเปลี่ยนตัวแทน คนใหม่ กลุ่มที่ได้คะแนนมากกว่าเป็นผู้ ชนะ กลุ่มที่เป็นผู้แพ้ จะต้องแสดง ท่าทางประกอบเพลงภาษาอังกฤษที่ วิทยากรเปิด
	3. กิจกรรม Crystal ball: Guessing about others	30 20	4. ผู้เข้าอบรมหนึ่งเป็นวงกลม แล้วให้ทุก คนจินตนาการว่ามีลูกแก้ววิเศษอยู่ตรง กลางวง ขออาสาสมัคร 1 คนนั่งอยู่ กลางวงโดยไม่ต้องพูดอะไร จากนั้นให้ผู้ เข้าอบรมแต่ละคนมองอาสาสมัครคน นั้นแล้วจินตนาการว่าเป็นคนอย่างไร ชอบ หรือไม่ชอบอะไร มีวิธีการสอน อย่างไร เป็นครูที่มีลักษณะอย่างไร ชอบนักเรียนแบบไหนที่สุด ซึ่งประโยค ที่ใช้ในการวิจารณ์จะเริ่มต้นด้วยคำว่า “You are.....”, “You dislike.....”, “You like....”, I think you...” เป็นต้น จากนั้นให้อาสาสมัครคนนั้นเฉลยว่าที่ ทุกคนพูดนั้นมีส่วนไหนที่ถูกหรือไม่ถูก อย่างไร

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
<p>3. คุณลักษณะที่ดีของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ</p> <p>4. วิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</p>	<p>4. เทคนิค Ghost behind the board</p>	10	5. ให้ผู้เข้าอบรมช่วยกันสรุปว่าได้อะไรจากกิจกรรมนี้บ้าง ควรแก้ไขปรับปรุงตัวเองอย่างไร
		30	6. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มได้แบ่งปันประสบการณ์ความทรงจำในอดีตเกี่ยวกับครูที่ประทับใจ และไม่ประทับใจ
		15	7. สรุปลักษณะของครูที่ประทับใจ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตระหนักถึงการเป็นครูที่ผู้เรียนประทับใจ
	<p>5. กิจกรรม Mind map lecture และการระดมสมอง (Brainstorming)</p>	60	8. แบ่งกลุ่มผู้ฝึกอบรม กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อตอบปัญหา How did you teach speaking English in the class room? โดยใช้วิธี Mind map lecture
		20	9. จากนั้นระดมพลังสมองเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และแนวทางแก้ปัญหา พร้อมนำเสนอที่กลุ่ม
		35	10. วิทยากรแจกใบความรู้เรื่องแนวทางการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
<p><u>การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร</u></p> <p>5. นำเข้าสู่หัวข้อการบรรยายเรื่องการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร</p>	<p>6. การถามคำถามโดยภาพสื่อความ และแบ่งกลุ่มโดยต่อภาพ</p> <p>7. Lecture Key Words</p>	<p>2ชม.</p> <p>15</p> <p>นาที</p> <p>30</p> <p>10</p> <p>20</p>	<p>11. แสดงสไลด์ Communicative English language Teaching</p> <p>12. แบ่งกลุ่มผู้เข้าฝึกอบรมออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน แล้วแจกชิ้นส่วนรูปภาพ Jigsaw ห้องเรียน 2 แบบให้ต่อให้สมบูรณ์</p> <p>13. แสดงสไลด์ภาพห้องเรียน 2 ภาพ และถามคำถามกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดร่วมกันว่า “Which picture shows the classroom using communicative approach? And why? รวบรวมคำตอบ และอภิปรายกลุ่มร่วมกัน</p> <p>14. ให้แต่ละกลุ่มคิดคำสำคัญ (Key Words) 10-15 คำ ที่คาดว่าจะมีในการบรรยายหัวข้อดังกล่าว กำหนดเวลา 3 นาที</p> <p>15. แต่ละกลุ่มเขียนคำสำคัญลงบน whiteboard โดยที่ผู้ฝึกอบรมอาจจะเติมคำสำคัญที่ต้องใช้ในการบรรยายลงไปได้ เช่น activity, context, group work เป็นต้น โดยระหว่างที่ทำการบรรยายจะต้องเชิญชวนให้ผู้เข้าฝึกอบรมอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏบนกระดานให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่บรรยาย</p>

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
6. นำเสนอเนื้อหา ความหมาย และ ธรรมชาติของการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร	8. กิจกรรม Mind map lecture และการระดม สมอง (Brainstorming)	30	16. แสดงสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ความหมายของการสื่อสาร 17. แสดงสไลด์ประกอบคำบรรยายเรื่อง ธรรมชาติของการสื่อสาร 18. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม กลุ่ม ละ 3-4 คน แจก The mind map sheet ให้ผู้รับการฝึกอบรมกลุ่มละ 1 แผ่น อธิบายให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเติม ข้อความใน The mind map sheet 19. สรุปคำตอบที่ถูกต้องใน The mind map sheet
7. ขั้นตอนการสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร	9. กิจกรรม Predicting what comes next	30	20. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเดาขั้นตอน การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 21. เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง 22. แสดงสไลด์ขั้นตอนการสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร
8. ความหมายของ กิจกรรมภาษา และ ลักษณะของกิจกรรม ภาษา	10. กิจกรรม Review circle	30	23. แสดงสไลด์ ความหมายของ กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร 24. แสดงสไลด์ ลักษณะของกิจกรรม ภาษาเพื่อการสื่อสาร 25. สรุปการนำเสนอหัวข้อ ความหมาย ของกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร และ

ขั้นตอนและเนื้อหา	กิจกรรม	เวลา (นาที)	วิธีดำเนินการ
9. ขั้นสรุปเนื้อหา		15	<p>ลักษณะของกิจกรรมภาษาโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำกิจกรรม Review circle</p> <p>26. วิทยากรสรุปคำตอบที่ถูกต้อง</p> <p>27. วิทยากรแจกเอกสารสรุปการฝึกอบรม</p>

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน **Worksheet 1** What is a good English language teacher like?

Directions: Write about your experiences with your English teacher

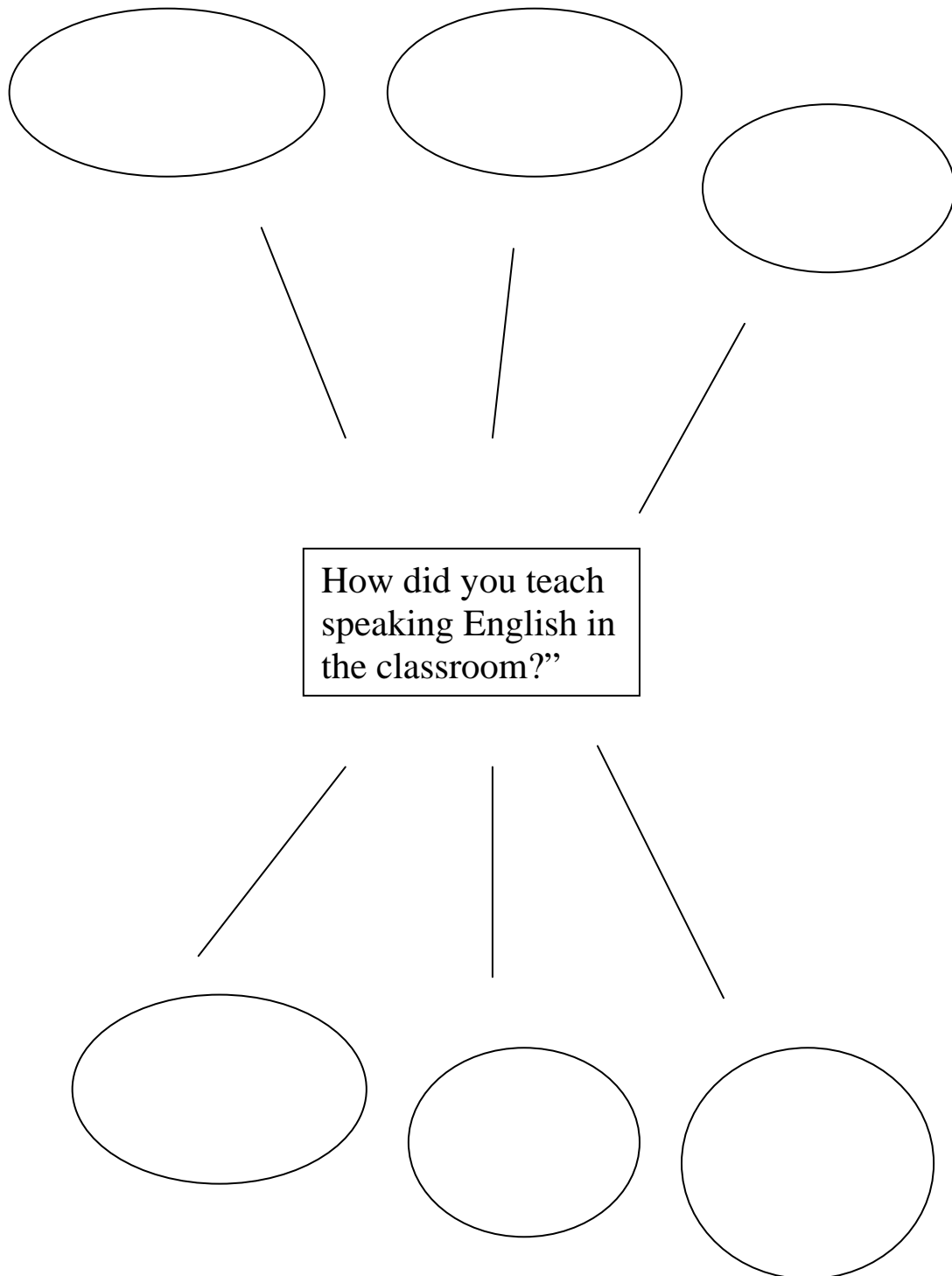
Good Experience	Bad Experience

What is a good English language teacher like?

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ใบงาน **Worksheet 2** How did you teach speaking English in the classroom?

Directions: Do the mapping about “How did you teach speaking English in the classroom?”

ใบงาน **Worksheet 3** What are the problems of your students in speaking class?

Directions: Do the mapping about “What are the problems of your students in speaking class?”

What are the
problems of your
students in speaking
class?

ใบงาน Worksheet 4

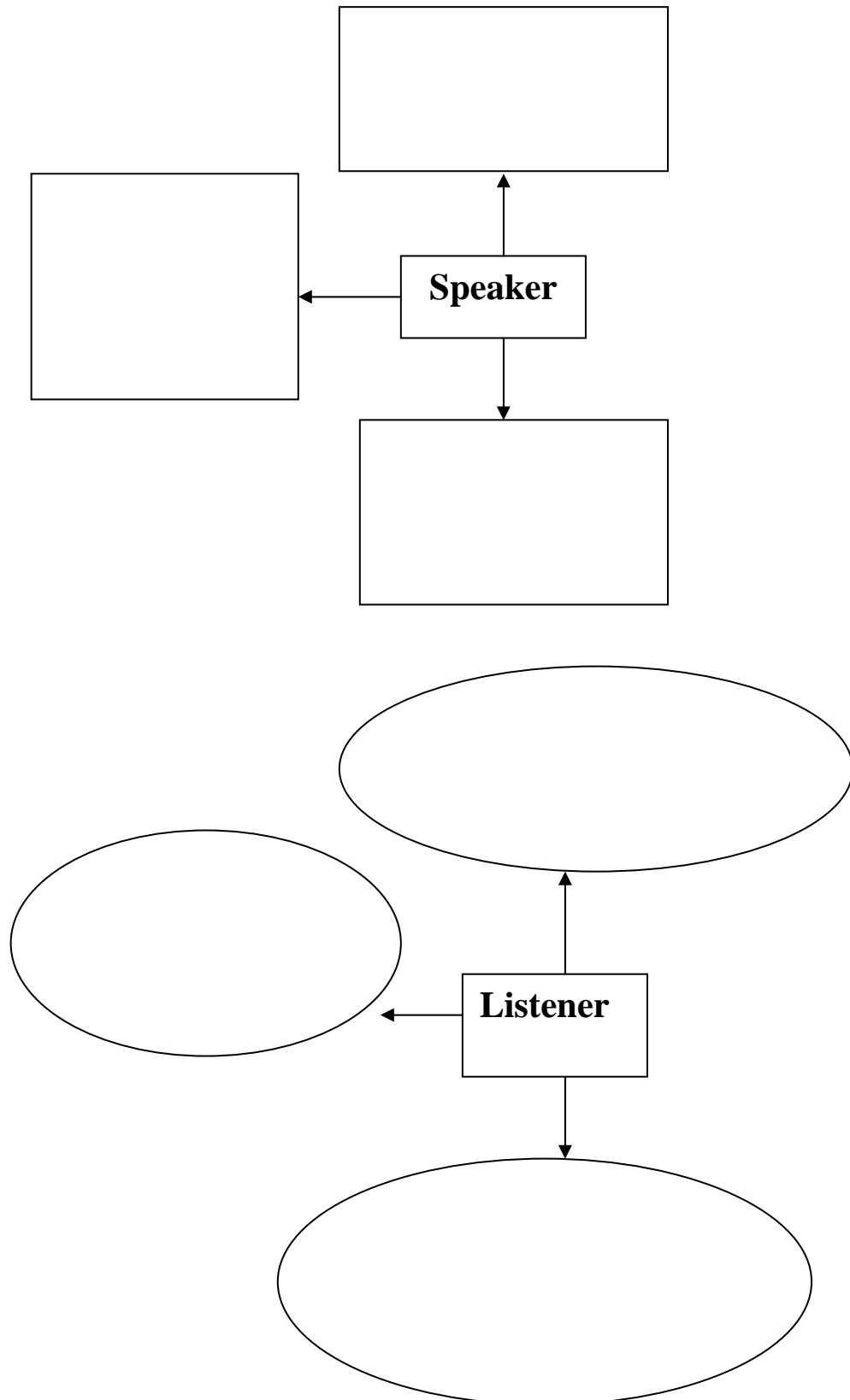
Which picture shows the classroom using communicative approach? And why?

Worksheet created by nichareethorn Suwannarong (2010)

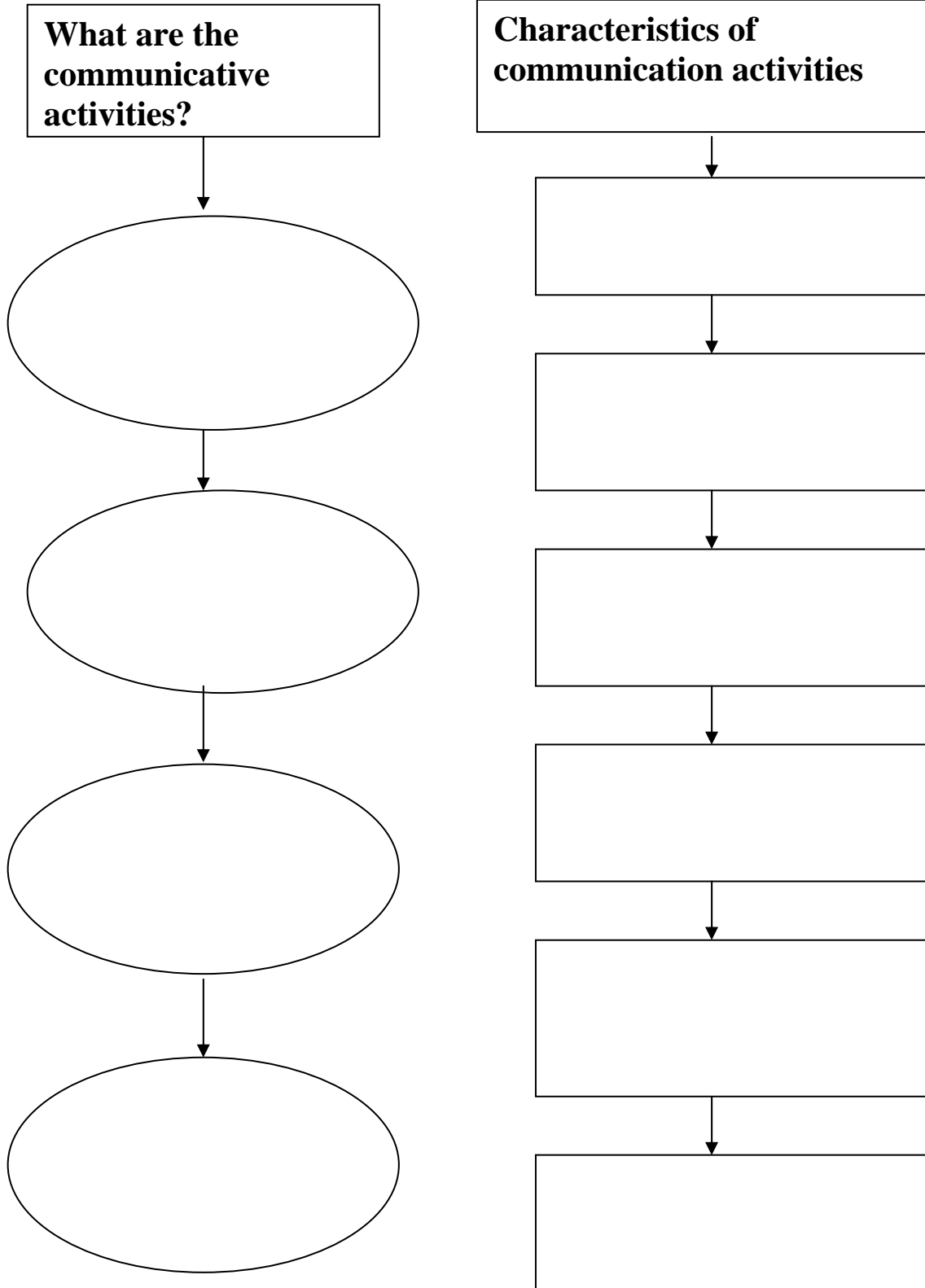
ใบงาน Worksheet 5 What is Communication?

“The nature of communication”

ใบงาน Worksheet 6 What is Communication?

Review circle

ใบงาน **Worksheet 7 Step of Teaching**

Steps of Teaching

P.....

P.....

P.....

ใบความรู้ 1 (Handout 1)

ลักษณะของครูสอนภาษาที่ดี

1. Friendly and funny
2. Explain things
3. Give good notes and advice
4. Know how to treat someone who sits at a desk for six hours
5. Lets students do it by themselves and group work
6. Do the lesson together with students; got close to students
7. Tell jokes
8. Play games
9. Don't push weak learners
10. Act like an actor or actress
11. Use movement to make meaning clear
12. Make sure everyone understand
13. Very experienced
14. Use question a lot with all students
15. Believe in students and make them believe in themselves
16. Make grammar clear
17. Use English in class and had god language proficiency

Source: Thomas Kral. (1994). **Teacher Development Making the Right Moves.**

Washington: English Language Program Division United States Information Agency.

ใบความรู้ 2 (Handout 2) เอกสารสรุปเนื้อหาการอบรมแผนการฝึกอบรมที่ 1

The communication continuum

Non communicative activities	Communicative activities
no communicative desire	a desire to communication
no communicative purpose	a communicative purpose
form not content	content not form
one language item	variety of language
teacher intervention	no teacher intervention
material control	no material control

The definition of the communication

The exchange the ideas, information, etc. between two or more persons. In an act of communication there is usually at least one speaker or sender, a message which is transmitted, and a person or persons for whom this message is intended (the receiver).

The nature of communication

Speaker	Listener
wants to say something	wants to listen to something
has a communicative purpose	interested in the communicative purpose
selects from the language store	processes a variety of language

Characteristics of communicative activities

- They involve using language for a purpose
- They create a desire to communicate
- They focus on the message
- They involve the students in using a variety of language
- The students work independently of the teacher
- The students determine what to say or write

What is the communicative activity?

“ A communicative activity is any classroom exercise that helps the students to use the language they have learned in the classroom in the real life” (Grant: 1998: 14)

Adapted from: Harmer, Jeremy. (1986). **The practice of English Language Teaching**. 6th ed. Hong Kong: Longman.

Nolasco, R & Anthur, L. (1988). **Language Classes**. New York: Macmillan Publisher.

Grant, N. (1988). **Making the most of Your Textbook**. Hong Kong: Longman.

ภาคผนวก ง

- ตารางการฝึกอบรม
- ตัวอย่างแผนการฝึกอบรม และเอกสารประกอบการฝึกอบรม

Schedule for workshop on teaching communicative English speaking by using language activities at Suansanook School

24th – 28th March 2010

Day	8.30-9.00	9.00-9.15	9.15-10.15		10.30-11.30		12.30-14.30		14.45-16.00
Day 1 24 th March 2010	Registration	Opening ceremony	-Introduction -Pre-test Ice-breaking		Good characteristics of English teachers		-Problems of teaching English at lower secondary schools - Communicative Approach		Communicative Approach (continued)
Day 2 25 th March 2009		Demon 1 : Language activities		COFEE BREAK	Workshop 1: Designing worksheets and activities in Classroom	LUNCH	Demon 2 : Language activities	COFEE BREAK	Workshop 2: Designing worksheets and activities in Classroom
Day 3 26 th March 2010		Demon 3 : Language activities Workshop 3: Designing worksheets and activities in Classroom			Lesson planning		Workshop on Lesson planning		Demonstration of teaching Practice (TP)
Day 4 27 th March 2010		Teaching Practice Feedback (TP)			Teaching Practice Feedback (TP)		TP& Feedback (continued)		Group discussion on teaching Practice
Day 5 28 th March 2010		TP& Feedback (continued)			TP& Feedback (continued)		TP& Feedback (continued) and Group discussion on teaching		-Evaluation (Post-test) -Closing Ceremony

ภาคผนวก จ

- หนังสือรับรองเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ที่ ศช 0519.12/ ๓๑๑๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ กันยายน 2552

เรื่อง ขอนำเรื่องไปเป็นผู้ชี้แจง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล

เนื่องด้วย นางสาวณิชรีย์ธร สุวรรณรงค์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.อรพรรณ วีระวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์บัญชา อยู่ยง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรม / แบบทดสอบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรม และ แผนการฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณิชรีย์ธร สุวรรณรงค์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.รักษพงษ์ วงศาโรจน์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-4079-382

ที่ ศธ 0519.12/8795

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เนื่องด้วย นางสาวฉวีรัยธร สุวรรณรงค์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.อรพรรณ วีระวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ อุสาหะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม / แบบทดสอบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม และ แผนการฝึกอบรมครูเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวฉวีรัยธร สุวรรณรงค์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.รักษพงษ์ วงศาโรจน์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-4079-382

ภาคผนวก จ

- บรรยายภาคการฝึกอบรม
- ตัวอย่างผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

บรรยากาศการฝึกอบรม

ครูโรงเรียนต่างๆ ลงทะเบียนเข้างาน

กิจกรรมละลายพฤติกรรม

↑
วิทยากรอธิบาย และสาธิต
วิธีการเล่นเกม “Hot Potato”

แนะนำตัวด้วยการเล่นเกม
“Hot Potato” →

กิจกรรมละลายพฤติกรรม (ต่อ)

เกม "Part of body"

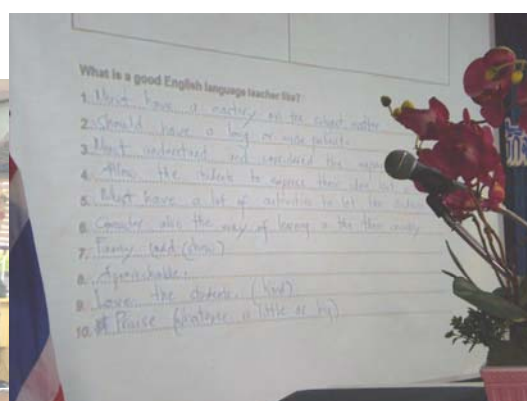
เกม "Hide and call"

แบ่งกลุ่มระดมสมองวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โดยมีวิทยากรดูแลอย่างใกล้ชิด

นำเสนอผลงานหลังจากการระดมสมอง

กิจกรรม Crystal ball: Guessing about others

เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู ที่จะทำให้นักเรียนประทับใจเมื่อพบกันครั้งแรก

กิจกรรม Information gap activities

วิทยากรอธิบาย และสาธิตกิจกรรม Information gap activities

กิจกรรม Information gap activities (ต่อ)

วิทยากรเดินรอบๆ ขณะทำกิจกรรม
สังเกต และให้คำแนะนำครูผู้เข้าอบรม
หากมีข้อสงสัยในระหว่างทำกิจกรรม

ครูผู้ฝึกอบรมทำกิจกรรม
Information gap activities

ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานการทำไปงาน

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการสอน

กิจกรรมช่วงเวลาพัก
รับประทานอาหารกลางวัน

วิทยากรร้องเพลงกับครูผู้เข้าอบรมระหว่างรับประทานอาหารกลางวัน

← รับประทานอาหารว่าง

กิจกรรมหลังการฝึกอบรม

← ผู้เข้าฝึกอบรมทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งหมดถ่ายภาพร่วมกับวิทยากร

พิธีมอบประกาศนียบัตรหลังการฝึกอบรม

ตัวอย่างผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

IVY MAGAN

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 What is a good English language teacher like?

Directions: Write about your experiences with your English teacher

Good Experience	Bad Experience
<p>Some of my - My teachers allowed me to express myself in so many ways, through reading, writing, speaking and listening. - They allowed me to be my own person and guide me all the way.</p>	<p>- Other teachers are so lazy that they will just let you copy everything and give worksheets without explaining what to do with it.</p>

What is a good English language teacher like?

1. ~~Be~~ Good facilitator
2. Kind
3. answer questions with understanding
4. Respectful
5. Well-prepared
6. free-spirited
7. happy
8. knows what she's/he's doing inside the classroom
9. Can discipline the students without being mad.
10. flexible

ELVERA MARAMBA

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 What is a good English language teacher like?

Directions: Write about your experiences with your English teacher

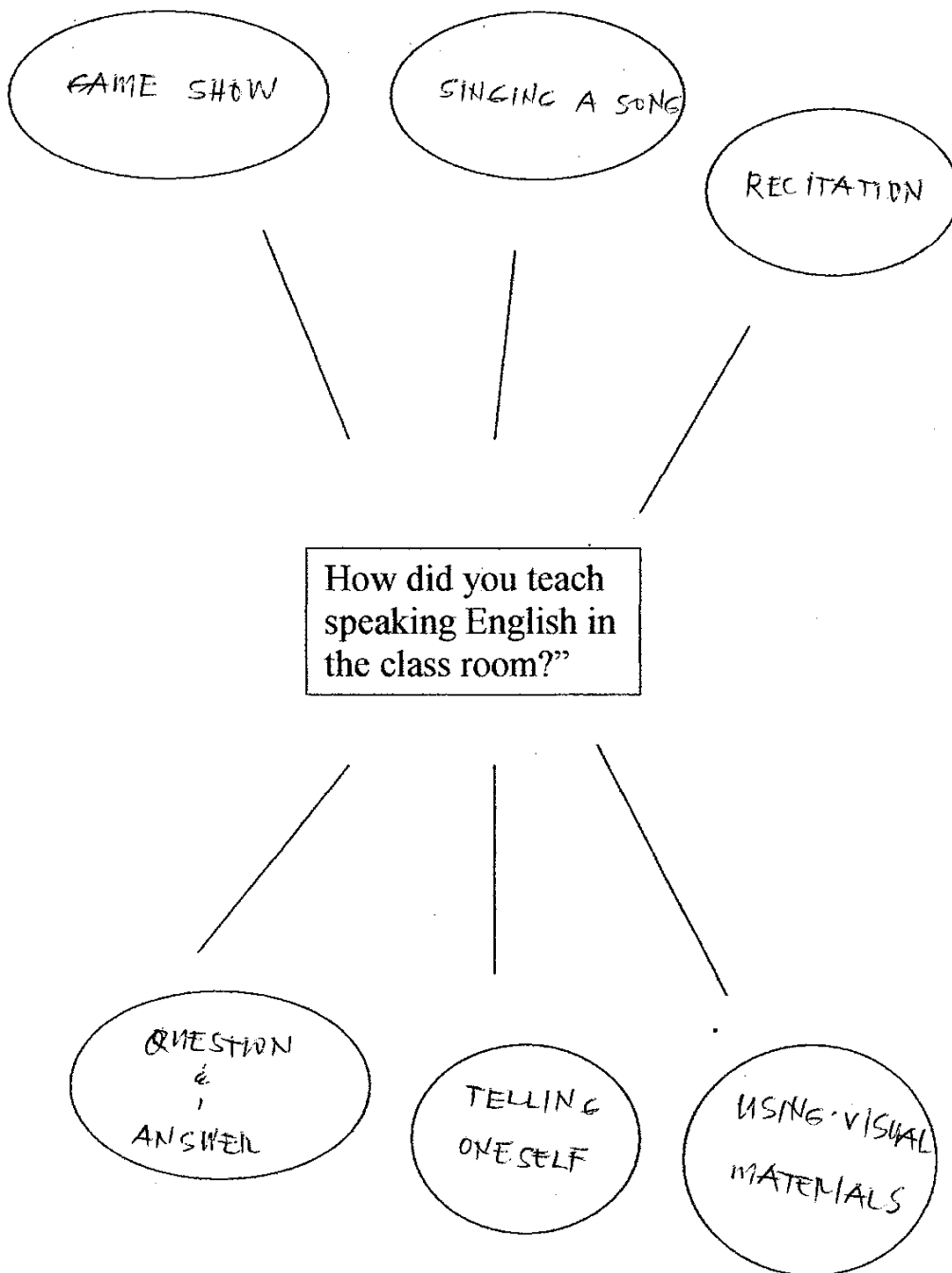
Good Experience	Bad Experience
<p>* ALWAYS SMILE/NOT MOODY</p> <p>* GOOD LOOKING/^{GOOD GROOMING}</p> <p>* KIND & CHILDREN LOVING</p> <p>* POLITE</p> <p>* FRIENDLY</p> <p>* MUST BE ABLE TO DANCE & SING</p> <p>* WILLING TO TAKE CARE & CONTROL THE CLASS</p> <p>* HAS AUDIBLE VOICE</p>	<p>* IMPOLITE</p> <p>* DON'T SMILE</p> <p>* MOODY</p> <p>* NOT WILLING TO LEARN MORE OR ENHANCE KNOWLEDGE</p> <p>* SMOKE IN CLASS</p> <p>* NOT ABLE TO HANDLE THE CLASS</p> <p>* DOESN'T HAVE INITIATIVE TO LET THE CLASS PLAY GAMES & OTHER LIVELY ACTIVITIES</p>

What is a good English language teacher like?

1. SOMEONE WHO ALWAYS SMILE
2. GOOD LOOKING
3. KIND & CHILDREN LOVING
4. POLITE
5. FRIENDLY
6. MUST BE ABLE TO DANCE & SING
7. WILLING TO TAKE CARE & CONTROL THE CLASS
8. HAS AUDIBLE VOICE
9. INTELLIGENT
- 10.

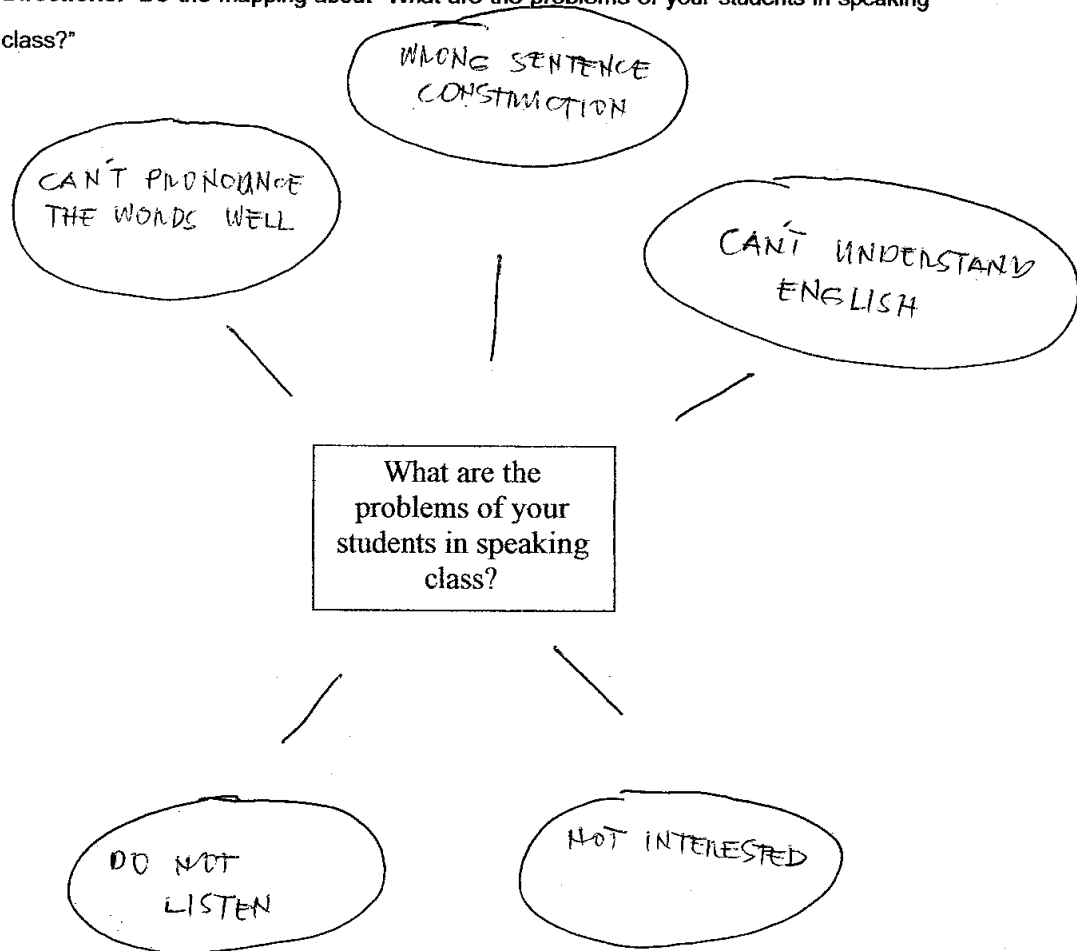
Worksheet 2 How did you teach speaking English in the class room?

Directions: Do the mapping about "How did you teach speaking English in the class room?"

ใบงาน Worksheet 3 What are the problems of your students in speaking class?

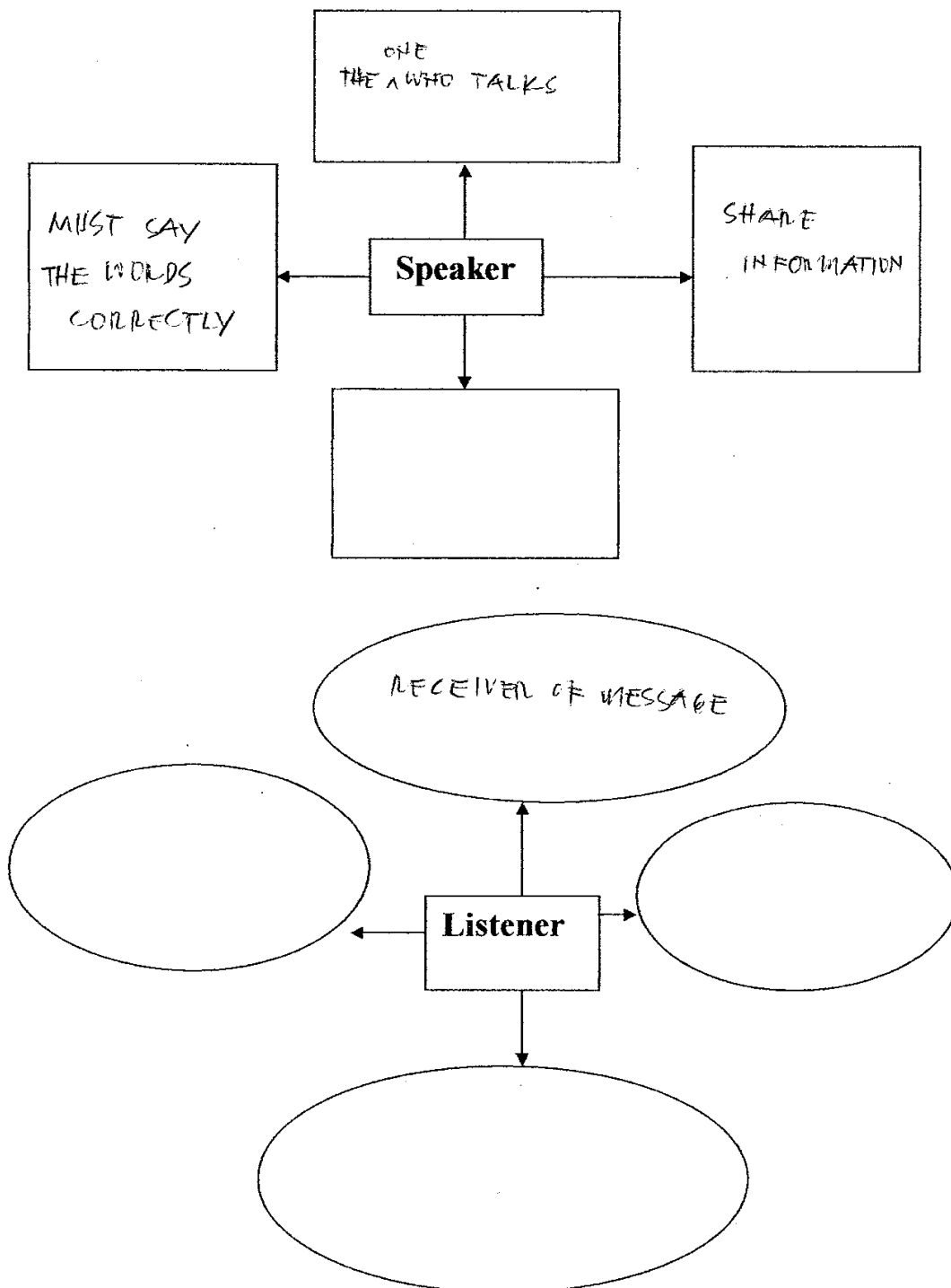
Directions: Do the mapping about "What are the problems of your students in speaking class?"

ใบงาน Worksheet 5

What is Communication?

“The nature of communication”

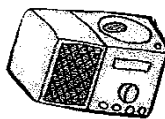
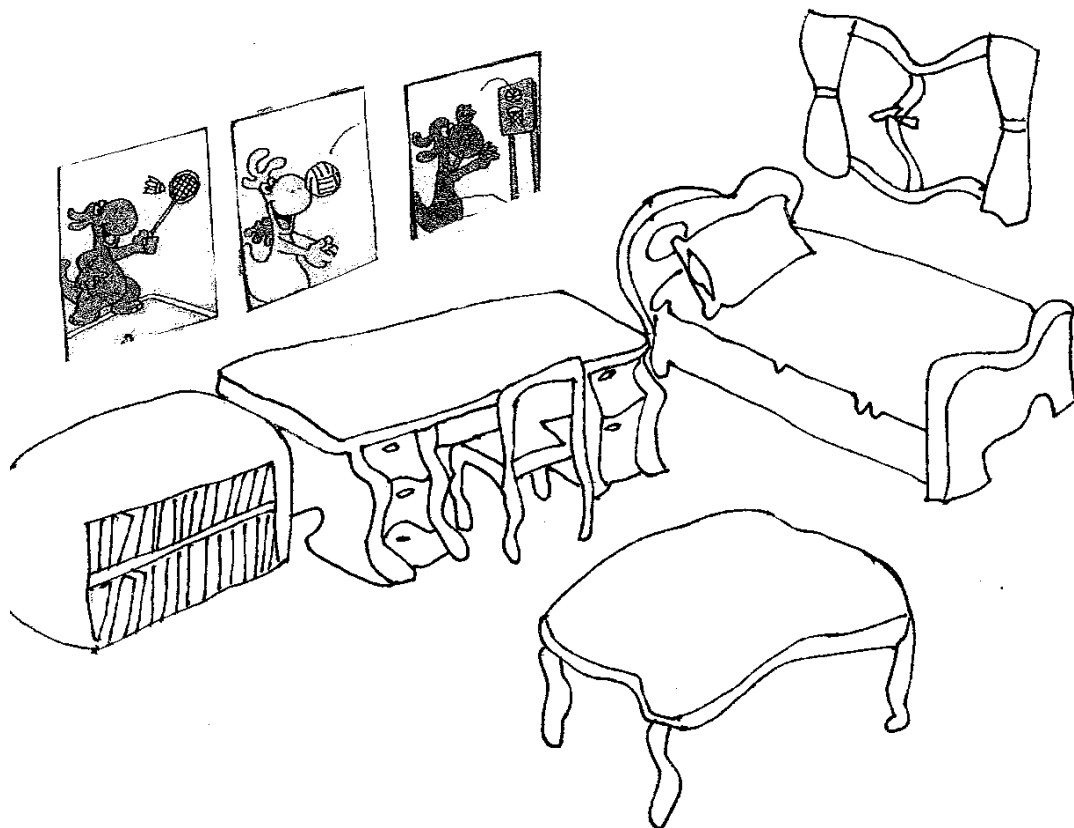

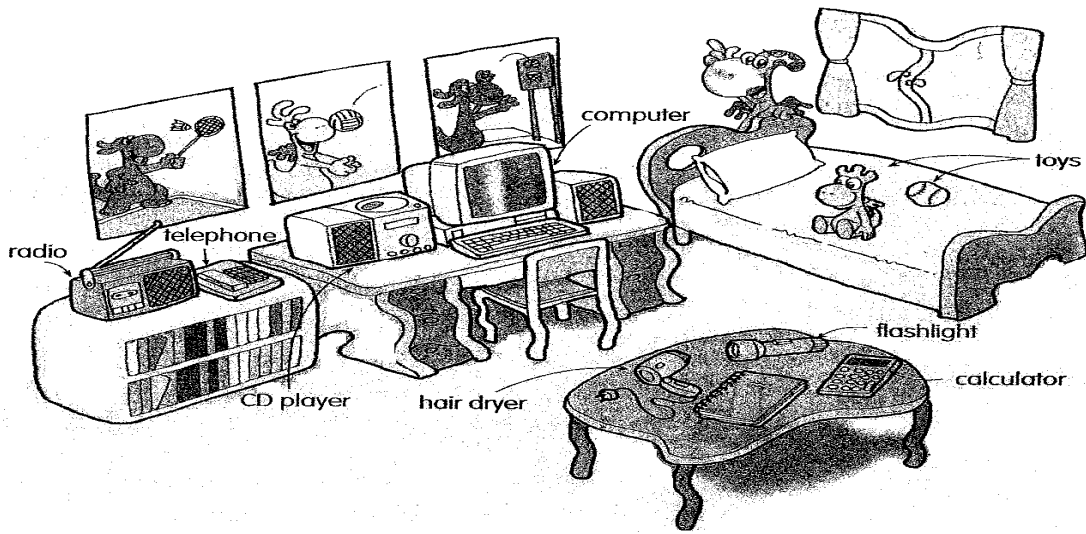
ตัวอย่างผลงานการออกแบบใบงานของผู้ฝึกอบรม

Worksheet No. 1- A (Prepositions)

Directions: Below is Gogo's house. Each part has different objects/things in it.

Using the drawing, tell where the objects/things are. Use the different **prepositions** you've learned. Organize the sentences in your mind and ask your partner 10 questions.

**Suansanuk Municipal School
Klang Muang Road Khon Kaen, Thailand
English Program Department**

Name: _____ Grade: _____
Score: _____

Worksheet No. 1- B (Prepositions)

Directions: Base from the drawing given, write 10 sentences using the *prepositions* you've learned. Your answers must base from the questions given by your partner.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน Say Hello Unit 1 Teacher T. Jeff. x T. Marwan and T. Reppin Pages 1
 Date. Mar. 24. 2016 Class. P. 4. 5. 6. Text.....

ตัวอย่างการเขียนแผนการสอนของผู้ฝึกอบรม

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p>AIM</p> <p>1. To tell the time</p>	45 mins			<p>Theme: Time</p> <p>Text: Say Hello, Unit 1, pages 3-5</p> <p>Skill: Speaking, Listening</p> <p>Function: Asking and telling the time</p> <p><u>Vocabulary Review:</u></p> <p>clock morning afternoon evening</p> <p>PM AM wake up school study</p> <p><u>Language Focus</u></p> <p>Asking and telling the time</p> <p>A. What time is it?</p> <p>B. It's _____.</p>

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date ..... Class ..... Text ..... Unit ..... Teacher ..... Page 2 .....

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
				Aids: 1. clock 2. Picture Cards 3. Song "What time is it?" 4. CD player 5. Worksheets 6. Chart for the song

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date ..... Class ..... Text ..... Unit ..... Teacher ..... Page 2

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p>Introduction</p> <p>1. To be able the student to sing a song "what time is it?"</p>	10 mins		<p>- Listen to the music "what time is it?"</p> <p>- Answer the questions.</p> <p>- Will do the spelling</p>	<p>1. The teacher will present the lyrics of the song. He/she will read first then the students will follow after the teacher.</p> <p>2. The teacher will ask the students what time do they do their activity.</p> <p>- what time do you wake up?</p> <p>- what time do you go to school?</p> <p>- what time do you study English?</p> <p>1. The teacher will show the word card to the students and they will read and spell the vocabulary words.</p>
<p><u>Vocabulary Review</u></p> <p>1. To enable the students to review the vocabulary related to the lesson.</p>	5 mins			

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

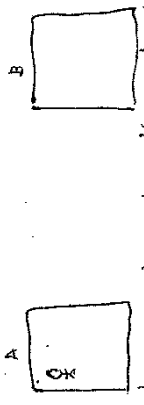
Date ..... Class ..... Unit ..... Teacher ..... Page 4

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p><u>Presentation</u></p> <p>1. To enable the students to know the vocabulary and language focus</p>	7 mins		<p>Ask questions and answer it.</p>	<p>1. The teacher will show what will the students will do. The teacher will use the clock by using the language focus. The teacher will ask two students. Student A will hold the clock and ask "what time is it?" and student B will answer "It's _____"</p>
<p><u>Practice</u></p> <p>1. Practice telling the time about the activities</p>	8 mins		<p>Answer and do the worksheet</p>	<p>* The teacher will show the picture card and ask the students what time they do the activity.</p>

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date ..... Class ..... Text ..... Unit ..... Teacher ..... Page 5

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p><u>Post-speaking</u></p> <p>1. To check whether the student can tell the time.</p>	5 mins		<p>check the worksheet.</p>	<p>1. The teacher will ask the students how many scores they get.</p> <p>2. The teacher lets the students to compare the worksheet and talk about it.</p>
<p><u>Production</u></p> <p>1. To enable the students to tell the time and draw the time in the clock</p>	10 mins		<p>work in pairs. Create a worksheet by making the clock and tell the time.</p>	<p><u>Different</u></p> <p>The teacher will ask the student to get a partner and student A will draw the clock (depends on the student A). Then student B will tell the time in words.</p>

What time is it?

What time is it?

It's 6 o'clock.

It's 6 o'clock.

I take a bath at 6 o'clock.

What time is it?

What time is it?

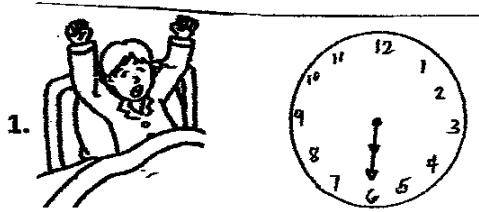
It's 6:30.

It's 6:30.

I eat breakfast at 6:30.

Worksheet A

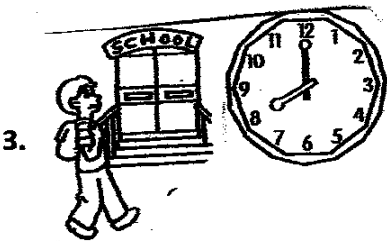
Direction: Students A and B have the same pictures but student A will ask the question and student B will answer. After the question and answer, they will write now the answer in their worksheet.

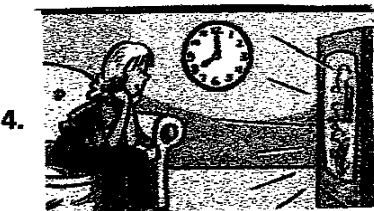
What time do you _____ ?

_____ ?

_____ ?

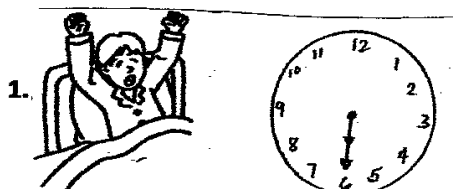
_____ ?

_____ ?

Worksheet B

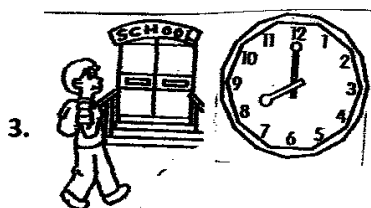
Direction: Students A and B have the same pictures but student A will ask the question and student B will answer. After the question and answer, they will write now the answer in their worksheet.

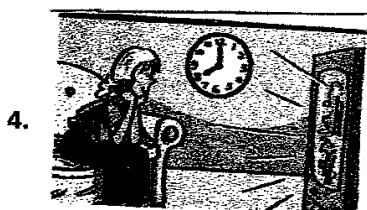

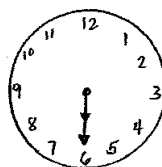

ใบงานที่ผู้ฝึกอบรมแก้ไขตามที่วิทยากรแนะนำหลังจากการฝึกการสอน

Worksheet A

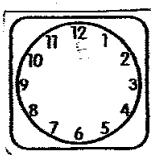
Direction: Find your partner. Ask you partner about the picture that does not have hands. Then, draw the hands of the clock.

Student 1: What time do you go wake up?

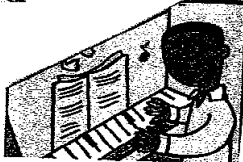

morning (am)

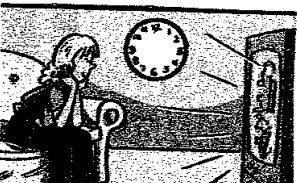
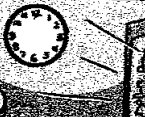
Student 2: I wake up at 6:30.

1.   pm

6.   pm

2.   am

7.   am

3.   pm

8.   pm

4.   pm

9.   am

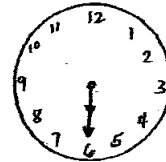
5.   am

10.   pm

Worksheet B

Direction: Find your partner. Ask you partner about the picture that does not have hands. Then draw the hands of the clock.

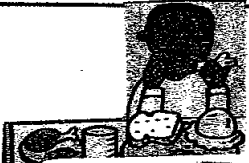
Student 1: What time do you go wake up?

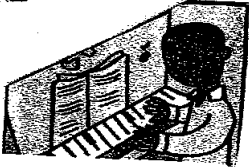

morning (am)

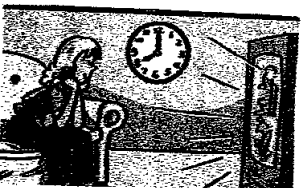
Student 2: I wake up at 6:30.

1.   pm

6.   pm

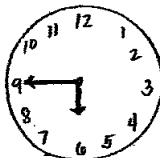
2.   am

7.   am

3. pm

8.   pm

4. pm

9.   am

5.   am

10.   pm

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date: ..... Class: ..... Unit: ..... Teacher: ..... Page: .....

AIM&DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
Aim: to enable the student to learn how to order food in the canteen or in other fast store.	45 mins	60 mins	listen the song	Theme: Food Skills: speaking, conversation Function: ordering Food Buying Vocabulary Review: Cakes, chicken, water, juice, ice cream, pork Fish, rice, noodles Language Focus: A: Can I have some _____ please? B: Here it is. A: Thank you. B: your welcome 2) A-I would like to have an <u>apple</u> please. B: How many <u>apples</u> do you want? A: 2 please. B: Here (are your 2 apples) A: Thank you B: your welcome

เอกสารประกอบบทฝึกภาษา

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน
 Date: March 25, 2010 Class ..... Text. (English Language) Unit. 2 Teacher.. B. Y. A. J. A. Orange, Monica, Dian Page 1

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
AIM: 1. To enable the students to ask for and tell where do animals live.	30 mins.			Theme: ^{Animal} Habitat Text: English Language, Unit 2 p. 45 Skill: Speaking Function: Asking for and telling where do animals live Vocabulary Review: sounds of animals - cat - cow - chicken - dog - tiger - duck Language Focus: A: Where does the <u>tiger</u> live? B: The <u>tiger</u> lives in the <u>forest</u> .

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date: March 25, 2019. Class ..... 3. Text ..... English Unit. 2 Teacher ..... Bixaya, Orange, Monica, Duang Page 2

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p><u>Introduction</u></p> <p>1. To enable the students to know what they will learn in this lesson.</p> <p>2. To warm up the student</p>			<p>- Sing a Song, "Old McDonald"</p> <p>- Answer the questions.</p>	<p>Aids:</p> <p>1. Pictures of Animals & their habitat</p> <p>2. Word cards</p> <p>3. Work sheets</p> <p>The teacher will teach the song, "Old McDonald" and let the student sing together. Then the teacher will ask what they heard from the song. Let the students answer by themselves.</p> <p>The teacher asks : Where do animals live?</p>

เอกสารประกอบบทคัดย่อ

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มภาคการสอบ

Date ..... Class ..... Unit ..... Teacher ..... Page 3 .....

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p><u>Vocabulary Review</u></p> <p>1. To enable the students to review the vocabulary related to the lesson.</p> <p><u>Presentation</u></p> <p>1. To enable the students to know the vocabulary and language focus.</p>	5 mins.		<p>- Answer the questions.</p> <p>- Answer the question.</p> <p>- Repeat after the teacher.</p> <p>- Answer the question.</p> <p>- Repeat after the teacher.</p>	<p>1. The teacher review the vocabulary:</p> <p>- cat - cow - chicken</p> <p>- dog - tiger - duck</p> <p>to the students by uttering the sound of these animals.</p> <p>2. Teacher pronounces the word and ask the student to repeat after the teacher. And let them spell.</p> <p>1. Teacher explain the vocabulary to tell where do animals live. (snake, bird, dog, fish)</p> <p>- in the forest - on the land</p> <p>under the water - in the air</p> <p>The teacher pronounces the words and ask the students to repeat after the teacher. And let them spell.</p> <p>2. Teacher will describe the habitat of these animals,</p>

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มแผนการสอน

Date: March 25, 2010. Class ... K.3

English Unit. 2 Teacher... Kiyaya, Orange... Monisa, Diana. Page 4

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p>Practice</p> <p>1. To practice speaking and check if the students tell the correct information.</p> <p>2. To motivate the students to speak with fun and interesting activity</p>	5 mins.		<p>- Work in group; ask for and tell where do animals live.</p> <p>- Work in pairs, do the activity from the worksheet A and B; Ask for and tell where do animals live.</p>	<p>1. The teacher separates the class into 2 groups: group 1 and group 2. The teacher asks group 1 to ask where do animals live and group 2 tell where these animals live. Do this vice versa.</p> <p>2. The teacher distributes the worksheets to the student and demonstrate what to do. Let them work in pairs (A & B). Worksheet A ~~Worksheet~~ shows pictures of animals. Worksheet B shows the habitat of the animals.</p> <p>3. The teacher will limit the time for the activity (5 min.)</p> <p>4. The teacher goes around to check if the children was able to do the task. She then will observe and choose the pair who will tell their work in front of the class.</p>

โครงการบูรณาการหลักสูตร

ใบงาน Worksheet 1 แบบฟอร์มบูรณาการ

Date ..... Class ..... Text ..... Unit ..... Teacher ..... Page 5

AIM & DESCRIPTION OF STAGE	TIME		WHAT THE LEARNERS DO	NOTES (E.G. language focus/learner's problems anticipated/procedures you will use/blackboard display/language recycling)
	plan	actual		
<p><u>Post-speaking</u></p> <p>1. To check if the students can ask where the animals live</p> <p>2. To help students solve problems & try to improve things if necessary.</p>	3 mins.		<p>- Check the answer</p> <p>- Answer the question.</p>	<p>1. The teacher will ask where the animals live.</p>
<p><u>Production</u></p> <p>1. To enable the students to ask and tell where do animals live.</p>	7 mins		<p>Work in pairs. Ask and answer where do animals live. Then the teacher will choose at least 3 pairs to present in front of the class.</p>	<p>1. The teacher ask the students to tell where do animals live... but this time, the teacher will attempt to mention animals that was not mentioned before. Ex. where does an elephant live?</p>

ตัวอย่างข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ผู้เข้าฝึกอบรมเขียน
แสดงความพึงพอใจในการฝึกอบรม

(IVY MAGAN)

The training was great and refreshing. It gave us the opportunity to learn new techniques in dealing with our students.

Hope to have another Seminar next school year.

Thank you so much. Appreciate it.

- For Good Points:

The resource speakers were very good in presenting their certain topics. The topics were very relevant for us and we learned a lot. Keep up the good work.

- For Improvements:

Give ^{more} chance to Thai teachers to participate in discussion for them to practice their English speaking.

First, about the methods and strategies ^{that} was presented by Mr. Bob and Miss. Poi, it gives us a lot of ideas and know how to improve teaching methodologies. Exchanging or sharing of ideas is also an advantage way to provide the students a better practice in speaking English language. It also helps to build the student's confidence especially in speaking. It can encourage students to learn more and be interested to develop their skills and these skills can be applied and used it in the future. For the lesson plans, I observed that its better to make a simple one but also should flexible depends on the situation of the students. I appreciate it of course, that was an organized lesson plans.

Dorothy Vien

Comments and experience of the previous training.

Good ✓

1. The trainers can speak English well
2. The trainers are considerate and appreciative enough the mistakes of the trainees
3. The training gave an adequate knowledge to the trainees.
4. Giving ~~com~~ appreciation to the trainees who has done a good job.
5. Trainers are witty, friendly and alive.
6. Good ideas are imparted to the trainees.
7. Not boring

ids

WHAT WENT GOOD

- THE TRAINERS HAVE THE KNOWLEDGE ABOUT TRAINING.
- BOTH OF THEM ARE CONFIDENT AND LIVELY.
- THEY PROVIDE HAND-OUTS AND ACTIVITIES FOR THE GOODNESS OR IMPROVEMENT OF TEACHERS.
- VERY KIND AND OPEN TO SUGGESTIONS & CONSTRUCTIVE CRITICISM.
- VERY PROFESSIONAL

NEEDS IMPROVEMENT

- FORMAT OF LESSON PLAN
ACTUALLY THERE ARE FIVE PARTS OF A LESSON PLAN
  - I OBJECTIVE
  - II CONTENTENT & MATERIALS
  - III LESSON PROPER
    - a. Motivation
    - b. Introduction of new topic
    - c. Practice
    - d. Generalization
    - e. Valuing
  - IV Evaluation
  - V Assignment

JOHN 😊

EVALUATION

POSITIVE POINTS

- * The speakers are well prepared and explain the topic well.
- * The speakers used good materials and enjoyable games and songs.
- * The place and the food are nice.
- * Worksheets are suited to the topic.
- * The speakers impart new knowledge in teaching Thai students.
- * I learned a lot.

NEGATIVE POINTS

- * Didn't start on time.

Suggestion:

Hope next year, you will come to our school for another seminar-workshop.

Thank you so much.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณิชาธิ์ธร สุวรรณรงค์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	226/24 หมู่บ้านเมืองทองอัมรินทร์ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
ตำแหน่งงานและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาและฝึกอบรมซัคเซส อคาเดมี (Success Academy) จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนปลาย Le Collège Charles-Lemoyne รัฐควิเบค ประเทศแคนาดา
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2543	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2549	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร